

STRATEGIA ROZWOJU GMINY NIEBYLEC NA LATA 2021-2030

OPRACOWANIE:

Centrum Kreacji i Strategii INTERAKCJA Sp. z o.o.

ul. Legionów 5 A/10, 33-100 Tarnów

tel. (14) 656-27-01, (14) 656-27-02

e-mail: biuro@interakcja.com.pl

INTERAKCJA
CENTRUM KREACJI I STRATEGII SP. Z O.O.

*przy współpracy z **Urzędem Gminy Niebylec***

na podstawie umowy zawartej w dniu 05 maja 2021 r.

pomiędzy:

Gminą Niebylec

z siedzibą: Niebylec 170, 38-114 Niebylec

NIP: 8191030009, REGON: 000538857

reprezentowanym przez: Pana Zbigniewa Korabę – Wójta Gminy,

przy kontrasygnacie: Pana Edwarda Wolanina – Skarbnik Gminy,

a

Centrum Kreacji i Strategii INTERAKCJA Sp. z o.o.

z siedzibą: ul. Legionów 5A/10, 33-100 Tarnów

NIP: 8733271064, REGON: 383133299, KRS: 0000781820

reprezentowanym przez: p. Tomasz Łakoma – Członek Zarządu

w imieniu którego działa na podstawie udzielonego przez spółkę pełnomocnictwa:

p. Stanisław Lis – CEO, Dyrektor Generalny

Ekspert ds. polityki regionalnej, funduszy UE, EOG i PPP.

Spis treści

Rozdział 1 Wprowadzenie	3
1.1. Procedura tworzenia Strategii.....	6
1.2. Rola Strategii oraz wynikające z niej funkcje	7
1.3. Harmonogram prac	8
Rozdział 2 Ogólna charakterystyka gminy	15
2.1. Położenie gminy	15
2.2. Demografia	18
2.3. Kultura i edukacja.....	20
2.4. Gospodarka oraz rynek pracy	28
2.5. Ochrona środowiska	31
2.6. Infrastruktura techniczna	38
2.7. Obraz gminy Niebylec według danych GUS na dzień 31.12.2019r.....	39
Rozdział 3 Finanse i budżet Gminy Niebylec.....	53
Rozdział 4 Partycypacja społeczna	64
4.1. Wyniki badań społecznych	64
4.2. Konsultacje społeczne	83
Rozdział 5 Wnioski z Diagnozy społecznej, gospodarczej, przestrzennej dla Gminy Niebylec	86
Rozdział 6 Analiza strategiczna (SWOT) Gminy Niebylec	104
Rozdział 7 Strategiczne kierunki rozwoju	108
7.1. Wizja Rozwoju Gminy Niebylec.....	108
7.2. Misja Rozwoju Gminy Niebylec	108
7.3. Cel strategiczny	109
Rozdział 8 Obszary tematyczne, priorytetowe, kierunki działań	110
8.1. Gospodarczy	110
8.2. Kapitał ludzki i społeczny	110
8.3. Gospodarka przestrzenna, środowisko i infrastruktura techniczna	111
8.4. Oświata, Kultura i Turystyka.....	112
8.5. Partnerstwo i współpraca	113

8.6. Tabela wskaźnikowa do kierunków działań	114
Rozdział 9 Zadania inwestycyjne i społeczne dla Gminy Niebylec do realizacji w poszczególnych obszarach strategicznych na lata 2021-2030.....	121
Rozdział 10 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Niebylec oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.....	136
Rozdział 11 Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030 z założeniami dokumentów wyższego rzędu	147
Rozdział 12 System wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	163
Rozdział 13 Ramy finansowe realizacji i źródeł finansowania Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	173
Bibliografia	186
Spis tabel, wykresów, map, rysunków	189

ROZDZIAŁ 1

WPROWADZENIE

Gmina Niebylec posiadała dotychczas „Strategie Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2015-2020”. Strategia była udanym dokumentem wytyczającym kierunki rozwoju gminy i stanowi podstawę do zarządzania jej rozwojem. Była ona zgodna z krajowymi i regionalnymi dokumentami statystycznymi województwa podkarpackiego, obowiązującymi w perspektywie strategicznej 2014-2020, w efekcie jej realizacji gmina Niebylec, była jedną z dynamiczniej rozwijających się w gmin w powiecie strzyżowskim i województwie podkarpackim. Świadczą o tym dane z GUS na dzień 31.12.2019r. Gmina Niebylec w następujący sposób prezentuje się na tle powiatu strzyżowskiego (5 gmin) i województwa podkarpackiego (160 gmin) w oparciu o podstawowe wskaźniki rozwoju cywilizacyjnego:

- a) ludność na 1 km²:**
 - 4 miejsce w powiecie
 - 83 miejsce w województwie podkarpackim
- b) kobiety na 100 mężczyzn:**
 - 5 miejsce w powiecie
 - 135 miejsce w województwie podkarpackim
- c) saldo migracji na 1000 mieszkańców:**
 - 1 miejsce w powiecie
 - 60 miejsce w województwie podkarpackim
- d) dochody własne budżetu gminy/ na 1 mieszkańca:**
 - 5 miejsce w powiecie
 - 136 miejsce w województwie podkarpackim
- e) środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych/ na 1 mieszkańca:**
 - 2 miejsce w powiecie
 - 18 miejsce w województwie podkarpackim
- f) wydatki budżetu gminy:**
 - 2 miejsce w powiecie
 - 30 miejsce w województwie podkarpackim
- g) dzieci w przedszkolach na 100 miejsc:**
 - 2 miejsce w powiecie

- 48 miejsce w województwie podkarpackim
- h)** przeciętna powierzchnia użytkowania 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych:
 - 1 miejsce w powiecie
 - 22 miejsce w województwie podkarpackim
- i)** odsetek ludności korzystającej z instalacji wodociągowej:
 - 3 miejsce w powiecie
 - 120 miejsce w województwie podkarpackim
- j)** odsetek ludności korzystającej z instalacji kanalizacyjnej:
 - 5 miejsce w powiecie
 - 146 miejsce w województwie podkarpackim
- k)** odsetek ludności korzystającej z instalacji gazowej:
 - 5 miejsce w powiecie
 - 91 miejsce w województwie podkarpackim
- l)** podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności:
 - 5 miejsce w powiecie
 - 119 miejsce w województwie podkarpackim

Gmina Niebylec najwyższe wskaźniki cywilizacyjne ma w zakresie:

- 1) saldo migracji na 1000 mieszkańców,
- 2) środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych/ na 1 mieszkańca,
- 3) wydatki budżetu gminy,
- 4) dzieci w przedszkolach na 100 miejsc,
- 5) przeciętna powierzchnia użytkowania 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych,
- 6) odsetek ludności korzystającej z instalacji wodociągowej.

Gmina Niebylec najniższe wskaźniki cywilizacyjne ma w zakresie:

- 1) ludność na 1 km²,
- 2) kobiety na 100 mężczyzn,
- 3) dochody własne budżetu gminy na 1 mieszkańca,
- 4) odsetek ludności korzystającej z instalacji kanalizacyjnej,
- 5) odsetek ludności korzystającej z instalacji gazowej,
- 6) podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców.

Również wskaźniki cywilizacyjne samej gminy, w porównaniu do poprzednich lat w sposób zdecydowany uległy poprawie, co świadczy o dobrym zarządzaniu gminą, aktywności przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz dużej odpowiedzialności mieszkańców gminy za jej rozwój. Z dniem 13 listopada 2020 r. weszły w życie przepisy wprowadzone ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. *o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw*. Zmiany objęły ponad 20 aktów prawnych, w tym kilka bezpośrednio wiążących się z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego. W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) znalazła się – po raz pierwszy w ustawodawstwie krajowym – podstawa prawna dla strategii rozwoju gminy, a także znalazły się szczegółowe regulacje dotyczące sporządzania tego dokumentu. Dotyczą one procedury opracowania strategii, m.in.:

- ✓ wymagana jest uchwała rady gminy, określająca szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu strategii rozwoju gminy, w tym tryb jej konsultacji,
- ✓ wymogi w zakresie konsultowania projektu strategii z sąsiednimi gminami i ich związkami oraz z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
- ✓ wymogi w zakresie opiniowania przez zarząd województwa w zakresie zgodności z zasadami regionalnej polityki przestrzennej określonej w strategii rozwoju województwa,
- ✓ konieczność przeprowadzenia ewaluacji *ex ante*.

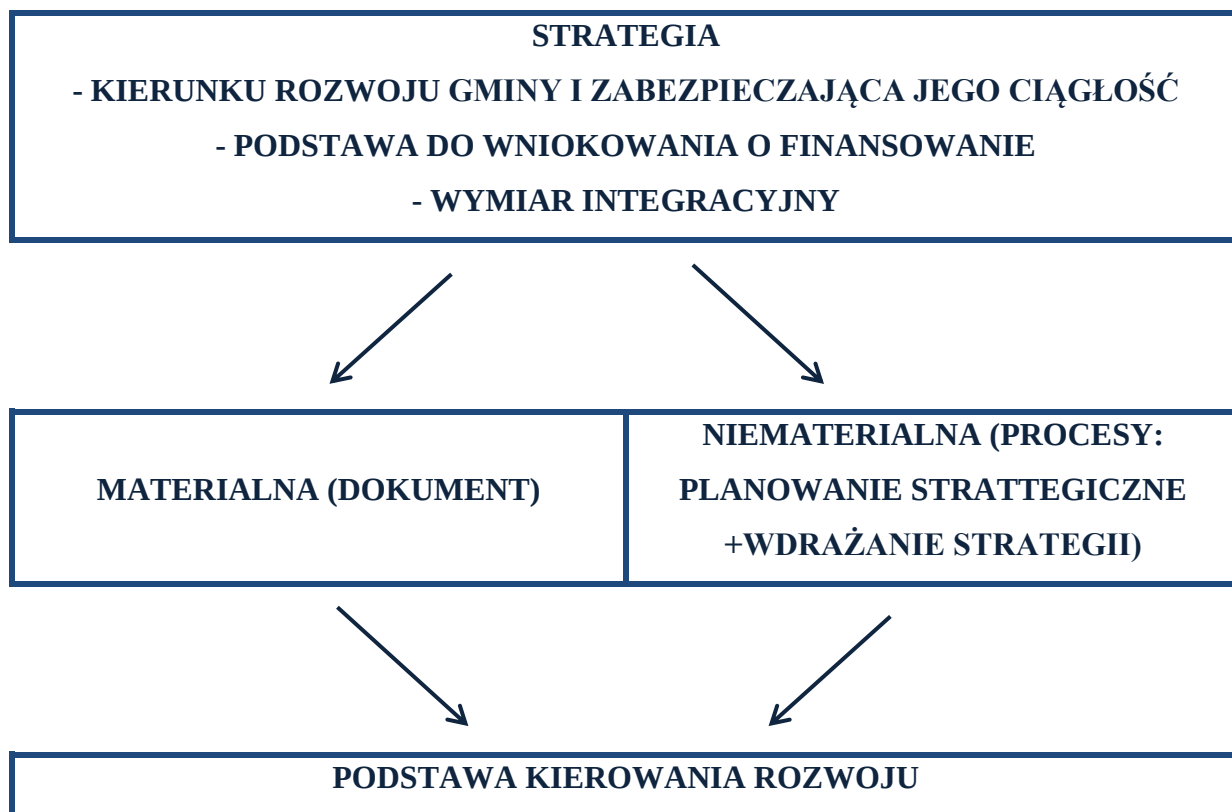
Reasumując, Strategia rozwoju gminy uzyskała mocne umocowanie prawne i miejsce w zintegrowanym systemie zarządzania rozwojem kraju. Strategia rozwoju gminy w rozumieniu nowych przepisów to dokument, który spełnia wymagania proceduralne i merytoryczne wynikające z ustawy. Strategia o treści dostosowanej jedynie do wymogów unijnych dotyczących strategii terytorialnych, wciąż pozostaje narzędziem pozyskiwania środków unijnych.

Mając na uwadze powyższe, nowa „Strategia Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030”, jest dokumentem zgodnym z nową ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. *o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw*, która weszła w życie z dniem 13 listopada 2020 r.

1.1. PROCEDURA TWORZENIA STRATEGII

Strategia rozwoju gminy przyjmuje w praktyce dwie postacie: niematerialną i materialną. Pierwsza z nich utożsamiana jest z rezultatem (produktem) zarządzania strategicznego, na który składają się procesy planowania strategicznego i wdrażania założeń strategii. W wyniku procesu planowania, strategia określa wizję rozwoju i cele w długim czasie oraz plan działań i metody, które posłużą do ich realizacji. W kontekście procesu wdrażania strategia nie tylko dostarcza ram dla podejmowanych na bieżąco decyzji. Jako przyjęty przez lokalne władze punkt odniesienia w zarządzaniu rozwojem gminy, stanowi przedmiot ciągłej oceny, np.: monitorowania jej realizacji, ewaluacji zasadności jej założeń, ich aktualizacji. W postaci materialnej strategia przyjmuje formę dokumentu. Dzięki jego opracowaniu, ustalenia przyjmują jednolitą formę i treść, co zmniejsza ryzyko ich nietrafionych interpretacji oraz uwiarygadnia plany rozwoju przed mieszkańcami i innymi interesariuszami, w tym podmiotami zewnętrznymi (instytucjami, inwestorami itd.).

Tym samym tworzy ona ramy rozwoju lokalnego, na podstawie których mieszkańcy lub inwestorzy mogą wstępnie zweryfikować zbieżność (lub stwierdzić sprzeczność) własnych planów, inicjatyw lub inwestycji z ustaleniami samorządu gminy, co może zaważyć na ich realizacji. Spisanie strategii w formie dokumentu umożliwia również promocję jej założeń oraz proponowanych rozwiązań rozwojowych. Dzięki temu łatwiej kreować nowe działania, pozyskiwać partnerów realizacyjnych i zawierać stosowne porozumienia, a także aplikować o zewnętrzne środki finansowe. Tak rozumiana strategia rozwoju (zarówno jako produkt i przedmiot zarządzania strategicznego, jak i narzędzie rozpowszechniania i wdrażania działań), jest podstawą do kreowania i ciągłego wzmacniania rozwoju społecznego, ekonomicznego i przestrzennego własnej wspólnoty samorządowej. Stanowi zatem o prawdziwie strategicznej i kreacyjnej roli lokalnych władz samorządowych – inaczej niż w przypadku, gdy obierają one postawę wyłącznie sprawnego administratora, ograniczając się do właściwego wykonywania obowiązków prawnych, gospodarowania zasobami czy prowadzenia dobrze zorganizowanego urzędu, niezbędnego do wypełniania nałożonych zadań.

Decyzja o tym, jaką rolę i jakie funkcje będzie pełnić strategia rozwoju w procesie zarządzania strategicznego należy w szczególności do władz lokalnych. Powinna ona stanowić odpowiedź na potrzeby i możliwości prowadzenia procesu planowania i realizacji strategii. Te z kolei, jak i sama decyzja, ugruntowane są w dominującym stopniu przez podejście władz do zarządzania rozwojem gminy. Rekomendowanym sposobem przygotowania strategii jest model partycypacyjno-ekspertki, w którym analizy statystyczne i strategiczne są wynikiem prac zewnętrznych specjalistów, ale stanowią wraz z innymi materiałami bazę dla prac społecznego zespołu ds. opracowania strategii, powołanego przez władze samorządowe gminy (które są również częścią tegoż zespołu). Jest to podejście trudne, zmuszające z jednej strony do „sztuki wyboru”, a z drugiej do osiągnięcia konsensusu przez różne, lokalne grupy interesariuszy; jednocześnie całość musi być akceptowalna dla władz samorządowych. Podejście to daje największe prawdopodobieństwo włączania się w procesy rozwojowe partnerów lokalnych i efektywnej realizacji strategii.

1.2. ROLA STRATEGII ORAZ WYNIKAJĄCE Z NIEJ FUNKCJE

Nie istnieje jedna, pełna odpowiedź na pytanie o rolę i funkcje strategii rozwoju w procesie zarządzania rozwojem gminy. Wynika ona z konkretnego zapotrzebowania

identyfikowanego przez lokalne władze oraz możliwości prowadzenia procesu planowania strategicznego. W generalnym ujęciu wyróżnia się jednak trzy podstawowe obszary determinujące rolę strategii: kierunkowanie polityki rozwoju gminy, pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz wymiar integracyjny strategii.

Pierwszą z ról stanowi kierunkowanie polityki rozwoju gminy w danym czasie oraz zabezpieczenie ciągłości jej realizacji. W tych ramach do najważniejszych funkcji strategii należą m.in.: hierarchizowanie celów, ustalenie metod, za pomocą których będą realizowane ograniczenia kosztów wynikających z ciągłego podejmowania decyzji bez ustalonego planu długoterminowego. W przypadku zorientowania strategii rozwoju gminy na konkretne wyzwania, do jej zastosowań należy zaliczyć również: ograniczenie ryzyka rezygnacji z planów, wynikającego ze zmiany uwarunkowań rozwoju, za pomocą wypracowanych scenariuszy i wariantów lub koordynowanie działań w kilku obszarach na rzecz przeciwdziałania barierom rozwoju w danym obszarze problemowym.

Drugą ważną rolą strategii jest wykorzystanie dokumentu jako podstawy do wnioskowania o dofinansowanie ze środków zewnętrznych, by zrealizować konkretne inwestycje. W tym wypadku dokument może być wskazywany jako podstawa w składanych wnioskach o dofinansowanie interesujących gminę inwestycji i działań, jako niezbędnych bądź istotnych z perspektywy realizacji długofalowej polityki rozwoju.

Trzecia podstawowa rola strategii związana jest z jej wymiarem integracyjnym. Główne funkcje z niej wynikające to m.in. integracja lokalnej wspólnoty samorządowej wokół procesu formułowania strategii i jej realizacji, otwarcie pola publicznej dyskusji i budowy kompromisu wśród lokalnej społeczności wokół kierunku rozwoju gminy, utworzenie podstawy do kontroli przestrzegania wspólnych ustaleń czy wreszcie stworzenie możliwości do wspólnego poznawania i doskonalenia procesu zarządzania rozwojem gminy.

1.3. HARMONOGRAM PRAC

Podstawy do sporządzania strategii rozwoju gminy określają w szczególności:

- ✓ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym*,
- ✓ ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*,

- ✓ ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Przepisy wskazują czynności, jakie należy wykonać w trakcie procesu sporządzania strategii, ale nie regulują kolejności ich wykonania. Procedura powinna tworzyć logiczny ciąg następujących po sobie zdarzeń, tak aby każda z przewidzianych czynności mogła być w pełni przeprowadzona. Zgodnie z art. 10f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, ustawodawca powierzył radzie gminy uprawnienie do określenia szczegółowego trybu sporządzenia projektu strategii rozwoju gminy. W tym celu rada gminy podejmuje odpowiednią uchwałę. Realizacja procedury kończy się podjęciem przez radę gminy uchwały o przyjęciu strategii do realizacji.

HARMONOGRAM PRAC:

Tabela 1 Harmonogram prac w gminie Niebylec

Lp.	ZADANIE	TERMIN
1	Powołanie zespołu ds. opracowywania „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030” przez Centrum Kreacji i Strategii INTERAKCJA Sp. z o.o.	28.05.2021r.
2	Przygotowanie harmonogramu prac zespołu projektowego	28.05.2021r.
3	Przygotowanie założeń metodologicznych „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030”	04.06.2021r.
4	Przygotowanie scenariusza „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030”	04.06.2021r.
5	Opracowanie konceptualizacji problematyki badawczej do badań ankietowych dotyczących poziomu rozwoju Gminy Niebylec: • Ankieta do badań społecznych w Gminie Niebylec; • Ankieta do badań społecznych uczniów szkół podstawowych i średnich.	04.06. 2021r.
6	Powołanie zespołu ds. opracowania „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030” przez Wójta Gminy Niebylec	04.06.2021r.
7	Akceptacja harmonogramu prac zespołu projektowego przez Wójta Gminy Niebylec	10.06.2021r.
8	Zebranie informacji i materiałów niezbędnych do opracowania Strategii, a będących w posiadaniu Urzędu Gminy Niebylec: • ocen realizacji poprzedniej Strategii, ze szczególnym uwzględnieniem zaplanowanych i wykonanych lub niewykonanych zadań inwestycyjnych,	10.06.2021r.

Lp.	ZADANIE	TERMIN
	- Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Niebylec, - Schematu Organizacyjnego Urzędu Gminy Niebylec, - sprawozdań z wykonania budżetu za 2018, 2019 i 2020 rok, - uchwała budżetowa Gminy Niebylec na 2021 r., - rocznych sprawozdań o nadwyżce/deficycie za lata 2018, 2019 i 2020, - rocznych sprawozdań o stanie zobowiązań za lata 2018, 2019 i 2020, - Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2020-2030, - innych posiadanych informacji, analiz i ocen dotyczących Gminy Niebylec, - wybór projektów inwestycyjnych Gminy Niebylec, w tym do realizacji w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP).	
9	Akceptacja scenariusza „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030”	10.06.2021r.
10	Akceptacja konceptualizacji problematyki badawczej do badań ankietowych dot. poziomu rozwoju Gminy Niebylec i formularz ankiet przez Wójta Gminy Niebylec	10.06.2021r.
11	Dystrybucja ankiet wśród wybranych grup ankietowanych: - pracownicy Urzędu Gminy Niebylec, - radni, sołtysi, - pracownicy jednostek organizacyjnych, - przedstawiciele organizacji pozarządowych, - nauczyciele, - liderzy opinii publicznej, - przedsiębiorcy, - młodzież, - mieszkańcy Gminy. Zamieszczenie ankiet na stronie Urzędu Gminy Niebylec. Wyłożenie ankiet w siedzibie Urzędu Gminy Niebylec.	15.06.2021r.
12	Zebranie kwestionariuszy ankiet i przesłanie do Centrum Kreacji i Strategii INTERAKCJA Sp. z o.o.	10.05.2021r. – 30.06.2021r.
13	Opracowanie wyników badań ankietowych. Analiza SWOT.	10.06.2021r.
14	Opracowanie „Diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej dla Gminy Niebylec”	10.06.2021r.
15	Analiza dotychczasowej Strategii Rozwoju Gminy	15.06.2021r.

Lp.	ZADANIE	TERMIN
16	Analiza Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2020-2030	15.06.2021r.
17	Wypracowanie WIZJI i MISJI Gminy Niebylec, obejmującej: • cele strategiczne (obszary rozwojowe), • cele operacyjne oraz proponowane kierunki działań. Zgodność ze strategicznymi dokumentami krajowymi i województwa podkarpackiego.	21.06.2021r.
18	Przygotowanie i przesłanie propozycji zadań inwestycyjnych i społecznych Gminy Niebylec na lata 2021-2030 w podziale: 1. Zadania strategiczne; 1.1. Inwestycyjne, 1.2. Społeczne, 2. Zadania operacyjne sołectw; 2.1. Inwestycyjne, 2.2. Społeczne, 3. Zadania do realizacji w ramach SRG, 4. Zadania do realizacji w ramach PPP.	21.06.2021
19	Spotkanie zespołów projektowych z Wójtem Gminy Niebylec i kierownikami referatów Urzędu Gminy Niebylec. Wizja lokalna Gminy: instytucje, infrastruktura techniczna i społeczna, zabytki, przedsiębiorstwa, etc.	10.06.2021r.
20	Organizacja konsultacji społecznych - zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy o i art. 33 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 poz. 713 ze zm.) oraz art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1295 ze zm.): – część pierwsza, których celem jest przedstawienie założeń metodologicznych Strategii oraz wypracowanie wizji, misji i celów strategicznych oraz zadań inwestycyjnych, które będą objęte Strategią. Przeprowadzenie badań ankietowych wśród uczestników konsultacji społecznych, zgodnie z obostrzeniami, wynikającymi z pandemii COVID-19, w których uczestniczyli: - nauczyciele, - sołtysi, - radni, - przedsiębiorcy, - proboszczowie, - działacze kultury, - działacze sportu, - mieszkańcy gminy.	14.07.2021r.

Lp.	ZADANIE	TERMIN
	Tekst zaproszenia na spotkanie konsultacyjne dotyczące opracowania „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec do roku 2030”. Zgodnie z art. 30 ust. 1 i art. 33 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. <i>o samorządzie gminnym</i> (t. j. Dz. U. z 2020 poz. 713 ze zm.) oraz art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. <i>o zasadach prowadzenia polityki rozwoju</i> (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1295 ze zm.), ogłaszamy konsultacje dotyczące opracowania „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec do roku 2030”, które trwać będą od 12 lipca do 13 sierpnia 2021 r. W ramach konsultacji prosimy o wyrażenie opinii o: 1. „Diagnozie społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej Gminy Niebylec”, 2. Wizji oraz misji, 3. Obszarach tematycznych oraz zdefiniowanych dla nich celów strategicznych i operacyjnych, 5. Zebranych w ramach partycypacji społecznej i badań społecznych zadań inwestycyjnych i społecznych. W trakcie konsultacji społecznej prosimy o zgłaszanie uwag. Można również zgłaszać własne zadania inwestycyjne i społeczne, zgodnie z kartą zadań stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszego obwieszczenia. Jednocześnie zapraszamy na otwarte spotkanie konsultacyjne, które odbędzie się 14 lipca o godz. 10:00 w sali narad w Urzędzie Gminy w Niebylecu. Program spotkania będzie następujący: 1) Otwarcie zebrania przez Wójta Gminy Niebyleca. 2) Prezentacja PowerPoint jako wprowadzenie do dyskusji, która prezentować będzie „Strategie Rozwoju Gminy Niebylec do roku 2030” według następującego scenariusza: a) Wnioski z diagnozy społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej Gminy Niebylec, b) Wizja oraz misja Gminy Niebylec, c) Obszary tematyczne, a w nich cele strategiczne i operacyjne, d) Zadania inwestycyjne Gminy Niebylec do realizacji w latach 2021-2030, e) Zadania społeczne Gminy Niebylec do realizacji	

Lp.	ZADANIE	TERMIN
	w latach 2021-2030, f) Monitoring i ewaluacja oraz procedury uaktualnienia „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec do roku 2030” z dokumentami planistycznymi na poziomie kraju i województwa podkarpackiego. 3) Prezentacja. 4) Podsumowanie. Wnioski. Rekomendacje. Serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału w spotkaniu konsultacyjnym.	
21	Redakcja poszczególnych rozdziałów „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030” – ETAP II 1. Wprowadzenie 1.1. Procedura tworzenia Strategii 1.2. Harmonogram prac 2. Wnioski z Diagnozy społecznej, gospodarczej, przestrzennej dla Gminy Niebylec 3. Finanse i budżet Gminy Niebylec 4. Analiza strategiczna (SWOT) Gminy Niebylec 5. STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU: 5.1. Misja Rozwoju Gminy Niebylec 5.2. Wizja Rozwoju Gminy Niebylec 5.3. Cel strategiczny 6. OBSZARY STRATEGICZNE: 6.1. Gospodarczy 6.2. Kapitał ludzki i społeczny 6.3. Gospodarka przestrzenna, środowiskowa i infrastruktura techniczna 6.4. Oświata, kultura i turystyka 6.5. Partnerstwo i współpraca 7. Zgodność strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030 z założeniami dokumentów wyższego rzędu 8. System wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030 9. Ramy finansowe realizacji i źródeł finansowania Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	12.07.2021r.
22	Konsultacje projektu „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030” zostaną przeprowadzone w trybie art. 6 ust. 3-6	21.07.2021r.

Lp.	ZADANIE	TERMIN
	ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, a także (jeżeli okaże się to konieczne) art. 39 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.	
23	Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Strategii, w tym przygotowanie wniosku o wydanie opinii w trybie przepisów ustawy z dnia 3.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.) do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie konieczności lub jej braku sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko, uwzględnienie ewentualnych uwag w Strategii oraz przeprowadzenie wymaganych konsultacji społecznych.	24.08.2021r.
24	Ewaluacja trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii.	26.08.2021r.
25	Przedłożenie projektu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska Zarządowi Województwa Podkarpackiego w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględniania ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w Strategii Rozwoju Województwa. (Zarząd ma 30 dni)	28.02.2022r.
26	Przyjęcie przez Radę Gminy Niebylec w drodze uchwały „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030”, poprzedzone prezentacją Strategii na Komisjach Rady Gminy.	28.03.2022r.

Źródło: Opracowanie własne.

ROZDZIAŁ 2

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY NIEBYLEC

2.1. POŁOŻENIE GMINY

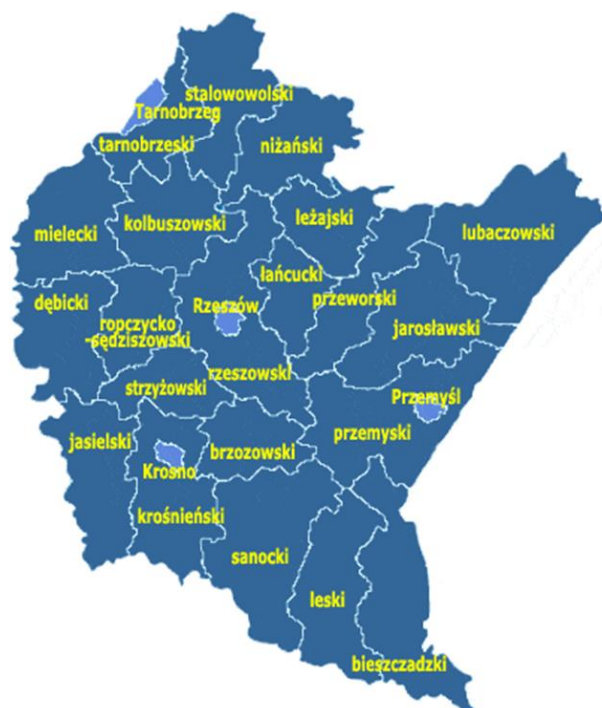
Gmina Niebylec jest jedną z 2500 polskich gmin. Geograficznie obszar gminy w całości leży w obrębie Pogórza Dynowskiego, stanowiącego pod względem fizyko-geograficznym część prowincji Karpat Zachodnich Makroregionu Pogórzy Środkowo-Beskidzkich. Teren gminy charakteryzuje się silnie urozmaiconą rzeźbą terenu, na którą składają się rozległe grzbiety tworzące trzy poziomy na wysokościach około 330-360 m, 380-440 m i 450-460 m. Średnie spadki terenu wynoszą 10-20%. Grzbiety górskie są rozciągnięte równolegle do usytuowanych dolin rzecznych dwóch głównych rzek gminy: Stobnicy i Gwoźnicy. Dolina rzeki Stobnicy ma przebieg równoleżnikowy i szerokość 300-600 m, a dolina rzeki Gwoźnicy przebiega osiowo przez obszar gminy w kierunku NW-SE, najpierw o szerokości 100-150 m w górnej części, a w dolnej o szerokości 300-350 m. Główne doliny są płaskodenne, ale łączą się w górnych brzegach z głębokimi jarami swoich bocznych mniejszych dopływów. Północna i centralna część gminy położona jest w zlewni Gwoźnicy, która stanowi oś hydrograficzną tego obszaru, odprowadzającą wody w kierunku północnym do Wisłoka, a południowa część gminy położona jest w zlewni Stobnicy, prawobrzeżnego dopływu Wisłoka, odprowadzającego wody w kierunku zachodnim. Obydwie rzeki mają charakter rzek górskich, o dużych wahaniami poziomu i zmiennych przepływach. Gmina Niebylec od zachodu graniczy z gminą Strzyżów, od północy z gminą Czudec, od wschodu z gminą Lubenia i Błażowa, natomiast od strony południowej z gminą Korczyną, Jasienicą Rosielną i Domaradz. Od stolicy województwa – Rzeszowa – dzieli ją odległość około 29 km. Administracyjnie gmina Niebylec położona jest w województwie podkarpackim, w powiecie strzyżowskim, a swym zasięgiem terytorialnym obejmuje 11 wsi, z których każda stanowi odrębne sołectwo i jednostkę pomocniczą gminy. Wsiami tymi są:

1. Baryczka,
2. Blizianka,
3. Gwoździanka,
4. Gwoźnica Dolna,
5. Gwoźnica Górna,
6. Jawornik,
7. Konieczkowa,

8. Lutcza,
9. Małówka,
10. Niebylec,
11. Połomia.

Wsią największą pod względem zajmowanego terytorium, ale także o największym potencjale ludnościowym jest Lutcza (2270 mieszkańców), najmniejszą zaś Małówka (186 ha zamieszkiwana przez 272 osoby). Centrum kulturowe, gospodarcze i administracyjne gminy od setek lat pełni Niebylec, do roku 1933 miasteczko, a po częściowej reformie samorządu terytorialnego wieś, stanowiąca także siedzibę gminy zbiorowej o tej samej nazwie. Niebylec posiada bardzo interesującą historię. Założony został bowiem przez króla Zygmunta Starego w 1509 r., w I połowie XVIII w. jego właścicielką była Ewa Henryka Ankwiczówna, ukochana Adama Mickiewicza, pierwowzór wielu jego postaci literackich. O dominującej pozycji Niebylcza przesądzało jego centralne położenie względem pozostałych miejscowości oraz fakt, że znajdowały się tutaj wszystkie instytucje gospodarcze i kulturowe, takie jak kościół (szczególnie po przeniesieniu parafii w 1650 r.), szpital dla ubogich, a później straż pożarna. To właśnie w Niebylcu mieszkańcy okolicznych wsi zaopatrywali się na lokalnych targach i jarmarkach we wszystko to, co było niezbędne do prowadzenia gospodarstwa rolnego i gospodarstwa domowego.

Rysunek 1. Powiat strzyżowski na tle województwa podkarpackiego

Rysunek 2. Powiat strzyżowski z podziałem na gminy

Rysunek 3. Gminy Niebylec z podziałem na 11 sołectw

2.2. DEMOGRAFIA

Tabela 2 Liczba i płeć mieszkańców gminy Niebylec w latach 2017-2020

	2017	2018	2019	2020
Kobiety	5 374	5 380	5 388	5 378
Mężczyźni	5 130	5 152	5 153	5 159
RAZEM	10 504	10 532	10 541	10 537

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Tabela 3 Przyrost naturalny w gminie Niebylec w latach 2017-2020

	2017	2018	2019	2020
Przyrost naturalny	11	28	33	-13
Urodzenia	118	127	115	95
Zgony	107	99	82	108
Zgony niemowląt	0	1	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Tabela 4 Migracje na pobyt stały w latach 2017-2020 w gminie Niebylec

	2017	2018	2019	2020
Saldo migracji	-7	-12	-11	-17
Saldo migracji wewnętrznych	-5	-12	-15	-17
Zameldowanie w ruchu wewnętrznym	91	73	92	68
Wymeldowanie w ruchu wewnętrznym	96	85	107	85
Saldo migracji zagranicznych	-2	0	4	0
Zameldowanie z zagranicy	3	1	5	0
Wymeldowanie za granicę	5	1	1	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Gminę Niebylec na koniec roku 2020 zamieszkiwało 10 537 osób (dane według GUS). W latach 2002-2020 liczba mieszkańców zmalała o 1,4%. Średni wiek mieszkańców wynosi 40,5 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa podkarpackiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Mieszkańcy gminy Niebylec zawarli w 2020 roku 48 małżeństw, co odpowiada 4,6 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa podkarpackiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 0,7 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 30,9% mieszkańców gminy Niebylec jest stanu wolnego, 56,8% żyje w małżeństwie, 1,6% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,3% to wdowy/wdowcy. Gmina Niebylec ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -13. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -1,23 na 1000 mieszkańców gminy Niebylec. W 2020 roku urodziło się 95 dzieci, w tym 47,4% dziewczynek i 52,6% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,79 i jest porównywalny do średniej dla województwa oraz większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2019 roku 42,9% zgonów w gminie Niebylec spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 23,8% zgonów w gminie Niebylec były nowotwory, a 7,3% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Niebylec przypada 10.25 zgonów. Jest to mniej od wartości średniej dla województwa podkarpackiego oraz znacznie mniej od wartości średniej dla kraju. W 2020 roku zarejestrowano 68 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 85 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Niebylec -17. W tym samym roku 0 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 0. 62,1% mieszkańców gminy Niebylec jest w wieku produkcyjnym, 18,5% w wieku przedprodukcyjnym, a 19,3% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Dane o stałych mieszkańcach gminy Niebylec w poszczególnych sołectwach na koniec 2020 r:

- 1) mieszkańcy gminy ogółem na koniec roku 2020 – 10 598,
kobiety w gminie ogółem na koniec roku 2020 – 5 413,
mężczyźni w gminie ogółem na koniec roku 2020 – 5 185,
- 2) mieszkańcy sołectwa Baryczka ogółem na koniec roku 2020 – 978,
kobiety sołectwa Baryczka na koniec roku 2020 – 503,
mężczyźni sołectwa Baryczka na koniec roku 2020 – 475,

- 3) mieszkańcy sołectwa Blizianka ogółem na koniec roku 2020 – 406,
kobiety sołectwa Blizianka na koniec roku 2020 – 198,
mężczyźni sołectwa Blizianka na koniec roku 2020 – 208,
- 4) mieszkańcy sołectwa Gwoździanka ogółem na koniec roku 2020 – 313,
kobiety sołectwa Gwoździanka na koniec roku 2020 – 155,
mężczyźni sołectwa Gwoździanka na koniec roku 2020 – 158,
- 5) mieszkańcy sołectwa Gwoźnica Dolna ogółem na koniec roku 2020 – 435,
kobiety sołectwa Gwoźnica Dolna na koniec roku 2020 – 206,
mężczyźni sołectwa Gwoźnica Dolna na koniec roku 2020 – 229,
- 6) mieszkańcy sołectwa Gwoźnica Górna ogółem na koniec roku 2020 – 1351,
kobiety sołectwa Gwoźnica Górna na koniec roku 2020 – 676,
mężczyźni sołectwa Gwoźnica Górna na koniec roku 2020 – 675,
- 7) mieszkańcy sołectwa Jawornik ogółem na koniec roku 2020 – 1194,
kobiety sołectwa Jawornik na koniec roku 2020 – 620,
mężczyzn sołectwa Jawornik na koniec roku 2020 – 574,
- 8) mieszkańcy sołectwa Konieczkowa ogółem na koniec roku 2020 – 1265,
kobiety sołectwa Konieczkowa na koniec roku 2020 – 633,
mężczyźni sołectwa Konieczkowa na koniec roku 2020 – 612,
- 9) mieszkańcy sołectwa Lutcza ogółem na koniec roku 2020 – 2270,
Kobiety w sołectwie Lutcza na koniec roku 2020 – 1188,
mężczyźni sołectwa Lutcza na koniec roku 2020 – 1082,
- 10) mieszkańcy sołectwa Małówka ogółem na koniec roku 2020 – 272,
kobiety sołectwa Małówka na koniec roku 2020 – 134,
Mężczyźni sołectwa Małówka na koniec roku 2020 – 138,
- 11) mieszkańcy sołectwa Niebylec ogółem na koniec roku 2020 – 565,
kobiety sołectwa Niebylec na koniec roku 2020 – 287,

Mężczyźni sołectwa Niebylec na koniec roku 2020 – 278,

12) mieszkańcy sołectwa Połomia ogółem na koniec roku 2020 – 1549,

kobiety sołectwa Połomia na koniec roku 2020 – 793,

mężczyźni sołectwa Połomia na koniec roku 2020 – 756.

2.3. KULTURA I EDUKACJA

Gminny Ośrodek Kultury powstał w 1985 r. W ramach działalności zapisanej w statucie ma za zadanie podejmowanie szeregu działań mających na celu upowszechnianie i rozwój kultury na terenie gminy. W Gminnym Ośrodku Kultury zatrudnionych jest siedmiu pracowników na następujących stanowiskach: dyrektor placówki, instruktor tańca (pełny etat), głównej księgowej (1/2 etatu), instruktora teatru (pełny etat), akustyk a zarazem instruktor muzyki (pełny etat), instruktor siłowni, koordynator sportu (pełny etat), pracownik administracyjny, prowadzący jednocześnie redakcję „Głosu Niebylca” (pełny etat) oraz pracownik gospodarczy (pełny etat). Dodatkowo zatrudniono na umowę zlecenie instruktora muzyki, prowadzącego zespoły muzyczne, działające przy GOK, t. j. kapelę ludową „Jany”, „Trio Galicyjskie” ora Slavia Dixieland Band Niebylec.

W ramach Gminnego Ośrodka Kultury prowadzona jest praca z następującymi grupami amatorskimi:

- a) kapela ludowa „Jany” (12 członków),
- b) orkiestra dęta (35 osób),
- c) kapela folkowa „Cajmery” (9 osób),
- d) zespół jazzowy Slavia Dixieland Band (10 osób),
- e) „Trio Galicyjskie” (trzy osoby),
- f) zespół taneczno-marszowy "Mażoretki", grupa reprezentacyjna, średnia, początkująca (28 osób),
- g) dziecięcy zespół taneczny „Promyczki”, „Małe Promyczki” (30 osób),
- h) grupa poetycko-teatralna „Spojrzenie” (siedem osób),
- i) klub rękodzieła artystycznego „Zręczne ręce” (13 osób),
- j) zespół śpiewaczy „Alebabki” (osiem osób),
- k) dziecięce trio akordeonowe (trzy osoby).

Imprezy zorganizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Niebylcu w 2020 r.:

- 1) 15.01.20 r. – koncert Orkiestry dętej i oprawa mszy św. w parafii Połomia,

- 2) 12.01.20 r. – Koncert Noworoczny w hali widowiskowo-sportowej w Niebylcu z udziałem: chóru Szafranowe Nutki z GOK w Czudcu, solistów studia wokalnego z DK Sokół w Strzyżowie, orkiestry dętej z Gwoźnicy Górnej oraz występy zespołów z GOK – orkiestry dętej, Mażorettek, zespołu „Promyczki”, kapeli folkowej „Cajmery”, kapeli ludowej „Jany”,
- 3) 13.01.20 r. – organizacja spotkania opłatkowo-noworocznego dla gości zaproszonych przez Wójta gminy Niebylec. Uroczystość uświetniły przedszkolaki z Samorządowego Przedszkola w Niebylcu, zespół „Trio Galicyjskie” i zespół „Alebabki”, działający w ramach GOK-u w Niebylcu,
- 4) 13-17.01.20 r. – Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży szkolnej w ramach ferii zimowych:
 - 13.01. zajęcia plastyczne w hali sportowej w Niebylcu,
 - 14.01. wyjazd do kina Helios i Centrum Zabaw w Rzeszowie,
 - 15.01 .warsztaty z robotyki w sali GOK w Niebylcu,
 - 16.01. wyjazd do Muzeum Bombki Choinkowej w Nowej Dębie,
 - 17.01. wyjazd do Pijalni czekolady w Korczynie,
- 5) 21.01.20 r. – wieczór kolęd w wykonaniu kapeli „Jany” z okazji Dnia Seniora w Żyznowie,
- 6) 26.01.20 r. – koncert kolęd w parafii Gwoźnica Górna, wystąpił m.in. zespół śpiewaczy "Alebabki",
- 7) 15.02.20 r. – występ grupy teatralnej „Spojrzenie” w programie kabaretowym oraz występ zespołu „Alebabki” na zebraniu rocznym KGW w Gwoźnicy Górnej połączonym z 70-leciem działalności Koła,
- 8) 16.02.20 r. – X Jubileuszowy Powiatowy Przegląd Zespołów Tanecznych – „Rytm, Muzyka, Taniec” z udziałem zespołów tanecznych z GOK w Niebylcu i zaproszonych grup tanecznych z terenu powiatu strzyżowskiego – 250 uczestników,
- 9) 05.03.20 r. – udział delegacji GOK w Niebylcu w wieczorze autorskim Edyty Pietrasz w klubie „Turkus” w WDK w Rzeszowie oraz występ duetu muzycznego z GOK w Niebylcu,
- 10) 10.03.20 r. – Dzień Kobiet i Mężczyzn w GOK w Niebylcu pt. „Zadbaj o swoje zdrowie” z udziałem zaproszonych gości oferujących kosmetyki, naturalne suplementy diety, produkty zielarskie i zdrową żywność z muzyczną oprawą kapeli „Cajmery”,
- 11) marzec 2020 r. – wydanie kwartalnika "Głos Niebylca",

- 12) kwiecień 2020 r. – włączenie się w akcję – szycie maseczek dla mieszkańców gminy Niebylec,
- 13) 3.05.20 r. – symboliczne obchody 3 Maja z okolicznym przemówieniem i złożeniem kwiatów pod pomnikiem św. Floriana przez delegację,
- 14) 25.05.20 r. – udział w telewizyjnej promocji książki „Niebylec wczoraj i dziś – po 10 latach” Antoniego Chuchli i Dawida Mazura, która odbyła się w czytelni Gminnej Biblioteki Publicznej w Niebylcu. Wydawnictwo zrealizowano przez gminę Niebylec wg projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 19 Wsparcie dla Rozwoju Lokalnego w ramach inicjatywy LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020,
- 15) 30.05.20 r. – koncert online w 100. rocznicę urodzin Jana Pawła II pt. „PAMIĘTAMY” z udziałem kapeli „Cajmery”, dziecięcego tria akordeonowego oraz zaproszonych gości,
- 16) maj 2020 r. – wydanie kolejnego numeru „Głosu Niebylca”,
- 17) 23 i 24.06. 20 r. – przygotowanie i udostępnienie sal na szkolenia przedwyborcze członków komisji,
- 18) 15.07.20 r. – „WAKACYJNA TRASA z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Niebylcu” – zajęcia rekreacyjne w plenerze dla dzieci młodzieży szkolnej w ramach wakacyjnego wypoczynku:
 - 07. plac sportowy przy SP w Baryczce,
 - 2.07. plac sportowy przy SP w Bliziance,
 - 3.07. plac zabaw przy SP w Gwoździance,
 - 6.07. plac sportowy przy SP w Gwoźnicy Dolnej,
 - 7.07. hala sportowa w SP w Gwoźnicy Górnej,
 - 8.07. plac sportowy przy SP w Jaworniku,
 - 9.07. plac sportowy przy SP w Konieczkowej,
 - 10 .07. plac sportowy przy ZS w Lutczy Nr 1,
 - 13.07. plac sportowy przy SP w Lutczy Nr 2,
 - 14.07. plac sportowy przy SP w Połomi,
 - 15.07. stadion sportowy w Niebylcu,
- 19) 5.07.20 r. – diamentowy jubileusz kapłaństwa ks. Jana Młynarczyka z udziałem kapeli „Jany” – przygotowanie i użyczenie sali GOK,

- 20) 26.07.20 r. – „BIEGNIEMY DLA BERNADKI”, współorganizacja charytatywnej imprezy na trasie Niebylec-Blizianka-Konieczkowa,
- 21) 15.08.20 r. – organizacja Gminnych Dożynek w Niebylcu. W programie: uroczysta, plenerowa msza św. z udziałem orkiestry dętej z Niebylca, przemówienia okolicznościowe, wręczenie odznaczeń im. Św. Izzydora Oracza, przegląd wieńców dożynkowych, występy zespołów „Alebabki” i kapeli ludowej „Jany”, wręczenie Nagród Honorowych Wójta Gminy Niebylec, koncert kapeli „Cajmery” z okazji 20-lecia działalności artystycznej,
- 22) 5.09.20 r. – współudział w organizacji Mistrzostw Powiatu Strzyżowskiego w Siatkówce Plażowej w Konieczkowej, organizowanej przez Powiatowe Centrum Kultury i Turystyki w Wiśniowej oraz Centrum Sportu Turystyki i Rekreacji w Strzyżowie,
- 23) Wrzesień – wydanie kolejnego numeru „Głosu Niebylca”,
- 24) 24.09.20 r. – organizacja sali na sesję Rady Gminy Niebylec,
- 25) 11.12.20 r. – przygotowanie sali na posiedzenia komisji i sesję Rady Gminy Niebylec,
- 26) 29.12.20 r. wydanie publikacji z okazji Jubileuszu 35-lecia działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Niebylcu,
- 27) 30.12. 20 r. – organizacja sali na sesję Rady Gminy Niebylec.

Wychowanie przedszkolne

Tabela 5 Liczba dzieci w przedszkolach w wieku 3-6 lat w roku 2018 w gminie Niebylec

Liczba dzieci w przedszkolach w wieku 3-6 lat w roku 2018			
Lp.	Przedszkole/oddział przedszkolny	Liczba miejsc w przedszkolu	Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola
1.	SP im. Ks. Bronisława Markiewicza w Baryczce	25	12
2.	SP im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Bliziance	25	9
3.	SP w Gwoźnicy Dolnej	16	4
4.	SP im. Juliana Przybosa w Gwoźnicy Górnej	25	22
5.	SP im. Św. Józefa Sebastiana Pelczara w Jaworniku	25	16
6.	SP im. Jana Pawła II w Konieczkowej	20	19

7.	Zespół Szkół im. Świętej Rodziny w Lutczy	75	64
8.	SP nr 2 im. Bł. Ks. Jerzego Popiełuszki w Lutczy	20	8
9.	SP im. Ks. Jana Twardowskiego w Niebylcu	25	9
10.	SP im. Ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Połomi	38	34
11.	Przedszkole Samorządowe w Niebylcu	100	100
RAZEM:		384	297

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych z gmin.

Tabela 6 Liczba dzieci w przedszkolach w wieku 3-6 lat w roku 2019 w gminie Niebylec

Liczba dzieci w przedszkolach w wieku 3-6 lat w roku 2019			
Lp.	Przedszkole/oddział przedszkolny	Liczba miejsc w przedszkolu	Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola
1.	SP im. Ks. Bronisława Markiewicza w Baryczce	25	9
2.	SP im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Bliziance	25	7
3.	SP w Gwoźnicy Dolnej	16	3
4.	SP im. Juliana Przybosa w Gwoźnicy Górnej	50	43
5.	SP im. Św. Józefa Sebastiana Pelczara w Jaworniku	25	14
6.	SP im. Jana Pawła II w Konieczkowej	20	13
7.	Zespół Szkół im. Świętej Rodziny w Lutczy	75	67
8.	SP nr 2 im. Bł. Ks. Jerzego Popiełuszki w Lutczy	20	11
9.	SP im. Ks. Jana Twardowskiego w Niebylcu	25	11
10.	SP im. Ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Połomi	42	40
11.	Przedszkole Samorządowe w Niebylcu	100	100
RAZEM:		423	318

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych z gmin.

Tabela 7 Liczba dzieci w przedszkolach w wieku 3-6 lat w roku 2020 w gminie Niebylec

Liczba dzieci w przedszkolach w wieku 3-6 lat w roku 2020			
Lp.	Przedszkole/oddział przedszkolny	Liczba miejsc w przedszkolu	Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola
1.	SP im. Ks. Bronisława Markiewicza w Baryczce	25	7
2.	SP im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Bliziance	25	6
3.	SP w Gwoźnicy Dolnej	16	2
4.	SP im. Juliana Przybosia w Gwoźnicy Górnej	50	48
5.	SP im. Św. Józefa Sebastiana Pelczara w Jaworniku	25	22
6.	SP im. Jana Pawła II w Konieczkowej	20	10
7.	Zespół Szkół im. Świętej Rodziny w Lutczy	75	54
8.	SP nr 2 im. Bł. Ks. Jerzego Popiełuszki w Lutczy	20	9
9.	SP im. Ks. Jana Twardowskiego w Niebylcu	25	7
10.	SP im. Ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Połomi	42	42
11.	Przedszkole Samorządowe w Niebylcu	100	98
RAZEM:		423	305

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych z gmin.

Tabela 8 Liczba dzieci w wieku 3 – 6 lat w gminie Niebylec w latach 2018-2020

Liczba dzieci w wieku 3 – 6 lat w gminie Niebylec w latach 2018-2020			
	2018	2019	2020
Gmina Niebylec	431	432	333

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych z gmin.

Na terenie gminy funkcjonuje jedno odrębne Przedszkole Samorządowe w Niebylcu oraz Przedszkole Samorządowe w Lutczy, które wchodzi w skład zespołu szkół. W tym 9 oddziałów przedszkolnych przy Szkołach Podstawowych w gminie Niebylec.

Do gminnych przedszkoli w roku szkolnym 2020/2021 uczęszczało 135 dzieci, z czego:

- z rocznika 2014 – 22 dzieci,
- z rocznika 2015 – 41 dzieci,
- z rocznika 2016 – 38 dzieci,
- z rocznika 2017 – 32 dzieci,
- z rocznika 2018 – 2 dzieci.

Do gminnych przedszkoli w roku szkolnym 2019/2020 uczęszczało 136 dzieci, z czego:

- rocznika 2013 – 20 dzieci,
- rocznika 2014 – 45 dzieci,
- rocznika 2015 – 40 dzieci,
- rocznika 2016 – 31 dzieci,
- rocznik 2017 – 0 dzieci.

Szkoły podstawowe

Na terenie gminy Niebylec od 1 września 2020 r. funkcjonuje 9 samodzielnych szkół podstawowych, oraz jeden zespół szkół, w skład w którego wchodzi szkoła podstawowa oraz przedszkole samorządowe. Przy wszystkich dziesięciu szkołach podstawowych istnieją oddziały przedszkole. Na terenie gminy nie ma szkół średnich. Młodzież kontynuuje naukę głównie w Rzeszowie, Brzozowie, a także w Strzyżowie oraz Czudcu. Najbliższa szkoła wyższa znajduje się w Rzeszowie, Krośnie oraz Jaśle.

Od września 2020 r. naukę w szkołach z terenu gminy Niebylec rozpoczęło 834 uczniów, a do oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych zapisanych zostało 158 dzieci. W szkołach podstawowych prowadzona jest opieka i edukacja dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Uczęszczające do tych placówek dzieci o różnym stopniu i rodzaju niepełnosprawności (np. słabo widzące, słabo słyszające, upośledzone w stopniu lekkim i umiarkowanym, z rozpoznanym autyzmem, z zespołem Aspergera, niepełnosprawności sprzężone, oraz niepełnosprawni ruchowo) uzyskują wsparcie

poprzez organizowanie zajęć rewalidacyjnych oraz korekcyjno-kompensacyjnych. W roku szkolnym 2020/2021 takimi zajęciami objętych było 29 uczniów.

2.4. GOSPODARKA ORAZ RYNEK PRACY

GOSPODARKA

Tabela 9 Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2017-2020 w gminie Niebylec

	2017	2018	2019	2020
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	8	6	6	7
Przemysł i budownictwo	223	226	283	249
Pozostała działalność	346	361	364	372
RAZEM	577	593	603	628
W tym:	-	-	-	-
- nowo zarejestrowane	49	60	39	47
- wyrejestrowane	53	36	24	19

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych z GUS.

W gminie Niebylec w roku 2020 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 628 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 520 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 47 nowych podmiotów, a 19 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2020 najwięcej (67) podmiotów zarejestrowano w roku 2011, a najmniej (39) w roku 2019. W tym samym okresie najwięcej (53) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2017 roku, najmniej (19) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2020 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Niebylec najwięcej (26) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (610) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 1,1% (7) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 39,6% (249) podmiotów, a 59,2% (372) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród

osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Niebylec najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (32.5%) oraz Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (21.2%).

RYNEK PRACY

Według Powiatowego Urzędu Pracy w Strzyżowie, liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Niebylec na dzień 30.04.2021r., wynosi ogółem 640 osób i 552 osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, co daje nam 1192 osoby, tj. ok. 11% mieszkańców całej gminy Niebylec. W całym powiecie Strzyżów, zarejestrowanych bezrobotnych jest 6871 (na dzień 30.04.2021 r.), a 17% z tej liczby to mieszkańcy gminy Niebylec.

Tabela 10. Bezrobotni zarejestrowani wg podziału na gminy na dzień 30.04.2021r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni zarejestrowani wg podziału na gminy stan na 30.04.2021r.								
	Ogółem		w tym z prawem do zasiłku		Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy				
	Razem	w tym kobiety	Razem	w tym kobiety	Ogółem	w tym do 30 roku życia	w tym do 25 roku życia	w tym długotrwale bezrobotne	w tym powyżej 50 roku życia
Gmina Czudec	730	419	109	51	634	199	96	475	161
Gmina Frysztak	722	411	93	50	636	199	107	486	169
Gmina Niebylec	640	356	119	68	552	189	90	406	148
Miasto i Gmina Strzyżów	1080	550	162	78	926	286	142	680	266
Gmina Wiśniowa	508	272	87	41	443	161	84	327	101
Razem	3680	2008	570	288	3191	1034	519	2374	845

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Strzyżowie.

Pewna grupa mieszkańców pozostaje bez pracy i chociaż bezrobocie systematycznie spada i stopa bezrobocia się zmniejsza, to nadal jest to poważny problem gospodarczy i społeczny. Dotyczy to szczególnie ludzi młodych z wykształceniem niedostosowanym do potrzeb rynku

pracy. Na koniec lutego 2020 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Strzyżowie zarejestrowanych było 620 osób (w roku 2019 – 641), w tym 317 kobiet (w roku 2019 – 345), co stanowiło 17% ogółu bezrobotnych z terenu powiatu. Stan w tym zakresie w układzie powiatowym obrazuje tabela nr 2. Z danych PUP w Strzyżowie wynika, że jedynie 116 osób (w tym 49 kobiet) posiadało prawo do zasiłku. Ponadto 534 mieszkańców gminy (w roku 2019 – 567) zarejestrowanych, jako bezrobotne znajdowało się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wprawdzie nie prowadzi się statystyk stóp bezrobocia dla gmin, niemniej jednak stopa bezrobocia w gminie Niebylec jest zapewne zbliżona do stopy bezrobocia w powiecie strzyżowskim, która aktualnie wynosi 13,6%, w województwie podkarpackim 8,8%, a w skali kraju 5,5%. W roku 2019 dane te wynosiły odpowiednio: 14,2%, 9%, i 6,1%.

Tabela 11. Liczba bezrobotnych w Gminie Niebylec na tle innych gmin powiatu Strzyżowice w latach 2019 i 2020

	Liczba bezrobotnych w Gminie Niebylec na tle innych gmin powiatu Strzyżowie w latach 2019 i 2020			
	31.12.2019r.		2020r.	
	Liczba bezrobotnych	Udział % poszczególnych gmin w ogólnej liczbie bezrobotnych	Liczba bezrobotnych	Udział % poszczególnych gmin w ogólnej liczbie bezrobotnych
Gmina i Miasto Strzyżów	998	29,0	1082	29,8
Gmina Niebylec	617	17,9	620	17,0
Gmina Czudec	642	18,7	693	19,0
Gmina Frysztak	684	19,9	701	19,3
Gmina Wiśniowa	500	14,6	280	7,7
RAZEM	3441	100	3629	100

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Strzyżowie.

2.5. OCHRONA ŚRODOWISKA

Formy ochrony przyrody na terenie Niebylec:

➤ Obszar Chronionego Krajobrazu Hyżniańsko-Gwoźnicki - Obszar Chronionego Krajobrazu: 4258.0 ha

Na terenie gminy Niebylec leży zachodnia część Hyżniańsko - Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu o powierzchni około 4258.0 ha (łączna powierzchnia Hyżniańsko - Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu wynosi 25620 ha). Naturalnym zbiorowiskiem leśnym na terenie gminy jest występujący tutaj zespół buczyny karpackiej w formie reglowej, która jest rzadkością na Pogórzu. Występowanie tego zbiorowiska jest ograniczone do północnych stoków najwyższych wzniesień. Osobliwością jest również występowanie wilgotnego podzespołu buczyny karpackiej (Rentario glandulosae - Fagetum lunarietosum). Na obszarze gminy buczyna karpacka jest zbiorowiskiem dobrze zachowanym i bogatym w interesujące gatunki roślinne. Grądy natomiast zostały w znacznej części przekształcone - głównie przez wprowadzenie monokultur sosnowych. W dolinach rzecznych (zwłaszcza mniejszych rzek i potoków) zachowały się nieliczne fragmenty lasów łęgowych, noszących wyraźne znamiona wpływów działalności ludzkiej. Są to przeważnie skrawki olszyn, które przedstawiają różne stadia degeneracji zbiorowisk łęgowych. Szersze dna dolin zostały prawie w całości odlesione i zamienione na łąki i pastwiska, a w niektórych przypadkach nawet w pola orne. Natomiast fragmenty łągu podgórskiego (Carici remotae - Fraxinetum) można spotkać jedynie nad niewielkimi potokami. Obszar gminy, tak w granicach Hyżniańsko - Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, jak i poza nim stanowi ostoję rzadkich gatunków zwierząt, takich m.in. jak: salamandra plamista, zimorodek, puchacz, jastrząb itp.

➤ Park Krajobrazowy:

- **Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy - otulina: 2264.0 ha**
- **Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy: 1041.0 ha**

Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy o powierzchni 25 784 ha (w tym na terenie gminy Niebylec: Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy - otulina: 2264.0 ha; Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy: 1041.0 ha), został utworzony rozporządzeniami wojewodów: rzeszowskiego z dnia 16 marca 1993, krośnieńskiego z dnia 7 kwietnia 1993, tarnowskiego z dnia 23 lipca 1993. Chroni najcenniejsze fragmenty Pogórza

Strzyżowskiego i Dynowskiego na obszarze gmin; Korczyna, Wojaszówka, Frysztak, Brzostek, Wielopole Skrzyńskie, Wiśniowa, Strzyżów, Niebylec, Jasienica Rosielna i Domaradz, udostępniając je dla nauki, turystyki i wypoczynku. Jak wynika z zdanych Zarządu Zespołu Karpackich Parków krajobrazowych, teren parku obejmuje ciągnące się od zachodu wzniesienia Klonowej Góry (540 m n.p.m.), Barda (534 m) i Chełma (532 m), najwyższe pasmo z Herbami (469 m), Czarnówką (491 m), Górą Królewską (554 m), i Suchą Górą (591 m), oraz usytuowane na północ od niej pasmo Czarne Działu (518 m) i Brzeżanki (477 m). Całość obszaru należy do dorzecza rzeki Wisłok, która w okolicy Frysztaka tworzy malowniczy przełom zwany "frysztacką Bramą". Charakterystyczną ozdobą głównego pasma Pogórza jest malowniczy ciąg piaskowcowych wychodni skalnych, przedziwnie uformowanych przez erozję. Z 14 grup skalnych ochroną rezerwatową objęto zgrupowanie największych okazów na wierzcholinie koło Czarnorzek (rez. "Prządki"), i 4 mniejsze skałki w Woli Komborskiej jako pomniki przyrody nieożywionej.

➤ **Specjalny obszar ochrony (SOO) Wisłok Środkowy z Dopływami: 146.0 ha**

Kod obszaru: PLH180030 - specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)
Powierzchnia: 1 064,6 ha

W Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej wymieniono występujące tu 4 cenne siedliska. Z gatunków wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej stwierdzono tu występowanie ponad 30 gatunków ryb, takich jak: minog strumieniowy, kielb białopłetwy, głowacz białopłetwy, kielb Kesslera. Jest to miejsce występowania także innych, ważnych gatunków: ryby - brzana, brzana peloponeska, świnka, głowacz przęgopłetwy, lipień.

W zakolu rzeki Wisłok, na NE od wsi Ustrobnia, zanotowano żerujące modraszki. Sukcesja tych łąk powstrzymywana jest dzięki corocznemu wypalaniu traw. Łąki w dolinie rzeki Stobnicy, od mostu w Domaradzu do mostu w Lutczy są miejscem występowania wielu płazów oraz licznych bezkręgowców, są także miejscem gniazdowania (2 pary) i żerowania bociana białego. Stwierdzono również występowanie cennych roślin: czosnek kątowaty, zimowit jesienny, mieczyk dachówkowaty, pierwiosnek wyniosły, cebulica dwulistna.

Na obszarze gminy Niebylec znajduje się wiele okazów i gatunków drzew objętych ochroną i stanowiących jednocześnie dominanty przestrzenne w krajobrazie. Najwięcej drzew stanowiących dominanty przestrzenne w krajobrazie to lipy i jesiony, a objętych ochroną pomnikową to dęby szypułkowe. Na uwagę zasługuje w tej miejscowości grupa dębów szypułkowych o obwodach 410 - 600 cm i wysokości 22 - 26 m. Są one relikdami dawnego

założenia dworsko - folwarcznego w tej wsi oraz rosną wokół placu, na którym stał niegdyś w Konieczkowej kościół. Największy okaz jesionu wyniosłego rośnie w Baryczce. Liczy około 300 lat, posiada w obwodzie około 520 cm a jego wysokość wynosi około 24 m. Natomiast pomnikowych rozmiarów jawor rośnie obok budynków leśnictwa Niebylec w Konieczkowej. Najczęściej spotykanymi okazami drzew pomnikowych i stanowiących dominanty przestrzenne w krajobrazie na obszarze gminy Niebylec są lipy drobnolistne i szerokolistne. Najciekawszy okaz tego ostatniego gatunku rośnie w Połomii. Ten 300-letni okaz posiada około 520 cm w obwodzie i 24 m wysokości. Największe skupiska drzew znajdują się w Konieczkowej, Lutczy i Gwoźnicy Górnej. Rosną one tak przy drogach, jak też przy gospodarstwach, stanowić istotny element krajobrazu kulturowego.

➤ **Rezerwat Wilcze: 0.07 ha**

Rezerwat został utworzony 25 lipca 1997 roku na powierzchni 340,86 ha w leśnictwie Kąkolówka (oddz. 106, 109-115, 119-121) w gminie Niebylec tylko o powierzchni 0.07 ha.

Przedmiotem ochrony są zbiorowiska leśne tworzone przez drzewostany jodłowe z dużym udziałem buka. Rezerwat położony jest w obrębie Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Lasy jodłowe tworzą w przewadze zespół żyźnej buczyny karpackiej w dwóch formach wysokościowych – podgórskiej i reglowej, z dynamicznie odnawiającą się jodłą. Osobliwością rezerwatu jest występowanie kilku płatów wyżynnego jodłowego boru mieszanego buczyny karpackiej z czosnkiem niedźwiedzim, nadrzecznej olszyny górskiej oraz bagiennej olszyny górskiej. Bogactwo florystyczne wyraża się obecnością 308 gatunków roślin naczyniowych, w tym 21 chronionych oraz 32 gatunków górskich. Na uwagę wśród nich zasługują: kruszczyk.

ZABYTKI

Do zabytków Gminy Niebylec, zaliczane są w poszczególnych sołectwach:

Baryczka

- 1) kapliczka murowana, wybudowana. ok. poł. XIX w., przy drodze Niebylec-Połomia,
- 2) dwór, II połowy XIX w.,

Blizianka

- 1) zespół cerkwi greckokatolickiej pw. Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny 1856-1870,
- 2) kapliczka murowana, 4 ćw. XIX w.,

Gwoździanka

- 1) zespół cerkwi greckokatolickiej pw. św. Kosmy i Damiana – cerkiew drewniana z 1865 r.,
- 2) kaplica cmentarna z 3 ćw. XIX w.,
- 3) kapliczka murowana z 1909 r.,
- 4) kapliczka murowana z 1900 r.,
- 5) kapliczka murowana z 1910 r.,
- 6) kapliczka murowana z XIX w.,
- 7) kapliczka murowana z 1915 r.,

Gwoźnica Dolna

- 1) kapliczka murowana z I połowy XIX w.
- 2) szkoła drewniana z 1934 r.,

Gwoźnica Górna

- 1) zespół kościelny parafii pw. św. Antoniego Padewskiego, drewniany 1864 r.,
- 2) zespół kościelny – dzwonnica 1875 r.,
- 3) kapliczka murowana XIX w.,
- 4) kapliczka murowana 4 ćw. XIX w.,
- 5) kapliczka murowana 1900 r.,
- 6) kapliczka murowana 1895 r.,
- 7) kapliczka murowana 1865 r.,

Jawornik

- 1) kapliczka murowana przełom XVIII/XIX w.,
- 2) kapliczka murowana połowa XIX w.,
- 3) kuźnia drewniana z 1940 r.,

Konieczkowa – kapliczka murowa z XIX w.

Lutcza

- 1) zespół kościelny – kościół filialny pw. Wniebowzięcia NMP, drewniany z 1464 r.,
- 2) zespół kościelny dzwonnica murowana – połowa XIX w.,
- 3) kapliczka murowana z 1860 r.,
- 4) kapliczka murowana z 3 ćw. XIX w.,
- 5) kapliczka murowana przełom XVIII/XIX w.,
- 6) kapliczka murowana koniec XIX w.,
- 7) kuźnia drewniana z 1930 r.
- 8) kuźnia drewniana z pocz. XX w.

Niebylec

- 1) kaplica cmentarna z początku XX w.,
- 2) zespół kościelny,
- 3) kapliczka murowana z 4 ćw. XIX w.,
- 4) kapliczka Chrystusa Frasobliwego,
- 5) synagoga murowana z XIX w., obecnie GBP,
- 6) zespół dworski

Połomia

- 1) zespół kościelny z 1614 r.,
- 2) zespół kościelny – dzwonnica,
- 3) zespół kościelny – ogrodzenie,
- 4) zespół kościelny – wikarówka, obecnie dom katechetyczny,
- 5) kaplica pw. św. Rozalii z 1891 r.,
- 6) kapliczka z 1885 r.,
- 7) kapliczka z końca XVIII w.,
- 8) kapliczka na cmentarzu z I połowy XIX w.,
- 9) kapliczka murowana z lat 20. XX w.,
- 10) kapliczka murowana z 1930 r.,

- 11) kapliczka murowana z 1885 r.,
- 12) kapliczka murowana z pocz. XX w.,
- 13) poczta drewniana z 1946 r.

Ochrona zwierząt

Obowiązki gminy w zakresie ochrony zwierząt wynikają z ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o ochronie zwierząt* (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 638). Obowiązki te polegają na podejmowaniu działań zmierzających do ochrony zwierząt i współdziałania w tym zakresie z innymi podmiotami. W szczególności chodzi tutaj o objęcie opieką zwierząt niczych, bezpańskich psów, kotów itp. Bezpańskie psy tymczasowo umieszczamy w kojcach, zlokalizowanych na terenie oczyszczalni ścieków w Niebylcu, na czas poszukiwania im nowego domu. W roku 2020 nowe domy znaleziono dla sześciu psiaków. Jeżeli nowego domu dla psa nie uda się znaleźć, to wówczas są one odstawiane do schroniska. Gmina posiada umowę zawartą z przychodnią weterynaryjną „Mustang” w Ropczycach, prowadzącą schronisko „Przytul psa”. W roku 2020 do schroniska tego oddano dwa psy. Gmina prowadzi także nadzór nad właściwym utrzymaniem zwierząt domowych. W tym zakresie prowadzono nadzór nad sterylizacją 32 psów w Gwoźnicy Dolnej oraz wykonywaniem szczepień.

Zdarzają się także przypadki potrącenia zwierzęcia. Na taką okoliczność gmina ma podpisaną umowę z gabinetem weterynaryjnym w Strzyżowie. Gmina posiada także porozumienie z jednym z gospodarstw w Gwoźnicy Dolnej w sprawie zapewnienia miejsca oraz opieki dla zwierząt gospodarskich, ewentualnie odebranych wskutek niehumanitarnego traktowania.

Rolnictwo, łowiectwo i gospodarka wodna

W zakres ochrony środowiska wchodzi także problematyka odchwaszczania gruntów, poprzez wykonanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych. W roku 2020 rozpatrzono cztery wnioski o takie zabiegi, złożone przez osoby fizyczne. Po przeprowadzeniu stosownego postępowania, wizji w terenie, działki rolne zostały odchwaszczone przez ich właścicieli.

Wskutek niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, doszło do strat w uprawach rolnych, wskutek czego uruchomiono pracę komisji ds. szacowania strat w rolnictwie, która w roku 2020 przeprowadziła szacowanie strat w 35 gospodarstwach. W 14 gospodarstwach straty

wyniosły 30% średniej rocznej produkcji rolnej, co stanowiło łącznie 93 894,70 zł., natomiast w pozostałych 21 straty wyniosły poniżej 30% średniej rocznej produkcji, tj. 36 232,12 zł.

Na terenie gminy Niebylec działają cztery koła łowieckie: „Złota Jesień” w Strzyżowie, „Bażant” w Czudcu oraz „Ponowa” i „Jarząbek” w Krośnie. Wszystkie one przedstawiły do zaopiniowania roczne plany łowieckie i uzyskały pozytywne opinie.

W zakresie gospodarki wodnej w 2020 roku do tut. Urzędu wpłynęło pięć wniosków o uregulowanie stosunków wodnych (zmiana stanu wód na gruncie), wszystkie postępowania zostały zakończone.

Decyzje środowiskowe dla przedsięwzięć inwestycyjnych

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację zadania publicznego wydawana jest dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Decyzja środowiskowa określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia, wskazuje na to, w jaki sposób należy wykonać dane przedsięwzięcie, aby nie naruszyć stanu środowiska, jak również umożliwia wydanie decyzji – pozwolenie na budowę.

W 2020 roku Wójt Gminy Niebylec jako organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydał dwie decyzje środowiskowe dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Pierwszą z nich jest decyzja z dnia 15 września 2020 r., znak: MŚ.6220.3.2020, o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji pn. „Przebudowa mostu na potoku Gwoźnica w miejscowości Baryczka, w ciągu drogi wewnętrznej na działkach o numerach ewidencyjnych 995, 996/2, 994/2 i 774/2 w Baryczce w km 0+020” na wniosek Inwestora Gminy Niebylec, 38-114 Niebylec 170. Drugą jest decyzja z dnia 08 grudnia 2020 r., znak: MŚ.6220.4.2020, o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji pn. „Budowa budynku mieszkalno-usługowego („Dom Seniora” – budynek opieki) wraz z niezbędną infrastrukturą w miejscowości Luteza”.

2.6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w latach 2017-2020 w gminie Niebylec:

Tabela 12 Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w latach 2017-2020 w gminie Niebylec

	2017	2018	2019	2020
Wodociąg	94,1%	94,1%	92,2%	94,2%
Ustęp splukiwany	87,4%	87,5%	87,6%	87,8%
Łazienka	83,5%	83,6%	83,8%	84,0%
Centralne ogrzewanie	66,6%	66,9%	67,2%	67,6%
Gaz sieciowy	56,6%	59,5%	59,4%	50,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Biorąc pod uwagę powyższe dane: instalacje techniczno-sanitarne 94,25% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 87,76% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp splukiwany, 83,99% mieszkań posiada łazienkę, 67,59% korzysta z centralnego ogrzewania, a 60,80% z gazu sieciowego.

LOKALNY TRANSPORT DROGOWY

Głównymi przewoźnikami w komunikacji lokalnej jak i regionalnej są następujące firmy transportowe:

- MARCEL;
- PKS Rzeszów SA;
- NEOBUS Niebylec;
- Prywatna komunikacja autobusowa.

Na terenie gminy Niebylec nie występują połączenia kolejowe.

2.7. OBRAZ GMINY NIEBYLEC WEDŁUG DANYCH GUS NA DZIEŃ 31.12.2019r.

2020
Statystyczne
Vademecum
Samorządowca

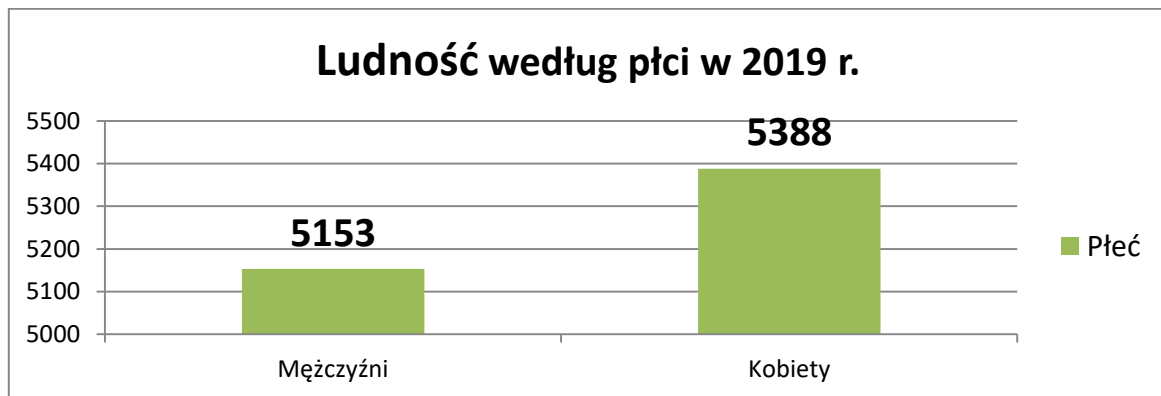
GMINA WIEJSKA
NIEBYLEC
POWIAT STRYŻÓWSKI

2019	Liczba	miejsowości	11
		sołectw	11
	Powierzchnia w km ²		105

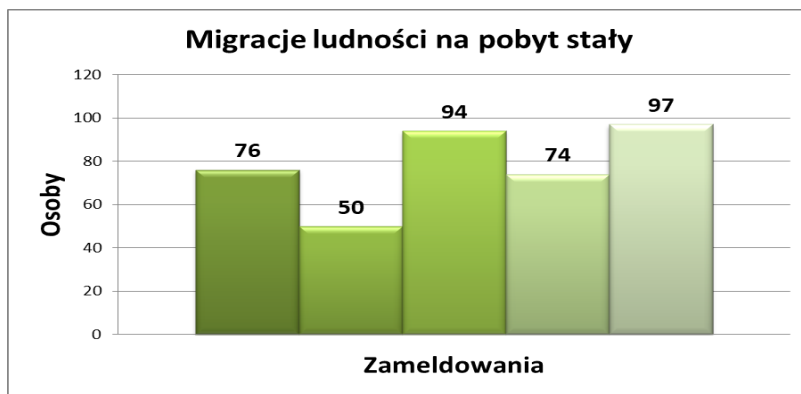
Wybrane dane statystyczne	2017	2018	2019	Powiat 2019
Ludność	10 504	10 532	10 541	61 386
Ludność na 1 km ²	101	101	101	122
Kobiety na 100 mężczyzn	105	104	105	102
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	59,0	59,5	60,7	60,5
Dochody ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca w zł	4112	4595	5383	5036
Wydatki ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca w zł	4109	4411	5797	5141
Turystyczne obiekty noclegowe ^a	-	-	-	8
Mieszkania oddane do użytkowania na 10 tys. ludności	25	23	23	22
Pracujący ^b na 1000 ludności	57	56	59	123

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (w%)	10,5	10,0	9,4	9,0
Ludność – w % ogółu ludności – korzystająca z instalacji:	56,9	56,9	56,9	62,7
wodociągowej				
kanalizacyjnej	17,0	18,1	18,4	34,5
gazowej	58,7	59,5	59,3	72,2
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	873	898	919	1125

LUDNOŚĆ

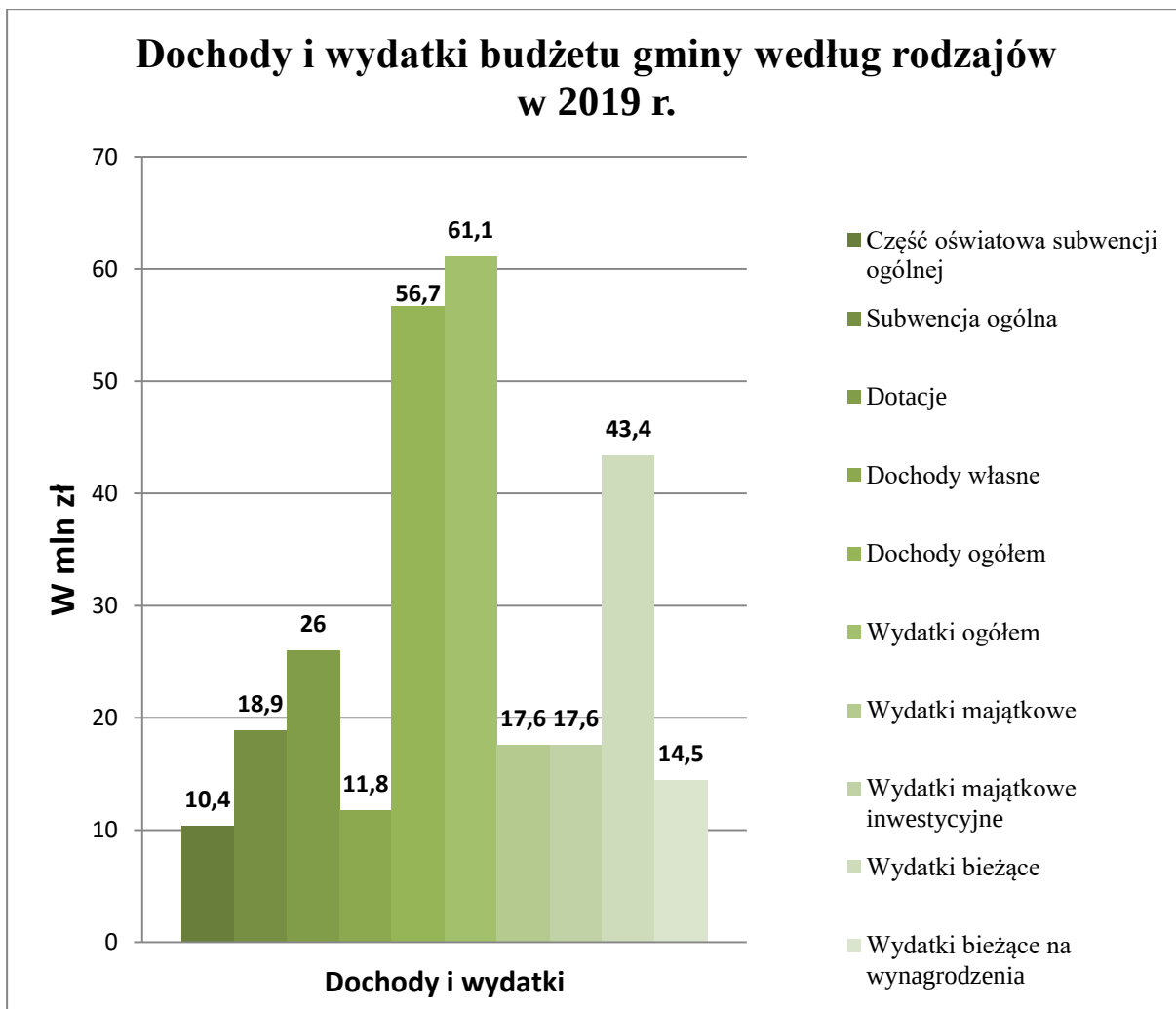

Wybrane dane demograficzne w 2019 r.	Powiat	Gmina	Powiat=100
Ludność	61 386	10 541	17,2
w tym kobiety	30 937	5388	17,4
Urodzenia żywe	610	115	18,9
Zgony	592	82	13,9
Przyrost naturalny	18	33	-
Saldo migracji ogółem	-167	-11	-
Ludność w wieku:	11112	1955	17,6
przedprodukcyjnym			
produkcyjnym			
poprodukcyjnym	12 039	2028	16,8

a Dane dotyczą obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Stan w dniu 31 lipca. **b** Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie **c** W przypadku migracji zagranicznych dane dotyczą 2014 r.

FINANSE PUBLICZNE

Środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w 2019 r.

10,5 mln zł

W 2019 r. wydatki w dziale „Oświata i wychowanie” wyniosły 16847 tys. zł

Struktura dochodów budżetu gminy według działów	2017	2018	2019
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	0,2	0,8	0,2
Transport i łączność	0,6	1,1	1,3
Gospodarka mieszkaniowa	3,4	2,9	0,8
Administracja publiczna	0,4	0,4	0,2
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,0	0,1	-
Różne rozliczenia	39,2	37,1	33,5
Oświata i wychowanie	7,7	9,8	1,8
Pomoc społeczna	1,2	1,1	1,0
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	-	0,0	-
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,2	0,2	0,2

Rodzina	29,2	26,6	25,3
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2,0	4,8	20,4
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	-	-	-
Kultura fizyczna	-	-	-
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	15,7	14,8	15,0
Pozostale	0,2	0,3	0,3

Struktura wydatków budżetu gminy według działów	2017	2018	2019
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	0,3	0,3	0,3
Transport i łączność	5,7	5,2	4,9
Gospodarka mieszkaniowa	8,9	3,6	5,9
Administracja publiczna	5,8	7,1	5,7
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,6	1,6	0,5
Różne rozliczenia	-	0,1	0,2
Oświata i wychowanie	35,6	42,5	27,6

Pomoc społeczna	3,3	3,2	2,4
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	-	-	-
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,7	0,6	0,6
Rodzina	29,3	27,7	23,6
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6,1	4,6	25,5
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2,9	2,4	2,0
Kultura fizyczna	0,5	0,4	0,3
Działalność usługowa	0,2	0,0	0,0
Ochrona zdrowia	0,2	0,2	0,2
Pozostałe	0,0	0,5	0,3

REGON

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2019 r.	Powiat	Gmina
OGÓŁEM	4300	603
w tym w sektorze: rolniczym	65	6
przemysłowym	518	69
budowlanym	974	164
na 10 tys. ludności	700	572

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności	566	472
--	-----	-----

Długość ścieżek rowerowych w 2019r.: - km

**Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem w 2019 r.
wyniósł 15,7 %**

MIESZKANIA

Mieszkania oddane do użytkowania	2018	2019
OGÓŁEM	24	24
w tym:	24	24
indywidualne ^a		
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	-	-

a - Przeznaczone na użytek własny inwestora

b - Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem

Zasoby mieszkaniowe	2018	2019
Mieszkania ^a	2831	2855
Przeciętna powierzchnia użytkowa ^a	99	99
1 mieszkania w m²		

Zaległości w opłatach za mieszkanie w zasobach gminnych w tys. zł	7,1 ^b	-
Liczba lokali socjalnych ^c	3	3

a - Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych

b - Dane za okres od początku powstania zaległości do końca okresu sprawozdawczego

c - W 2018 r. – stan w dniu 31 grudnia; w 2019 r. - stan w dniu 20 kwietnia

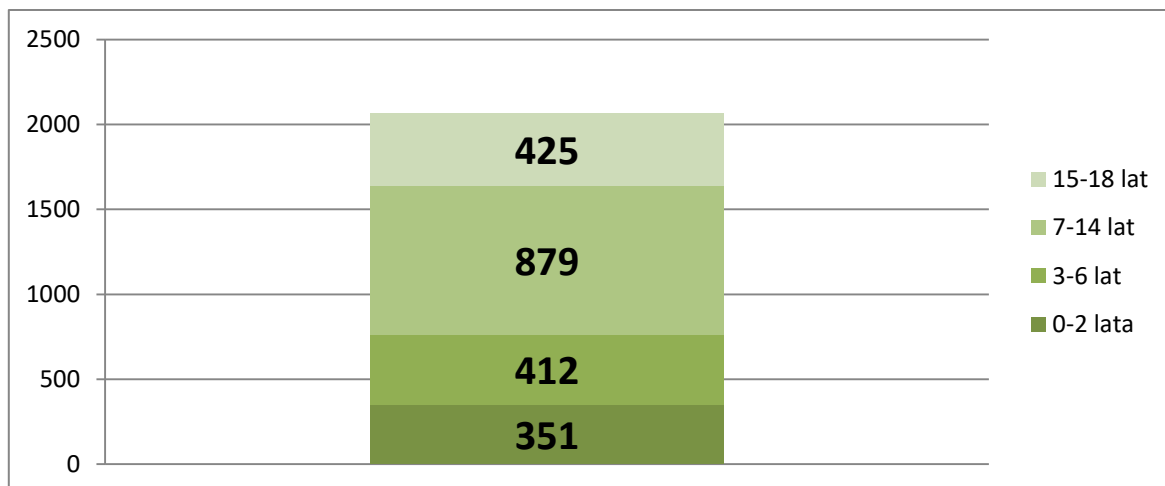
WYCHOWANIE I EDUKACJA

Żłobki	2017	2018	2019
Żłobki i kluby dziecięce	-	-	-
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych (w ciągu roku)	-	-	-

Edukacja	2017/18	2018/19	2019/20
Placówki wychowania przedszkolnego	13	13	12
w tym przedszkola	2	2	2
Miejsca w przedszkolach	150	150	150
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	306	304	298

w tym w przedszkolach	136	152	133
Szkoły podstawowe	11	11	11
Uczniowie szkół podstawowych	736	829	824
Gimnazja	-	-	-
Uczniowie szkół gimnazjalnych	209	108	-
Liczba uczniów przypadająca na 1 oddział w szkołach:	10	10	10
podstawowych			
gimnazjalnych	17	18	-

Ludność według wybranych grup wieku w 2019 r.

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

2019	Powiat	Gmina
Przychodnie	37	2
Liczba osób przypadających na 1 przychodnie	1659	5271
Porady podstawowej opieki zdrowotnej udzielone na 1 mieszkańca	4,6	4,8

W 2019 r. wydatki w działach „Pomoc społeczna” i „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej” wyniosły 1486,0 tys. zł

KULTURA, SPORT

Biblioteki w 2019 r.	Powiat	Gmina
Biblioteki i filie	27	4
Czytelnicy w bibliotekach publicznych	9944	1733
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w wol.	19	17

Instytucje kultury ^a w 2019 r.	Powiat	Gmina
Placówki	5	1
Imprezy	248	84
Uczestnicy imprez	32225	6040
Grupy artystyczne	44	12
Członkowie grup artystycznych	702	138

Koła/kluby/sekcje	52	1
Członkowie kół/klubów/sekcji	1015	12

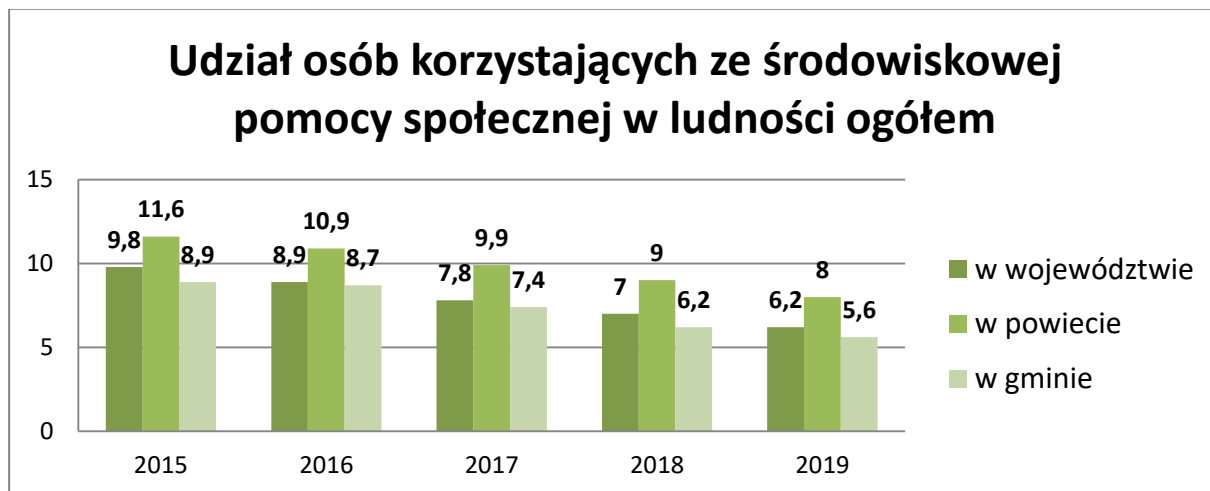
a - Centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Kluby sportowe w 2018 r.	Powiat	Gmina
Kluby	26	5
Członkowie	1106	237
Ćwiczący	1151	210
Trenerzy	24	7
Instruktorzy sportowi	36	5

RYNEK PRACY

2019	Powiat	Gmina
Pracujący^a	7572	620
Bezrobotni zarejestrowani	3441	617
w tym kobiety w %	54,2	52,0
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	9,0	9,4
Udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w %	10,6	10,5

a - Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

Świadczenie wychowawcze RODZINA 500 + w 2019 r.	Powiat	Gmina
Przeciętna miesięczna liczba: rodzin pobierających świadczenie	4104	725
dzieci, na które rodziny pobierają świadczenie ^a :	6798	1236
od 1 stycznia do 30 czerwca		
od 1 lipca do 31 grudnia	9603	1734
Wyплаты świadczeń w tys. zł	51569,2	9378,7

a - Dane dotyczą okresu od 1 stycznia do 30 czerwca

W 2019 r. wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi wyniosły 102 tys. zł

ŚRODOWISKO

Leśnictwo w 2019 r.	
Powierzchnia lasów ogółem w ha	2940
w tym lasy publiczne	1002
w tym własność gminy	5
Lesistość w %	28,2

Gospodarka ściekowa i odpady w 2019 r.	
Oczyszczalnie ścieków	2
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków	1665

Gromadzenie i wywóz nieczystości ciekłych:	1218,0
nieczystości ciekłe bytowe odebrane w m² (w ciągu roku)	
zbiorniki bezodpływowe	2150
oczyszczalnie przydomowe	10
odpady komunalne zebrane w t (w ciągu roku)	1265
w tym z gospodarstw domowych	1157

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w 2019 r.	
Pyłowych w t	-
Gazowych w t	-

GMINA WIEJSKA NIEBYLEC NA TŁE GMIN POWIATU I WOJEWÓDZTWA W 2019 R.

Lokata gminy w powiecie - 1

Lokata gminy w województwie – 10

Wyszczególnienie	Ludność na 1 km ²		Kobiety na 100 mężczyzn ^a		Saldo migracji na 1000 ludności		Dochód y własne budżetu gminy ^b		Środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współfinansowani e programów i projektów unijnych ^b		Wydatki budżetu gminy ^b		Dzieci w przedszkolac h na 100 miejsc ^a		Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych		Odsetek ludzkości korzystającej z instalacji						Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	
																	wodocią --gowej	kanaliza -cyjnej	gazo- -wej					
NIEBYLEC (GM.WIEJSKA)	4	83	5	135	1	60	5	136	2	18	2	30	2	48	1	22	3	120	5	146	5	91	5	119
CZUDEC (GM.WIEJSKA)	2	48	2	33	2	76	2	84	5	110	3	85	3	70	2	51	4	121	1	112	4	86	2	59
FRYSZTAK (GM.WIEJSKA)	3	70	2	33	3	80	4	134	3	59	4	87	1	13	3	72	5	126	2	126	3	51	3	61
STRZYŻÓW (GM. MIEJSKO-WIEJSKA)	1	42	4	104	4	82	1	67	4	62	5	128	5	140	4	92	2	105	3	128	1	43	1	40
WIŚNIOWA (GM. WIEJSKA)	5	87	1	19	5	136	3	112	1	12	1	15	4	73	5	114	1	101	4	142	2	44	4	94

a - Największa wartość została oznaczona, jako lokata 1, natomiast największa – jako ostatnia lokata spośród zestawionych jednostek.

B - Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu

ROZDZIAŁ 3

FINANSE I BUDŻET GMINY NIEBYLEC

Podstawą gospodarki finansowej gminy w 2020 r. był budżet ustalony uchwałą Nr XIV/122/2020 Rady Gminy Niebylec z dnia 30 stycznia 2020 r. – uchwała budżetowa na 2020 r. Budżet był w ciągu roku wielokrotnie zmieniany kolejnymi uchwałami Rady Gminy oraz zarządzeniami Wójta i w konsekwencji na koniec grudnia 2020 r. przedstawiał się następująco:

Tabela 13. Dochody w gminie Niebylec na koniec grudnia 2020 r.

Wyszczególnienie	Plan (po zmianach)	Wykonanie	Realizacja w %
DOCHODY, z tego	53 821 579,54	54 174 623,32	100,66
<i>Dochody bieżące, w tym:</i>	49 582 718,03	49 940 712,53	100,72
z tyt. podatku od nieruchomości	1 000 000,00	1 035 443,23	103,54
z tyt. udziałów w podatkach PIT i CIT	5 872 830,00	6 138 941,77	104,53
<i>Dochody majątkowe, w tym</i>	4 238 861,51	4 233 910,79	99,88
Dochody ze sprzedaży majątku	5000,00	49,28	0,98
WYDATKI, z tego	54 208 478,60	48 571 679,56	89,60
Wydatki bieżące	48 016 860,94	46 028 086,38	95,86
Wydatki majątkowe	6 191 617,66	2 543 593,18	41,08
WYNIK BUDŻETU (nadwyżka+/-deficyt -)	-386 899,06	5 602 943,76	X
NADWYŻKA OPERACYJNA Różnica między dochodami bieżącymi, a wydatkami	1 565 857,09	3 912 626,15	249,88
NADWYŻKA OPERACYJNA POWIĘKSZONA O WOLNE ŚRODKI I NADWYŻKĘ Z LAT	2 458 452,15	4 876 014,60	198,33

UBIEGLYCH			
PRZYCHODY OGÓŁEM, z tego	892 595,06	1 469 084,45	164,59
kredyty	----	----	----
nadwyżka z lat ubiegłych	----	----	----
wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 6 uofp	892 595,06	1 469 084,45	164,59
ROZCHODY OGÓŁEM, z tego			
spłaty kredytów oraz wykup papierów wartościowych	505 696,00	505 696,00	100
WYNIK Z ROZLICZENIA BUDŻETU	----	6 566 332,21	

Źródło: Raport o stanie gminy za 2020 r.

Dochodami jednostek samorządu terytorialnego, (dalej j.s.t.) są dochody własne, subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa. Dochodami mogą być również środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, środki z budżetu Unii Europejskiej oraz inne środki określone w odrębnych przepisach. Zgodnie z Konstytucją, dochody własne gminy obejmują wszelkie dochody jednostek samorządu terytorialnego z wyjątkiem subwencji ogólnych i dotacji celowych. Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o *dochodach jednostek samorządu terytorialnego* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672) dzieli dochody gminy na kilka grup. Pierwszą z nich są wpływy z ustalonych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw podatków:

- 1) od nieruchomości,
- 2) podatku rolnego,
- 3) leśnego,
- 4) od środków transportowych,
- 5) opodatkowanie w formie karty podatkowej,
- 6) od spadków i darowizn,
- 7) od czynności cywilnoprawnych.

Drugą grupę dochodów własnych gminy stanowią wpływy z opłat. Ustawa o dochodach j.s.t. szereguje wpływy z opłat jako:

- 1) wpływy z opłaty skarbowej,
- 2) wpływy z opłaty targowej
- 3) wpływy z opłaty miejscowej, uzdrowiskowej i od posiadania psów,
- 4) wpływy z opłaty eksploatacyjnej – w części określonej w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz.U. z 2021 r. poz. 1420),
- 5) z innych opłat stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów.

Dochodami j.s.t. są również udziały w podatkach dochodowych, stanowiących dochód budżetu państwa, a mianowicie:

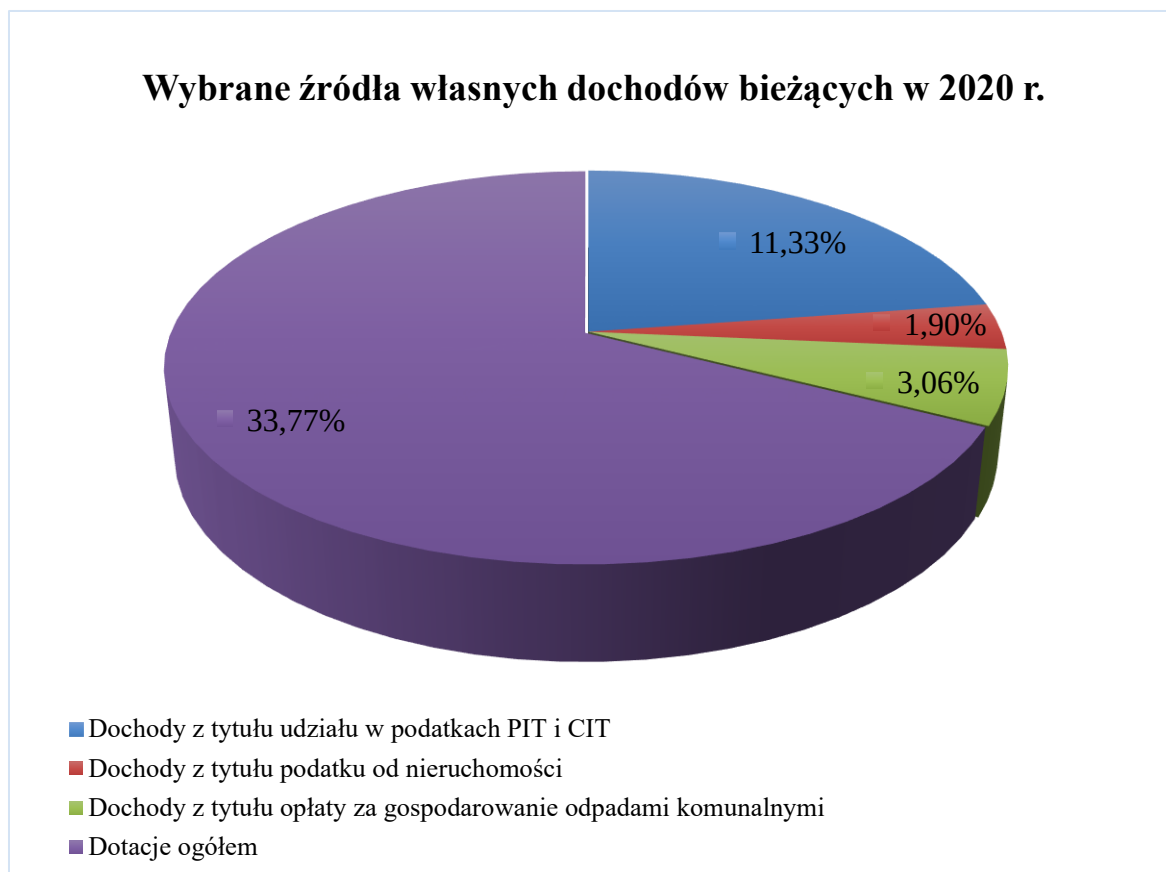
1. 37,89% wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych, zamieszkałych na terenie gminy. Stawka podstawowa określona w ustawie wynosi 39,34%, jednak zostaje ona pomniejszona o wskaźnik określony w ustawie, obliczany corocznie,
2. 6,71% wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, posiadających siedzibę na terenie gminy.

Ponadto, jako odrębne kategorie dochodów gminy wyróżniamy: dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe gmin oraz wpłaty od zakładów budżetowych i jednostek budżetowych gminy oraz odsetki od środków finansowych gminy, gromadzonych na rachunkach bankowych, dochody z majątku gminy.

Należy podkreślić, iż podstawowym dochodem własnym gmin jest podatek od nieruchomości oraz udział w podatku dochodowym od osób fizycznych. Pozostałe źródła są zdecydowanie mniej istotne, np. podatek rolny w gminach wiejskich stanowił w 2009 r. zaledwie 2,8% dochodów ogółem.

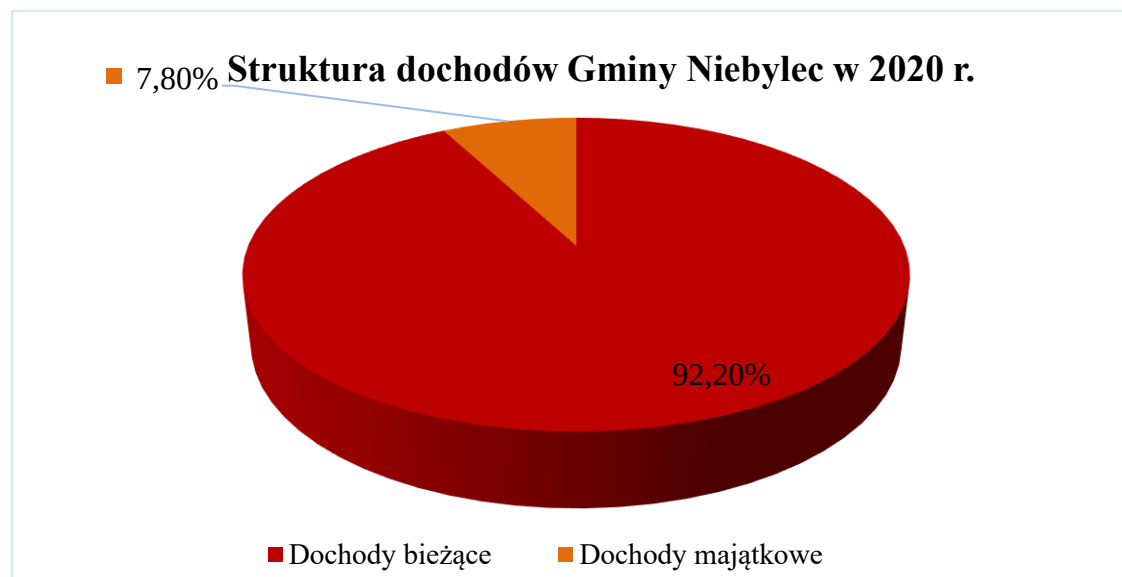
Podstawową część dochodów gminy Niebylec stanowią dochody związane z realizacją zadań własnych. W roku 2020 r. wykonanie tych dochodów stanowiło ponad 100% (podatku od nieruchomości 103,54%, udziału w podatku PIT i CIT 104,53%). Największym jednak źródłem dochodu gminy była subwencja i dotacje, natomiast dochody majątkowe własne wyniosły 10,4%.

Wykres 1 Wybrane źródła własnych dochodów bieżących w 2020r. w gminie Niebylec

Źródło: Raport o stanie gminy Niebylec za 2020 r.

Wykres 2 Struktura dochodów gminy Niebylec w 2020r.

Źródło: Raport o stanie gminy Niebylec za 2020 r.

Tabela 14 Struktura dochodów w gminie Niebylec w 2020 r.

Rok	Wykonane dochody ogółem	w tym:		Wybrane źródła własnych dochodów bieżących			Źródła dochodów majątkowych		Otrzymane dotacje na zadania bieżące	
		dochody bieżące	dochody majątkowe	dochody z tyt. udziału w podatkach PIT i CIT	dochody z tytułu podatku od nieruchomości	Dochody z tyt. opłaty za gospodarowanie odpadami	dotacje na zadania inwestycyjne	Własne dochody majątkowe	dotacje ogółem	dotacje na zadania zlecone
								W tym ze sprzedaży majątku gminy		
2020	54 174 623,32	49 940 712,53	4 233 910,79	6 138 941,77	1 035 443,23	1 658 408,63	3 792 968,01	440 942,78	18 296 913,83	739 301,12
								49,28		

Źródło: Raport o stanie gminy Niebylec za 2020 r.

Wydatki j.s.t., w tym wydatki budżetu gminy, dzielą się na wydatki bieżące i wydatki majątkowe. Na wydatki bieżące składają się:

- 1) dotacje.
- 2) wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń.
- 3) inne świadczenia na rzecz osób fizycznych (np. zapomogi, zasiłki).
- 4) zakupy towarów i usług.
- 5) wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych i obsługiwanych przez nie organów.

Wydatki majątkowe budżetu obejmują natomiast:

- 1) wydatki inwestycyjne (w tym zakupy inwestycyjne) jednostek budżetowych.
- 2) dotacje celowe przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji konkretnych inwestycji.
- 3) wydatki na zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

Podstawą do dokonywania wydatków jest plan wydatków, który wynika z uchwały budżetowej, a którego pozycje stanowią nieprzekraczalny limit. W przypadku nie uchwalenia budżetu (nie dłużej niż do dnia 31 stycznia roku budżetowego), podstawą zaciągania zobowiązań i dokonywania wydatków są limity z projektu budżetu. Limity budżetu na wydatki mają, co do zasady charakter limitów rocznych. Wyjątek od powyższego stanowi możliwość uchwalenia limitów na wydatki wieloletnie oraz tzw. wydatki niewygasające.

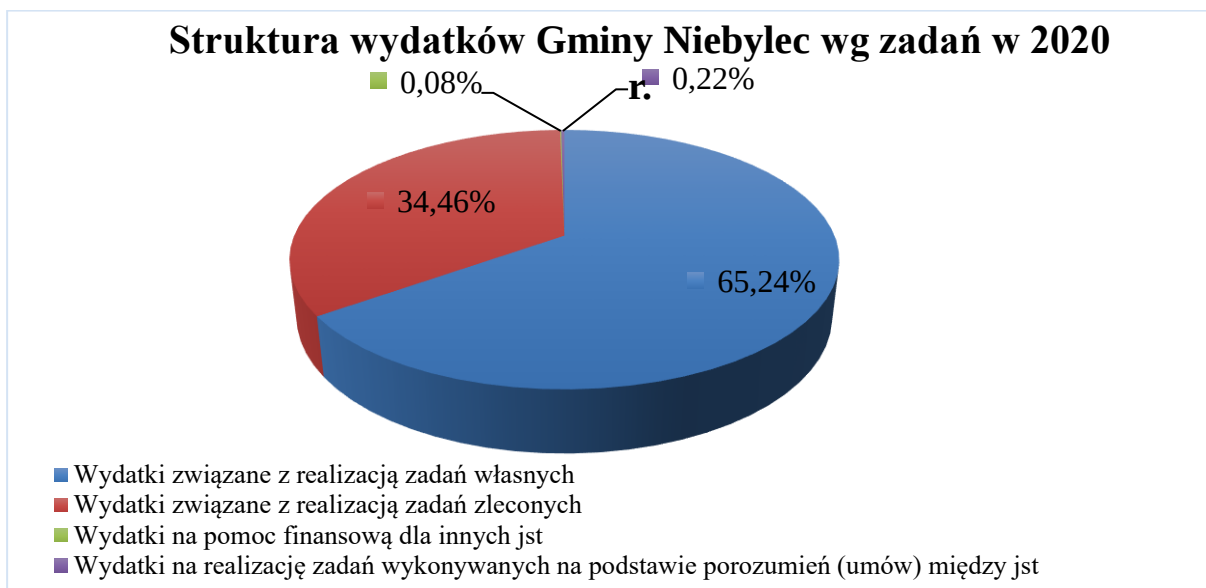
Podstawową część wydatków budżetowych gminy stanowią wydatki związane z realizacją zadań własnych (62,2%). W roku 2020 wykonanie tych wydatków stanowiło 89,60% wydatków ogółem, w tym wykonanie wydatków bieżących 95,86%, a wydatków majątkowych 41,08%. Największe wydatki w wydatkach własnych, gmina Niebylec poniosła w zakresie oświaty i wychowania, gospodarki komunalnej i ochrony środowiska oraz transportu i łączności. Udział wydatków w tych trzech zakresach w wydatkach własnych w 2020 r. wyniósł 73,6%, natomiast w wydatkach ogółem 48,04%.

Tabela 15. Struktura wydatków w gminie Niebylec w 2020 r.

Rok	Wykonane wydatki ogółem	Struktura wydatków wg zadań				Struktura wydatków na realizację zadań własnych			
		Wydatki związku z realizacją zadań własnych	Wydatki związku z realizacją zadań zleconych	Wydatki na pomoc. finans. dla innych j.s.t.	Wydatki na realiz. zadań realiz. na podstawie porozumień i umów między j.s.t.	Wydatki w zakresie oświaty i wychowania	Wydatki w zakresie gosp. Komunalnej i ochrony środowiska	Wydatki w zakresie transportu i łączności	Pozostałe wydatki na zadania własne
						w tym wydatki inwestycyjne	w tym wydatki inwestycyjne	w tym wydatki inwestycyjne	
2020	48 571 679,56	31 685 847,28	16 739 249,37	49 000,00	106 582,91	18 009 960,86	3 385 408,65	1 940 236,49	8 350 241,28
						263 231,25	615 780,91	187 080,40	

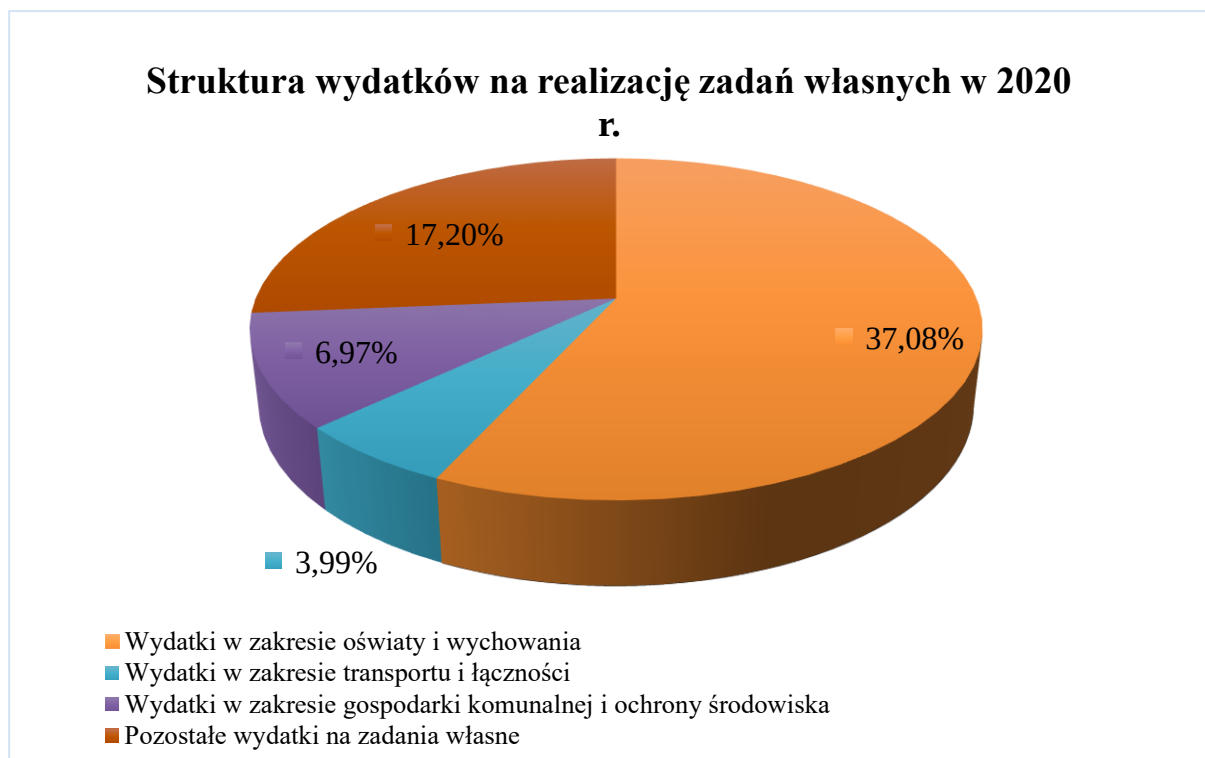
Źródło: Raport o stanie gminy Niebylec za 2020 r.

Wykres 3 Struktura wydatków Gminy Niebylec wg zadań w 2020r.

Źródło: Raport o stanie gminy Niebylec za 2020 r.

Wykres 4 Struktura wydatków na realizację zadań własnych w 2020 r.

Źródło: Raport o stanie gminy Niebylec za 2020 r.

Wynik budżetu na koniec 2020 r., stanowiący różnicę pomiędzy dochodami, a wydatkami, był dodatni i stanowił wykonaną nadwyżkę w wysokości 5 602 934,76 zł. (planowano deficyt w wysokości „minus” 386 899,06 zł.).

Gmina Niebylec na koniec 2020 r. spełniła warunek, wynikający z art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym „na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki”. W przypadku gminy Niebylec różnica pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi (tzw. nadwyżka operacyjna) wyniosła 3 912 626,15 zł., natomiast różnica między dochodami bieżącymi, powiększonymi o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, a wydatkami bieżącymi wyniosła 4 876 014,60 zł.

Biorąc pod uwagę realizację dochodów, wydatków i rozchodów na koniec 2020 r. pozostały środki w wysokości 6 543 332,21 zł., w ramach których należy wyodrębnić środki w wysokości 5 602 943,76 zł., stanowiące nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych oraz środki w wysokości 940 388,45 zł., stanowiące wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy.

W kwocie środków pozostałych z rozliczenia roku 2020, tj. 6 543 332,21 zł., znajduje się łączna kwota 24 543,08 zł., pozostała z rozliczenia środków związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu, wynikającymi z odrębnych ustaw, na którą składają się:

- 1) środki w kwocie 13 362,61 zł. pozostałe z rozliczenia wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wydatków dotyczących Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii (zgodnie z art. 182 ustawy z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119),
- 2) środki w kwocie 11 180,47 zł. pozostałe z rozliczenia wpływów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i wydatków nimi sfinansowanych (zgodnie z art. 6r ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2021 r. poz. 888).

Łączna kwota długu gminy Niebylec na koniec 2020 r. z tytułu zaciągniętego kredytu wyniosła 1 994 304,00 zł. Był to kredyt zaciągnięty w 2019 r. w Banku SGB w Radomiu. Harmonogram spłaty zaciągniętego kredytu przedstawia się następująco:

Tabela 16 Harmonogram spłaty zaciągniętego w 2019 r. kredytu

Rok	Kwota spłaty kredytu w złotych	Kwota długu na koniec roku w złotych
2019	0,00	2 500 000
2020	505 696,00	1 994 304,00
2021	498 576,00	1 495 728,00
2022	498 576,00	997 152,00
2023	498 576,00	498 576,00
2024	498 576,00	0,00

Źródło: Raport o stanie gminy Niebylec za 2020 r.

Na koniec 2020 r. zachowane zostały niskie i bezpieczne wskaźniki spłaty zobowiązań, obliczone na podstawie art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*. Biorąc pod uwagę wskaźnik łącznej kwoty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 powołanej wyżej ustawy do dochodów oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok, który na koniec 2020 r. wyniósł 2,07%, przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku spłaty zobowiązań, określonym w art. 243 uofp, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonym w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z trzech poprzednich lat), który wyniósł 12,88% widać wyraźnie, że kondycja finansowa gminy Niebylec nie jest zagrożona, a wręcz przeciwnie – jest bardzo dobra.

Wskaźnik dochodów i wydatków gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca jest wskaźnikiem bardzo istotnym i chociaż nie określa on poziomu życia mieszkańców, to jednak wskazuje na racjonalność gospodarowania pieniędzmi publicznymi. Jako punkt odniesienia pragnę podać dochody i wydatki w przeliczeniu na jednego mieszkańca we wszystkich j.s.t. w kraju w roku 2017 . Otóż dochody te wyniosły 5983 zł., natomiast wydatki 5990 zł. Porównując powyższe dane z adekwatnymi danymi z gminy Niebylec należy zauważyć, że niewiele odbiegamy od średniej, szczególnie w roku 2020, a przecież nie należymy do grupy bogatych i najbogatszych gmin w Polsce.

Tabela 17. Wykonany budżet gminy Niebylec w przeliczeniu na jednego mieszkańca

Wyszczególnienie	Budżet gminy Niebylec w przeliczeniu na jednego mieszkańca			
	w rok 2017	w roku 2018	w roku 2019	w roku 2020
Liczba mieszkańców gminy wg stanu na dzień 31 grudnia	10 601	10 626	10 630	10 598
Dochody ogółem	4077	4539	5334	5112
Dochody bieżące	3797	3976	4415	4712
Dochody majątkowe	280,2	563	1113	400
Wydatki ogółem	4070	4358	5745	4583
Wydatki bieżące	3454	3600	4085	4343
Wydatki majątkowe	616	758	1660	240
Nadwyżka operacyjna	434	376	236	369
Kwota długu	0,00	0,00	235	188

Źródło: Raport o stanie gminy Niebylec za 2020 r.

ROZDZIAŁ 4

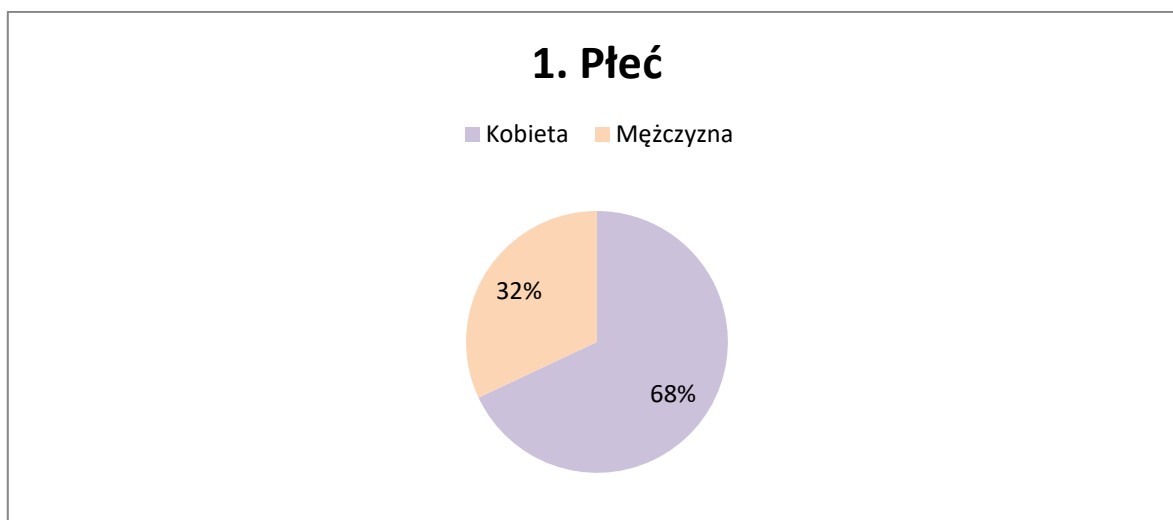
PARTYCYPACJA SPOŁECZNA

4.1. WYNIKI BADAŃ SPOŁECZNYCH

CHARAKTERYSTYKA GRUPY DOCELOWEJ

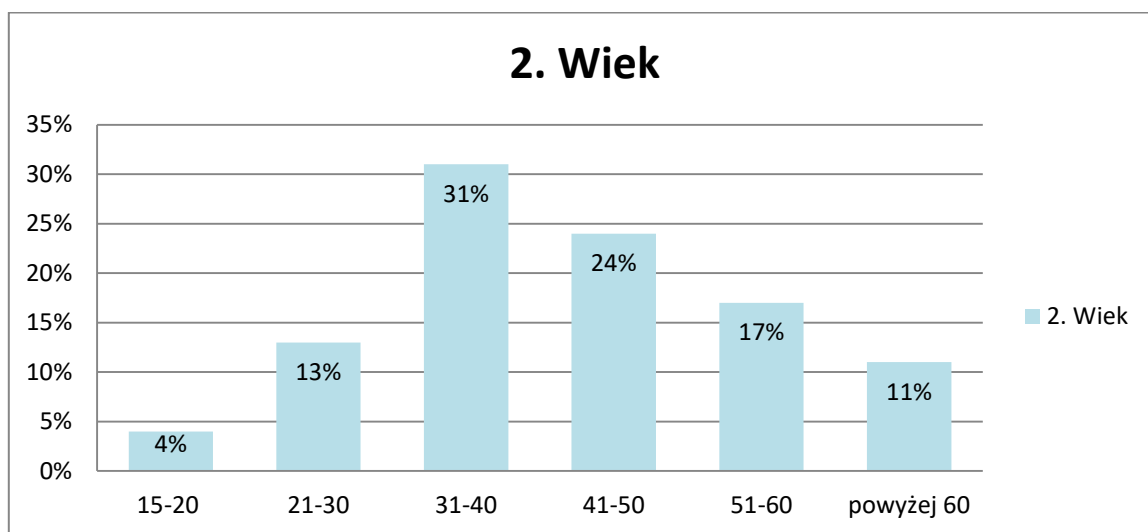
Zgodnie z przygotowaną konceptualizacją badań ankietowych optymalna wielkość próby gwarantującej 95% prawdopodobieństwo wiarygodności otrzymanych wyników dla gminy Niebylec, liczącej 10 541 mieszkańców (2019, Urząd Statystyczny w Rzeszowie), winniśmy zebrać 367 ankiet. Ze względu jednak na obostrzenia spowodowane COVID-19 uznaliśmy, iż zebrana liczba ankiet w ilości 206 jest wystarczającą próbą reprezentacyjną dla gminy Niebylec, a uzyskane wyniki pokazują prawidłowe trendy i opinie mieszkańców gminy, dotyczące sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej na połowę II kwartału 2021 r.

Wykres 5 Podział ankietowanych według płci w gminie Niebylec

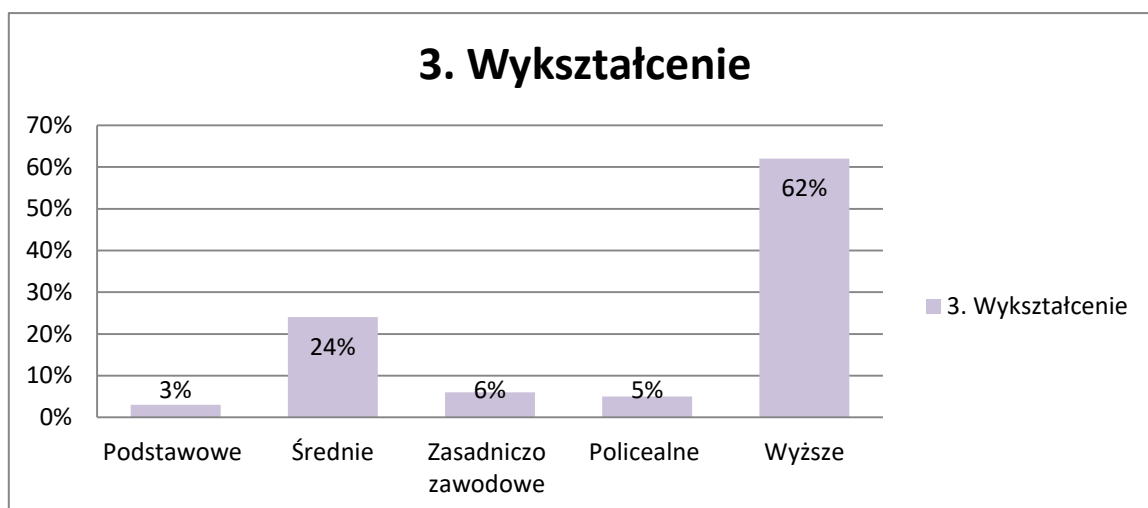
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 6 Podział ankietowanych ze względu na wiek w gminie Niebylec

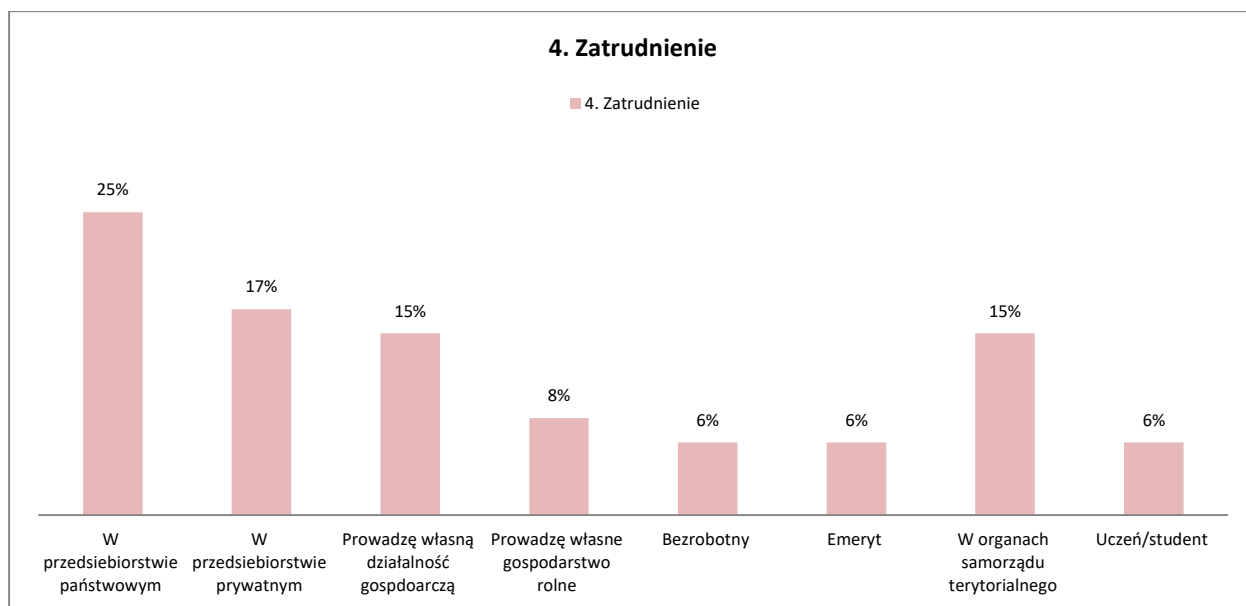

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 7 Podział ankietowanych ze względu na wykształcenie w gminie Niebylec

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 8 Podział ankietowanych ze względu na zatrudnienie w gminie Niebylec

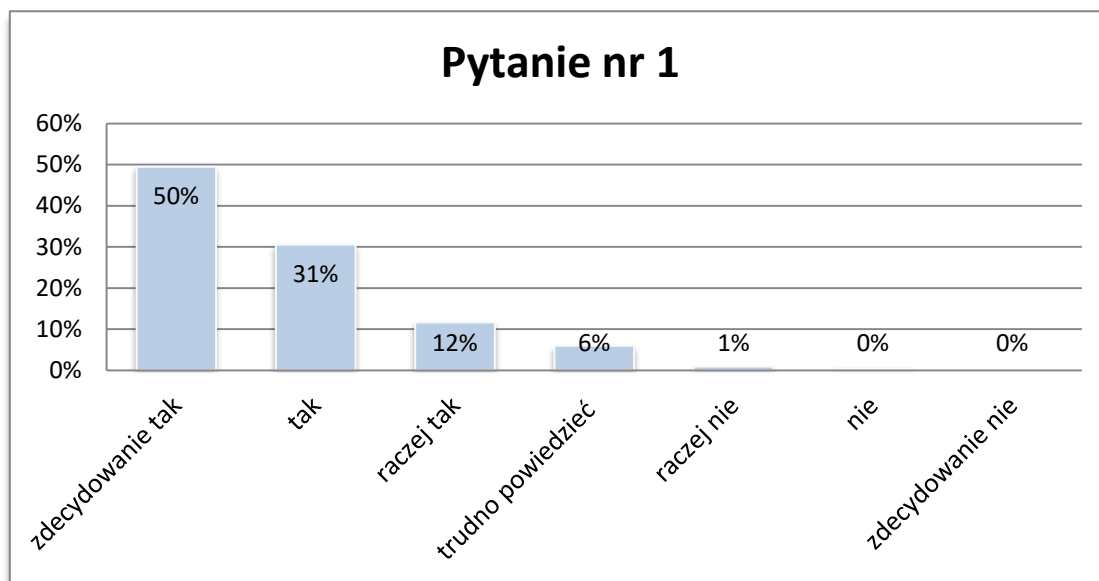
Źródło: Opracowanie własne.

W badaniu opinii publicznej w zakresie opracowania „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030”, na terenie gminy Niebylec, wzięło udział 206 ankietowanych. Wśród respondentów, większość stanowiły kobiety tj. 68%, natomiast 32% to mężczyźni. Największa liczba badanych to osoby w wieku 31-40 lat czyli 31%, zaraz po osobach w tym wieku, są ankietowani w przedziale wiekowym 41-50, tj. 24%. Największa część ankietowanych posiada wykształcenie wyższe, aż 62%, również liczna część ankietowanych, tj. 24%, posiada wykształcenie średnie. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby zatrudnione w przedsiębiorstwie państwowym – 25%, następnie w przedsiębiorstwie prywatnym – 17%, oraz osoby prowadzące własną działalność gospodarczą czy pracujące w organach samorządu terytorialnego – po 15%.

ANALIZA POSZCZEGÓLNYCH PYTAŃ W ANKIECIE DO BADAŃ SPOŁECZNYCH W GMINIE NIEBYLEC W ZAKRESIE OPRACOWANIA „STRATEGII ROZWOJU GMINY NIEBYLEC NA LATA 2021-2030”

1. Czy według Pani/Pana Gminie Niebylec potrzebna jest strategia rozwoju mająca na celu ożywić jej rozwój społeczny, przestrzenny i gospodarczy?

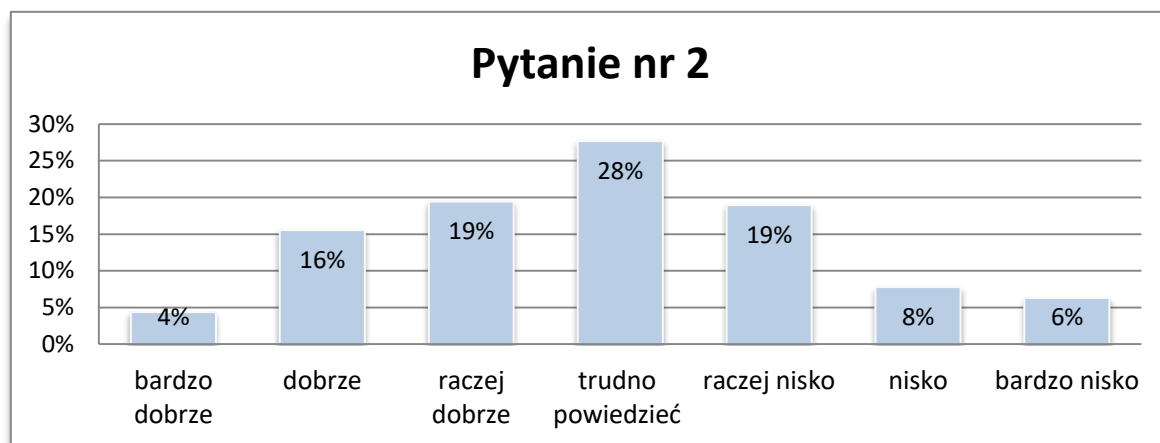
Wykres 9 Pytanie nr 1 - Czy według Pani/Pana Gminie Niebylec potrzebna jest strategia rozwoju mająca na celu ożywić jej rozwój społeczny, przestrzenny i gospodarczy?

Źródło: Opracowanie własne.

Na pytanie: „Czy według Pani/Pana Gminie Niebylec potrzebna jest strategia rozwoju mająca na celu ożywić jej rozwój społeczny, przestrzenny i gospodarczy?”, większość ankietowanych odpowiedziała za potrzebą opracowania, iż 50% zaznaczyło zdecydowanie tak, 31% – tak, a 12% – raczej tak, czyli 93% ankietowanych jest przekonana o potrzebie opracowania strategii rozwoju.

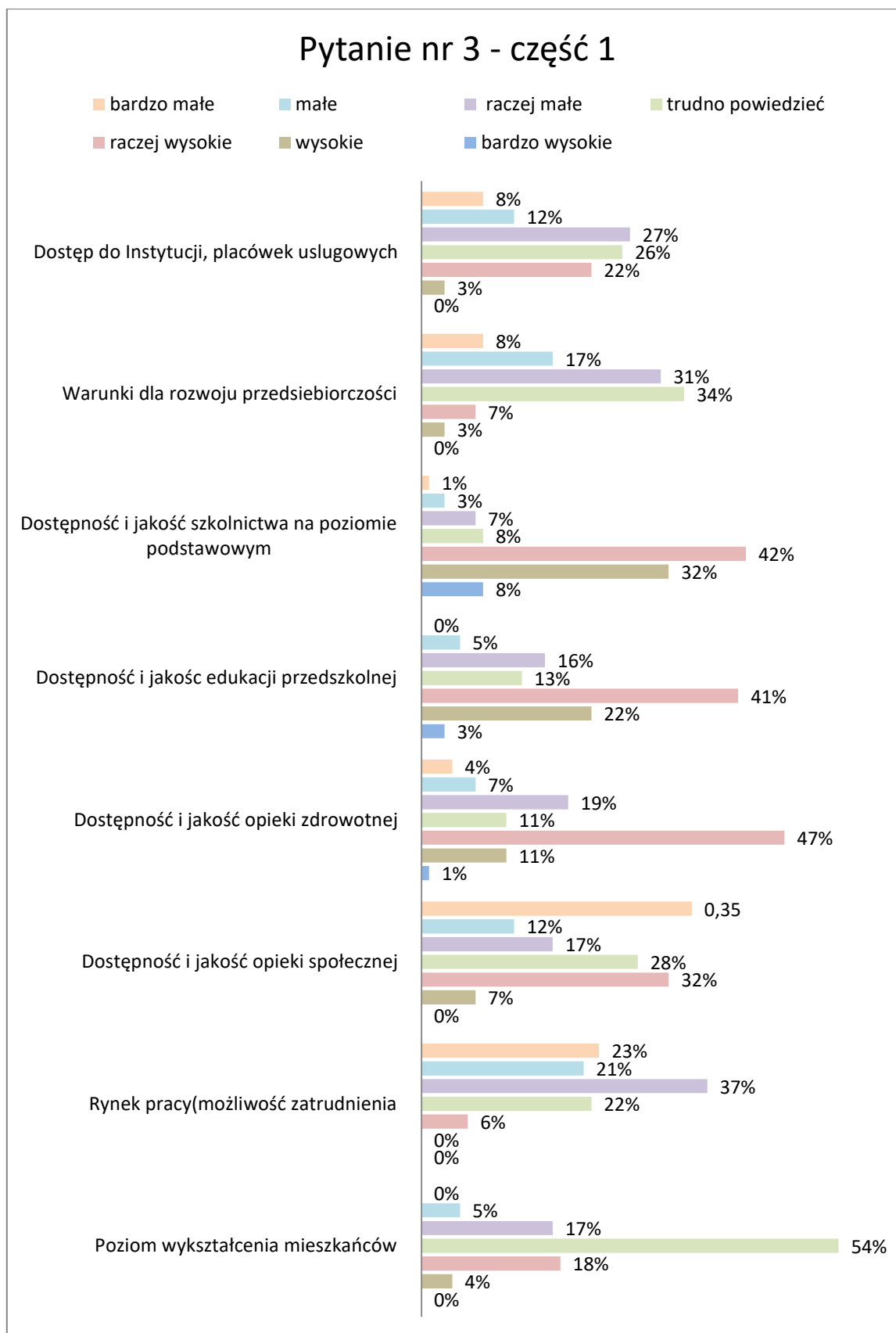
2. Jak ocenia Pani/Pan dotychczasowe wykorzystanie możliwości rozwojowych Gminy Niebylec?

Wykres 10 Pytanie nr 2 – Jak ocenia Pani/Pan dotychczasowe wykorzystanie możliwości rozwojowych Gminy Niebylec?

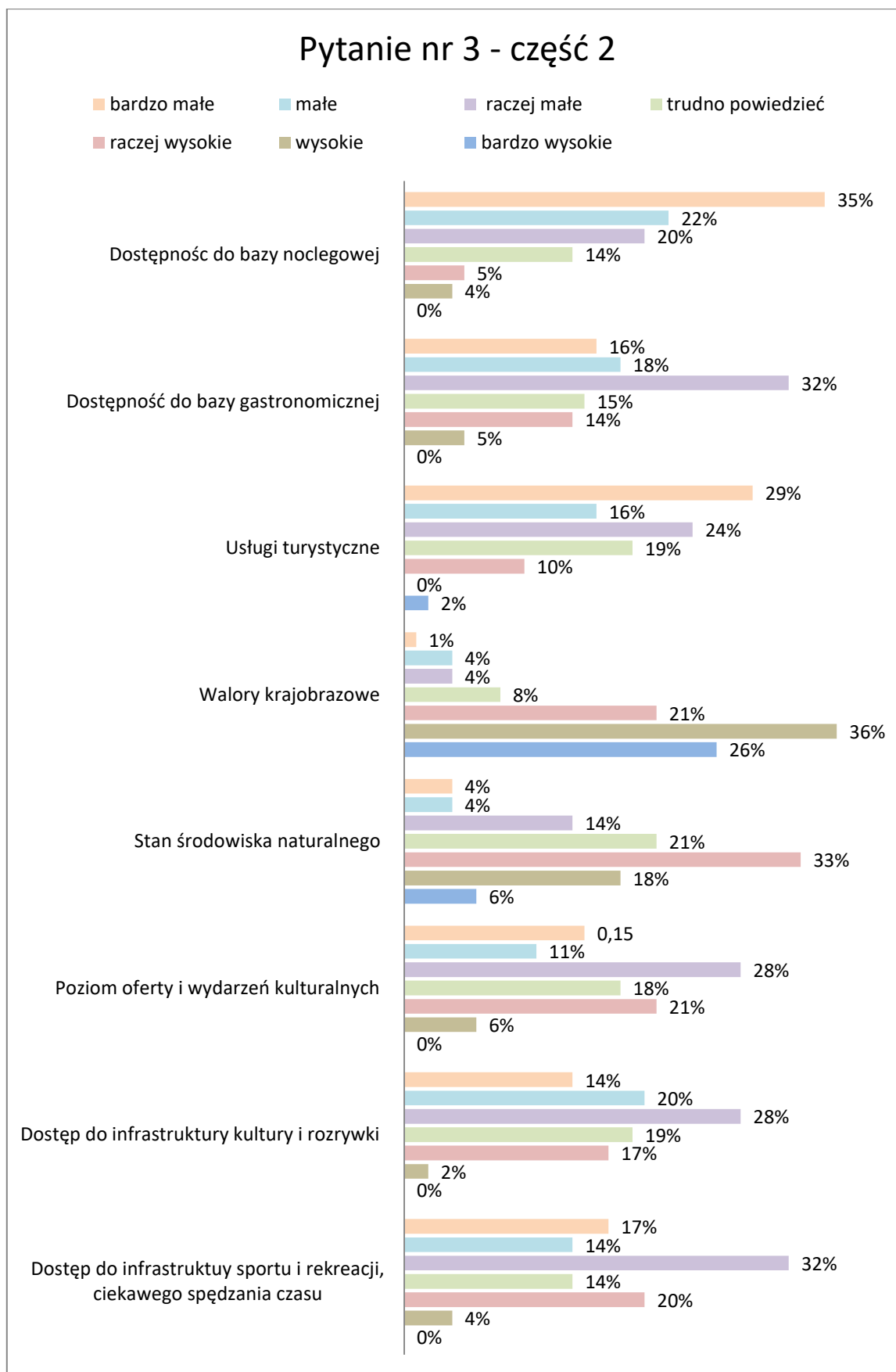
Źródło: Opracowanie własne.

Na pytanie – „Jak ocenia Pani/Pan dotychczasowe wykorzystanie możliwości rozwojowych Gminy Niebylec?” – większość ankietowanych nie ma zdania, ponieważ 28% osób odpowiedziało, iż trudno powiedzieć, natomiast po 19% osób odpowiedziało iż raczej dobrze, czy raczej nisko.

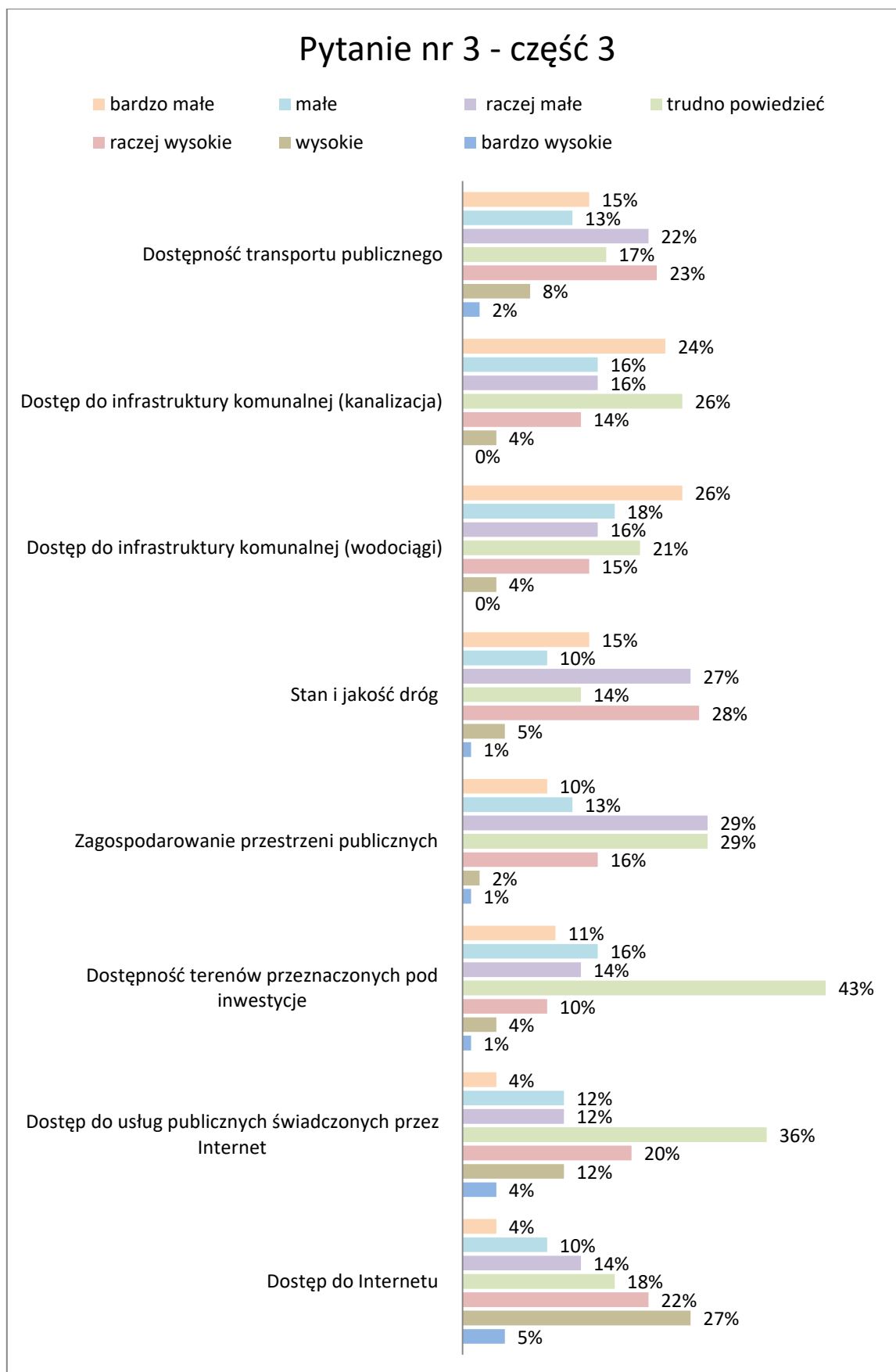
3. Ocena komfortu i jakości życia w Gminie Niebylec.

Wykres 11 Pytanie nr 3 część 1 – Ocena komfortu i jakości życia w Gminie Niebylec.

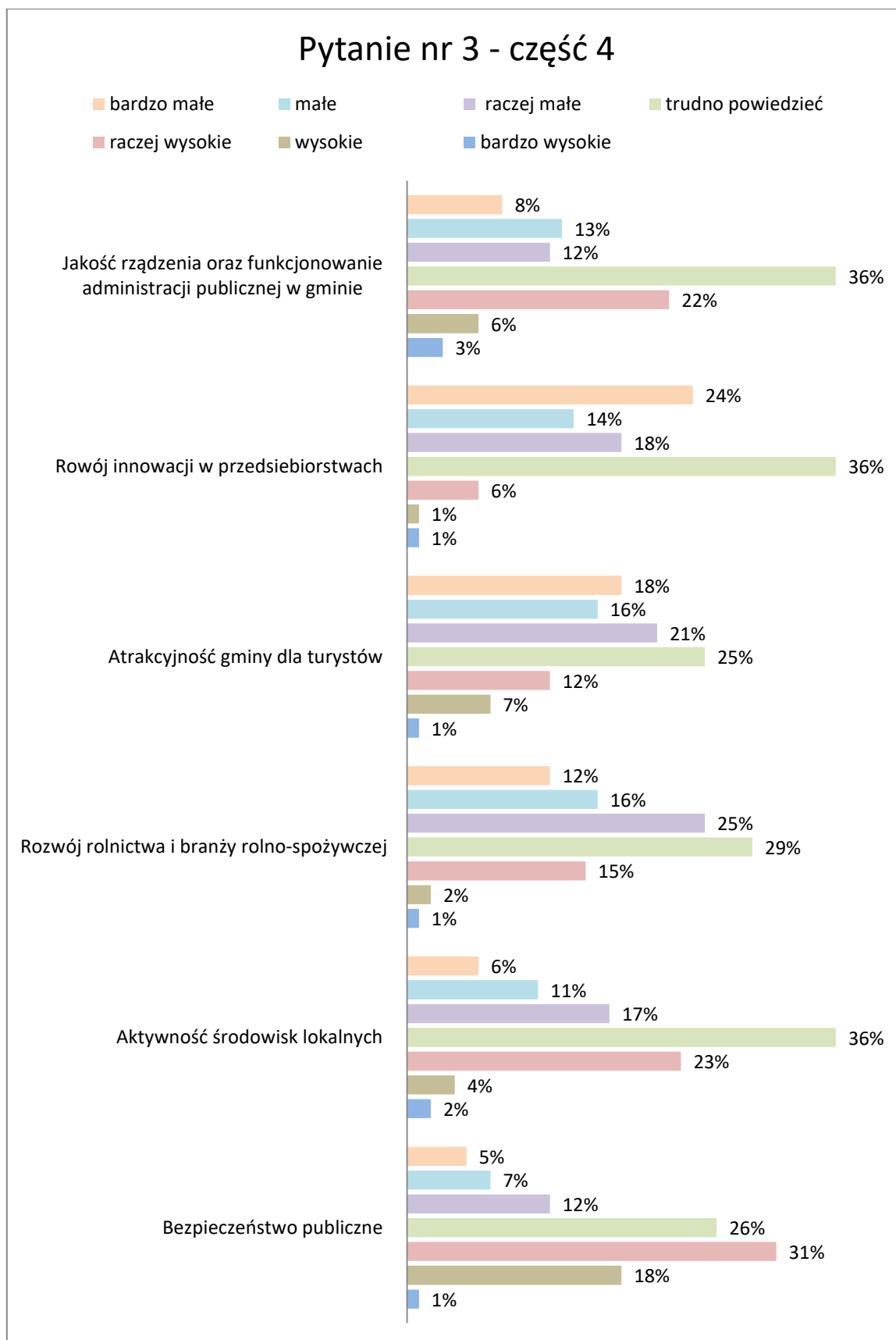
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 12 Pytanie nr 3 część 2 – Ocena komfortu i jakości życia w Gminie Niebylec.

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 13 Pytanie nr 3 część 2 – Ocena komfortu i jakości życia w Gminie Niebylec.

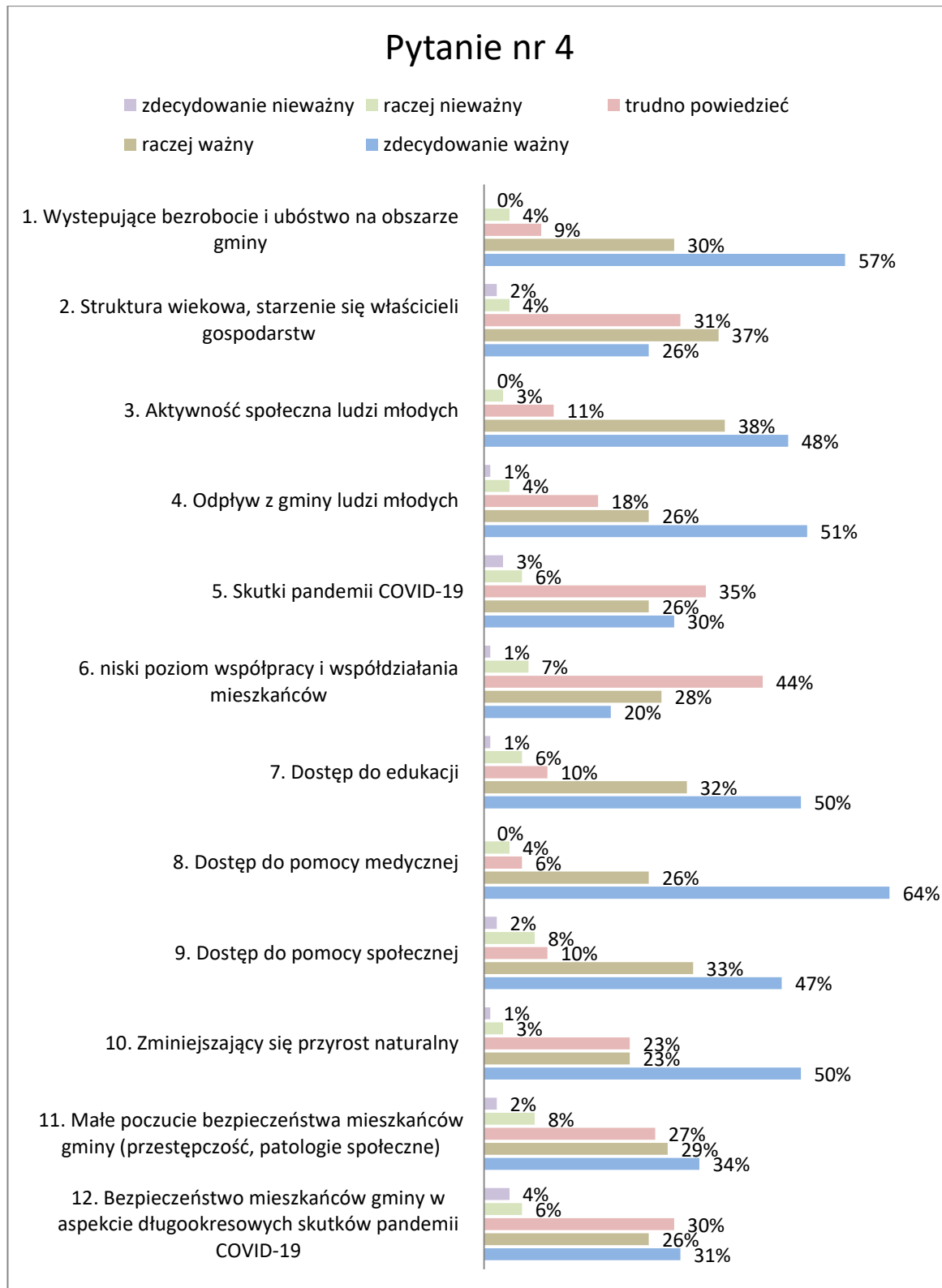
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 14 Pytanie nr 3 część 4 – Ocena komfortu i jakości życia w Gminie Niebylec.

Źródło: Opracowanie własne.

4. Proszę ocenić stopień ważności problemów sfery społecznej w Gminie Niebylec, które powinny być rozwiązane w latach 2021-2030.

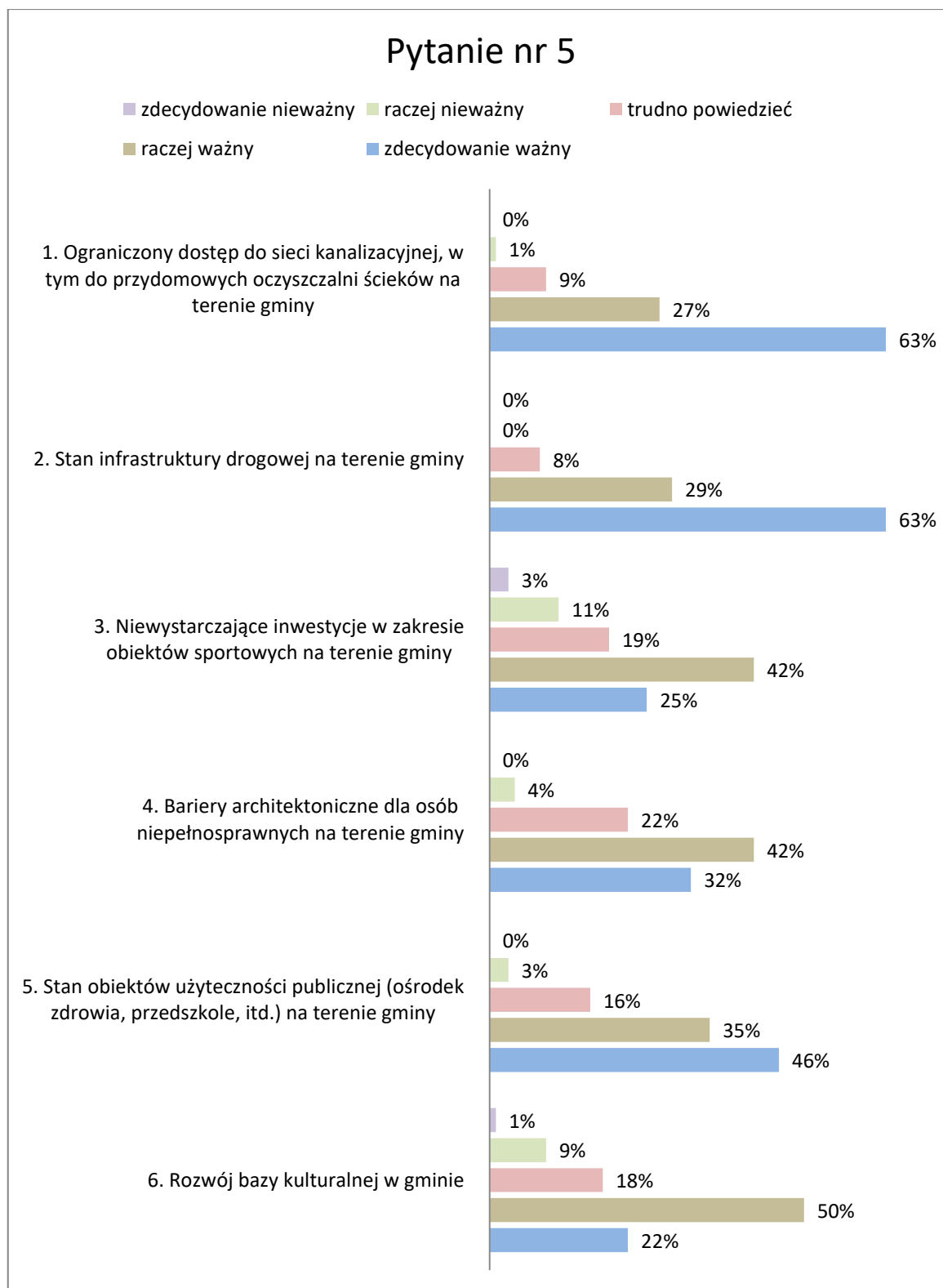
Wykres 15 Pytanie nr 4 – Proszę ocenić stopień ważności problemów sfery społecznej w Gminie Niebylec, które powinny być rozwiązane w latach 2021-2030.

Źródło: Opracowanie własne.

5. Proszę ocenić stopień ważności sfery przestrzennej w Gminie Niebylec, które powinny być rozwiązane w latach 2021-2030.

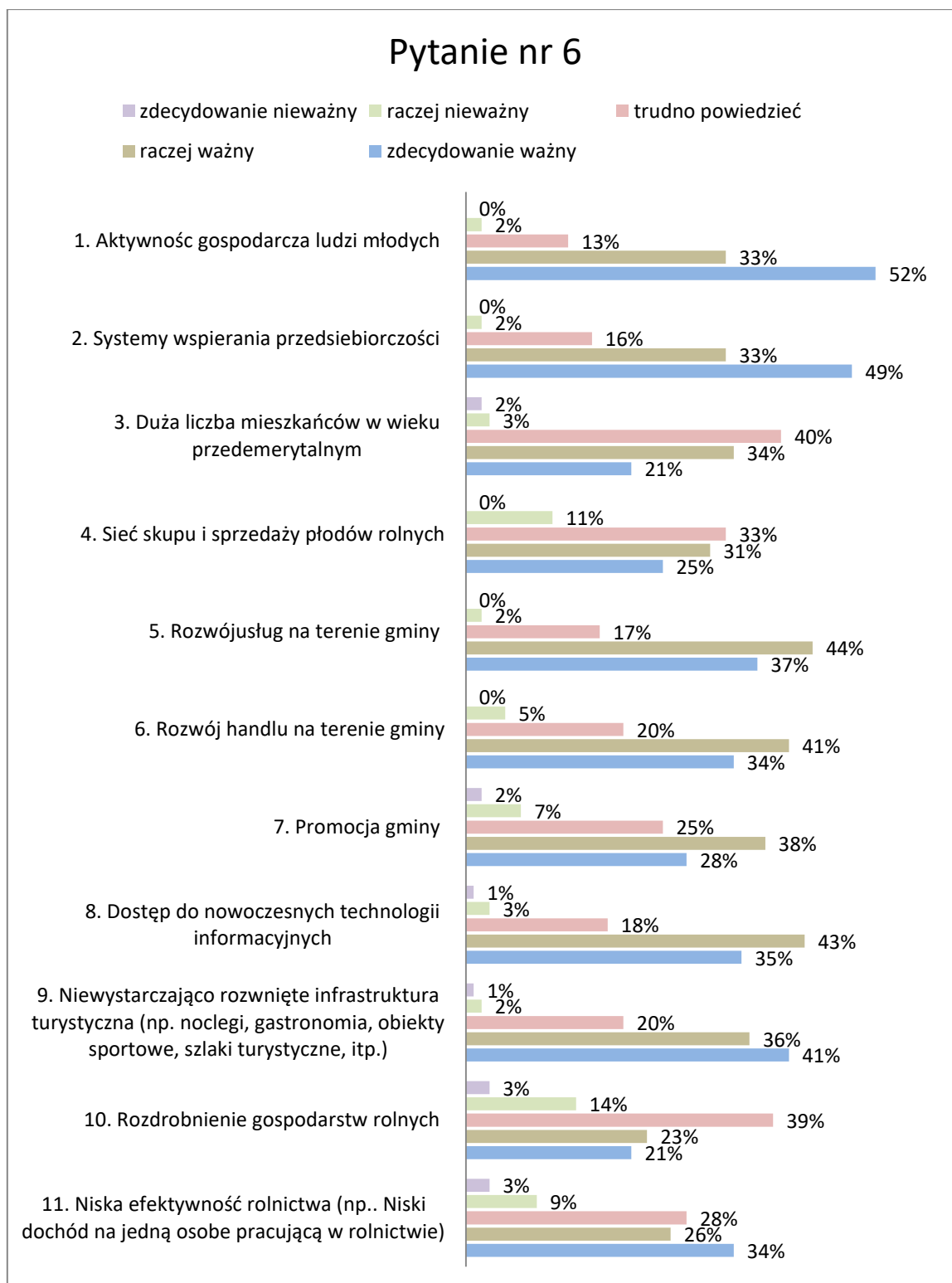
Wykres 16 Pytanie nr 5 – Proszę ocenić stopień ważności sfery przestrzennej w Gminie Niebylec, które powinny być rozwiązane w latach 2021-2030.

Źródło: Opracowanie własne.

6. Proszę ocenić stopień ważności problemów sfery gospodarczej w Gminie Niebylec, które powinny być rozwiązywane w latach 2021-2030.

Wykres 17 Pytanie nr 6 – Proszę ocenić stopień ważności problemów sfery gospodarczej w Gminie Niebylec, które powinny być rozwiązywane w latach 2021-2030.

Źródło: Opracowanie własne.

7. Jakie inne problemy ze sfery społecznej, przestrzennej i gospodarczej Pani/Pana zdaniem, powinna rozwiązać Gmina Niebylec w pierwszej kolejności w latach 2021-2030?

Problemy jakie ankietowani wskazywali w strefie społecznej, to:

- budowa przedszkola i żłobka dla dzieci, stworzenie opieki żłobkowo-przedszkolnej;
- brak wsparcia dla seniorów (dienne domy opieki);
- zorganizowanie zajęć dla osób starszych, np. poprzez utworzenie klubu seniora;
- utworzenie DPS-u;
- utworzenie miejsc spotkań dla młodzieży, więcej podejmowanych działań w celu integracji młodzieży;
- zwiększyć dostęp do pomocy medycznej;
- obniżka opłat za odpady;
- edukacja społeczna w zakresie dbania o środowisko naturalne;
- zwiększyć liczbę miejsc pracy w gminie, aby obniżyć bezrobocie;
- stworzenie mechanizmów pomocnych, które zachęcą młodych ludzi do trwałego zamieszkania w gminie;
- zbyt niska kontrola, spożywania alkoholu w miejscach publicznych;
- zwiększenie aktywności w Gminny Ośrodku Kultury;
- zajęcia sportowe dla młodzieży w każdej miejscowości;
- basen dla uczniów w szkołach;
- organizacja stałej zbiórki odpadów wielkogabarytowych elektronicznych budowlanych w jednym stałym miejscu w gminie.

Problemy jakie ankietowani wskazywali w strefie przestrzennej, to:

- plan zagospodarowania działek budowlanych (przekształcenie małych działek na budowlane);
- likwidacja wysypisk śmieci na brzegach rzeki i w lasach – edukacja w tym zakresie;
- dostęp do kanalizacji;
- dostęp do wodociągów;
- zwiększyć oświetlenie uliczne;
- dbałość o drogi w okresie zimowym (odśnieżanie);
- ułatwić poruszanie się osób niepełnosprawnych w gminie;
- wykorzystanie walorów środowiska – budowa zbiornika wodnego;

- utworzenie boiska sportowego ze sztuczną murawą;
- stworzenie większej ilości miejsc parkingowych;
- utworzenie siłowni, kompleksu sportowo-rekreacyjnego, m.in. z kortem tenisowym;
- poprawić drogi dojazdowe do posesji/pól;
- brak planu zagospodarowania przestrzennego gminy;
- zwiększyć dostępność do komunikacji miejskiej;
- utworzenie ścieżek rowerowych w gminie;
- stworzenie miejsc do rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców gminy;
- utworzenie szlaków turystycznych;
- poprawa przedszkolnych placów zabaw;
- zabudowa obszarów zagrożonych powodzią;
- dbanie o estetykę przy drogach – koszenie trawy, czyszczenie rowów;
- zagospodarowanie terenów zielonych pod turystykę.

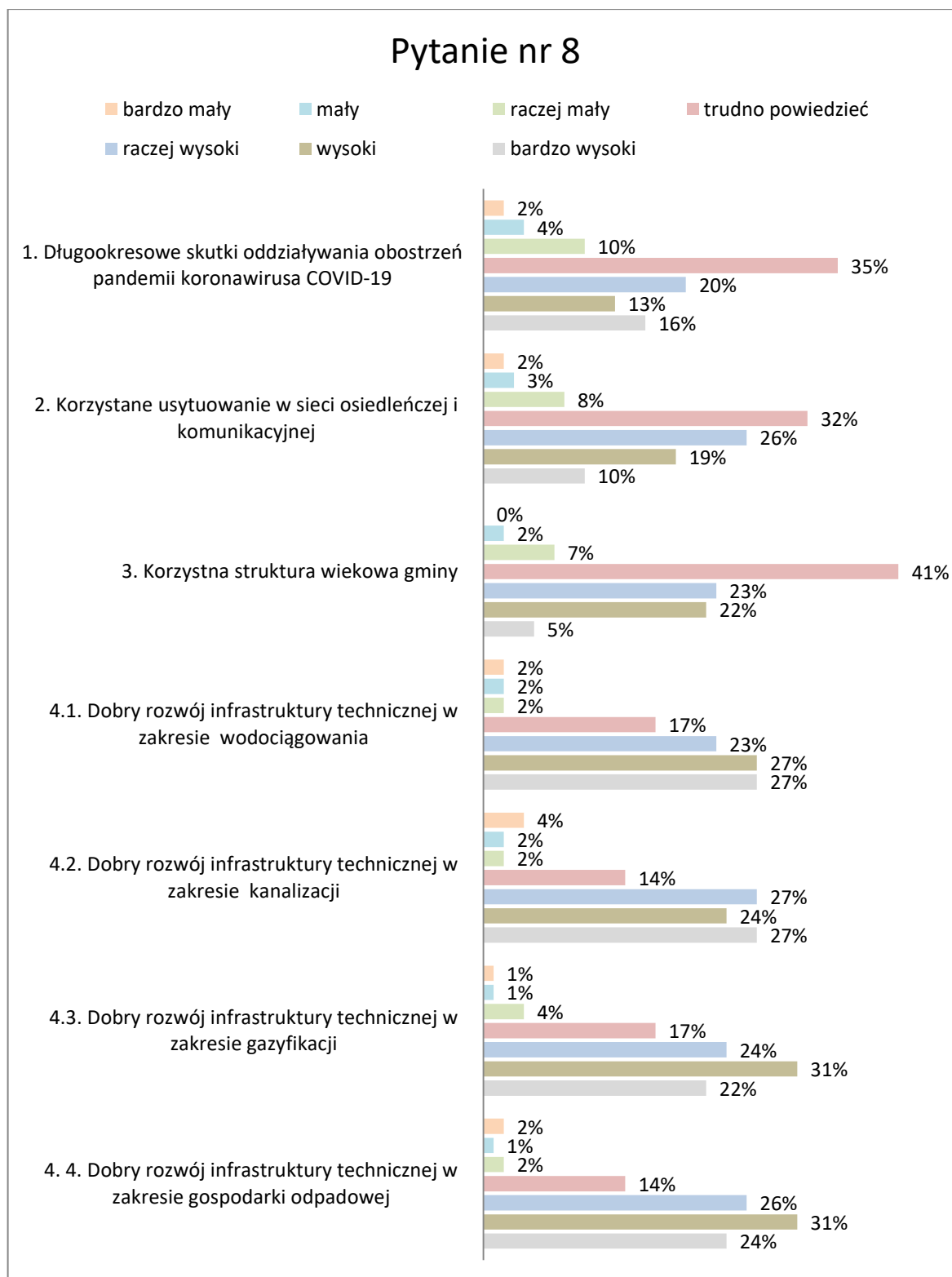
Problemy jakie ankietowani wskazywali w strefie gospodarczej, to:

- utworzyć zakład pracy; (np. gminny zakład komunalny – zakupić sprzęt niezbędny do wykonywania prac przez cały rok, prace typu sprzątanie rowów, koszenie remonty dróg);
- brak zakładów przemysłowych;
- zwiększyć rozwój hodowli i rolnictwa, przetwórstwa;
- obniżyć opłatę za wywóz śmieci;
- mało punktów usługowych – brak szewca, krawcowej;
- wspomaganie rolników/przedsiębiorców/mieszkańców w dostępie do uzyskiwania środków/funduszy europejskich związanych z energetyczną modernizacją gospodarstw domowych i przedsiębiorstw (wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii i termomodernizacji starszych budynków);
- rozwój strefy turystycznej;
- brak na terenie gminy kawiarnio-lodziarni bez sprzedaży alkoholu;
- inwestycja w lokalne rolnictwo;
- system wsparcia przedsiębiorców;
- w rolnictwie w związku z dużym rozdrobnieniem gospodarstw powrócić do standardowego produktu rolnego, jakimi były maliny – gmina Niebylec słynęła z uprawy malin wiele lat;

- należy podjąć starania o przywrócenie dopłat wyrównujących z tytułu położenia na terenach o niekorzystnych warunkach gospodarowania dla miejscowości: Konieczkowa, Niebylec, Małówka, Baryczka, Połomia, Lutcza;
- włączenie ludzi młodych w aktywność na terenie gminy, np. dopłata do własnej działalności gospodarczej;
- sieć skupu i sprzedaży produktów rolnych;
- promocja lokalnych firm;
- zwiększenie ilości mikroprzedsiębiorców.

8. Jaki Wpływ, według Pani/Pana oceny, mogą mieć podane niżej czynniki – atuty Gminy Niebylec na jego rozwój w latach 2021-2030?

Wykres 18 Pytanie nr 8 – Jaki Wpływ, według Pani/Pana oceny, mogą mieć podane niżej czynniki – atuty Gminy Niebylec na jego rozwój w latach 2021-2030?

Źródło: Opracowanie własne.

9. Proszę podać, które według Pan/Pana oceny problemy mające charakter ponadlokalnych winny być rozwiązane na terenie Powiatu Strzyżowskiego przy wykorzystaniu środków finansowych UE i EOG w alokacji 2021-2027 ?

Tabela 18 Pytanie nr 9 – Proszę podać, które według Pan/Pana oceny problemy mające charakter ponadlokalnych winny być rozwiązane na terenie Powiatu Strzyżowskiego przy wykorzystaniu środków finansowych UE i EOG w alokacji 2021-2027?

PYTANIE 9	TAK	NIE	ZAKRES
1. Pokonanie długookresowych skutków pandemii VOCID-19	47%	53%	- system pomocy dla lokalnych poszkodowanych w wyniku pandemii i jej negatywnych skutków; - dofinansowanie przedsiębiorców poszkodowanych w wyniku pandemii; - rehabilitacja dla osób po COVID-19
2. Ochrona środowiska	87%	13%	- zwiększenie ochrony gruntów rolnych i leśnych na obszarze gminy; - wyciąganie konsekwencji od osób niszczących środowisko naturalne (nałożenie kar za zaśmiecanie); - zakup maszyn do recyklingu; - założyć monitoring - utworzenie kanalizacji -edukacja w zakresie dbania o środowisko
3. Odnawialne źródła energii	87%	13%	- edukacja na temat – jak przekuć na korzyść społeczeństwa dostępne źródła energii na terenie naszej gminy; - utworzenie farm fotowoltaicznych; - dofinansowanie do odnawialnych źródeł energii;
4. Polityka transportowa	85%	15%	- zwiększenie połączeń komunikacyjnych między gminami; - dofinansowania do połączeń autobusowych; - dopłaty do przejazdów komunikacją
5. Gospodarka turystyczna	72%	28%	- utworzenie hotelu turystycznego; - organizacja baz noclegowych; - utworzenie ścieżek/szlaków turystycznych; - odpowiednia promocja; - wykorzystanie potencjału jaki posiadają powiatowe obszary; - stworzenie ścieżek rowerowych;
6. Rozwój technologii informatycznych	78%	22%	- utworzenie ogólnodostępnych sieci Wi-Fi;
7. Opieka zdrowotna	85%	15%	- szersze spektrum rozwoju opieki medycznej, większy dostęp do lekarzy różnej specjalizacji; - utworzenie ośrodka rehabilitacyjnego;
8. Edukacja	85%	15%	- budowa żłobka; - zwiększenie zajęć z j. angielskim

			- zielone szkoły;
9. Kultura	74%	26%	- dodatkowe zajęcia dla dzieci (zwłaszcza w okresach wolnych od zajęć); - uruchomienie kina plenerowego, lub w lokalu;
10. Sport i rekreacja	83%	17%	- stworzenie zajęć dla osób starszych na szczeblu gminnym; - ścieżki do biegania; utworzenie boisk sportowych; - promowanie sportu wśród dzieci i młodzieży;
11. Bezpieczeństwo publiczne	82%	18%	- zwiększona liczba przejść dla pieszych; - utworzenie chodników w gminie; - stworzenie udogodnień dla osób niepełnosprawnych;
12. Rynek pracy	91%	9%	- utworzenie stażów/praktyk; - różnorodność ofert pracy; - uproszczony start – pomoc na każdym etapie tworzenia własnej działalności dla ludzi młodych wchodzących na rynek pracy;
13. Przedsiębiorczość	87%	13%	- tworzenie nowych organizacji; - poszukiwanie możliwości pozyskiwania korzyści; - edukacja przedsiębiorców - ulgi dla osób zakładających działalność
14. I inne, proszę podać jakie			- drogi do gospodarstw - ekologiczne rolnictwo

Źródło: Opracowanie własne.

10. Proszę podać jakie są według Pani/Pana oceny silne/słabe strony Gminy Niebylec.**Silne strony gminy Niebylec, wskazane przez ankietowanych:**

- położenie gminy na pięknych górzystych terenach, walory krajobrazowe;
- czyste środowisko;
- rezerwat przyrody;
- działalność OSP – dobrze wyposażony;
- dobra sieć dróg;
- oświetlenie uliczne;
- rozwinięta organizacja wydarzeń kulturalnych;
- dostęp do edukacji/edukacja na dobrym poziomie;
- dostęp do obiektów sportowych i rekreacyjnych;

- dostęp do opieki społecznej i zdrowotnej;
- poczucie bezpieczeństwa w gminie;
- dbanie o tradycję w gminie, która w dzisiejszych czasach zanika;
- dobrze utrzymane budynki szkół podstawowych i dobre wyposażenie;
- wychowanie patriotyczne;
- zgazyfikowana znaczna część gminy;
- dobre miejsce do budowy życia i inwestycji;
- usytuowanie gminy przy drodze krajowej, a w przyszłości przy drodze S19;
- Internet;
- funkcjonowanie klubów sportowych;
- przyjazna atmosfera dla petentów w Urzędzie;
- dobrze wykorzystane dofinansowania dla placówek edukacyjnych

Słabe strony gminy Niebylec, wskazane przez ankietowanych:

- brak żłobka;
- zbyt mała infrastruktura sportowa;
- brak chodników w gminie;
- jakość dróg;
- wysokie ceny wywozu śmieci;
- brak pomysłu na zatrzymanie ludzi młodych;
- mało projektów dotyczących rozwoju i zdobywanie środków na potrzeby społeczności lokalnej;
- brak estetyki przestrzennej i ujednolicenia (np. przystanki, brak chodników, braki kontenerów na śmieci);
- bezrobocie;
- mały dostęp do infrastruktury przedszkolnej;
- brak zakładów produkcyjnych;
- zastój w dalszej kanalizacji;

- brak wodociągów;
- brak dofinansowania do OZE;
- zły stan sieci energetycznych (częste braki prądu);
- brak miejsc do spędzania wolnego czasu dla młodzieży;
- nie odśnieżanie dróg/chodników/parkingów w okresie zimowym;
- duży odsetek mieszkańców gminy (zwłaszcza osób młodych) szukających zatrudnienia poza granicami gminy;
- utworzenie oczyszczalni ścieków;
- słabe możliwości zatrudnienia;
- brak budownictwa czynszowego i komunalnego;
- jakość dróg dojazdowych;
- komunikacja – transport gminny;
- brak działań na rzecz edukacji ekologicznej mieszkańców Gminy (z wyjątkiem podejmowanych akcji przez szkoły);
- brak bazy turystycznej;
- brak ścieżek rowerowych;
- brak szlaków turystycznych;
- brak bazy noclegowo-gastronomicznej

4.2. KONSULTACJE SPOŁECZNE

W dniach od 2 lipca do 13 sierpnia 2021 r., zostały przeprowadzone konsultacje społeczne w Gminie Niebylec, podstawą przeprowadzenia konsultacji był art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o *zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. z 2021 r. póź. 1057) oraz Zarządzenie Nr 50/2021 Wójta Gminy Niebylec z dnia 8 lipca 2021 r. w *sprawie ogłoszenia konsultacji społecznych dotyczących projektu „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030”*. Dla uczestników konsultacji przygotowana została ankieta, której przedmiotem było zebranie opinii i uwag na temat podstawowych treści jakie zawiera „Strategia Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030”, a dotyczących:

- 1) wizji Gminy Niebylec;
- 2) misji Gminy Niebylec;

- 3) celu strategicznego
- 4) obszarów tematycznych;
- 5) analizy SWOT;
- 6) zadań inwestycyjnych i społecznych;
- 7) źródeł finansowania zadań inwestycyjnych i społecznych ze środków pomocowych UE 2021-2027 i krajowych środków publicznych.

W dniu 14 lipca 2021 r. odbyło się otwarte spotkanie konsultacyjne, w którym wzięło udział 42 osoby. Łącznie w konsultacjach wzięło udział 82 osoby, wypełnionych zostało 52 ankiety, wszystkie zebrane uwagi i propozycje zmian, zostały zawarte w „Sprawozdaniu z przebiegu i wyników konsultacji projektu Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030, które odbyły się w terminie 02 lipca 2021r. do 13 sierpnia 2021r.”, które zostało podpisane przez Wójta Gminy Niebylec w dniu 14 sierpnia 2021r. i zamieszczone na stronie www.niebylec.pl. Wynikające ze sprawozdania uwagi i poprawki zostały wprowadzone do „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030”

Zdjęcia ze spotkania konsultacyjnego w dniu 14.07.2021 r. w Gminie Niebylec:

Rysunek 4 Zdjęcie ze spotkania konsultacyjnego w dniu 14.07.2021r. w Gminie Niebylec

Rysunek 5 Zdjęcie ze spotkania konsultacyjnego w dniu 14.07.2021r. w Gminie Niebylec

Rysunek 6 Zdjęcie ze spotkania konsultacyjnego w dniu 14.07.2021r. w Gminie Niebylec

Rysunek 7 Zdjęcie ze spotkania konsultacyjnego w dniu 14.07.2021r. w Gminie Niebylec

ROZDZIAŁ 5

WNIOSKI Z DIAGNOZY SPOŁECZNEJ, GOSPDARCZEJ, PRZESTRZENNEJ DLA GMINY NIEBYLEC

Zespół projektowy **Centrum Kreacji i Strategii INTERAKCJA**, wspólnie z zespołem powołanym przez Wójta Gminy Niebylec, opracował **„Diagnozę społeczną, gospodarczą, przestrzenną dla Gminy Niebylec”**. Przy opracowaniu Diagnozy wykorzystano metodę planowania partnerskiego. Przeprowadzona została analiza podstawowych dokumentów strategicznych na poziomie gminy:

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Niebylec”;
- „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2015-2020”;
- „Gminny Program Ochrony Środowiska”;
- Raport o stanie Gminy Niebylec za rok 2019;
- Raport o stanie Gminy Niebylec za rok 2020;

Dokonano również analizy aktualnie opracowanych dokumentów strategicznych województwa podkarpackiego, a mianowicie Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030.

Zebrano także dane z jednostek samorządu terytorialnego, działających na terenie gminy Niebylec, a mianowicie:

- Gminnego Ośrodka Kultury w Niebylcu,
- Gminnej Biblioteki Publicznej,
- Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół.
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu.

Ponadto uzyskano dane z Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Rzeszowie, aktualne na dzień 31.12.2019 r. Istotnym elementem w przygotowaniach Diagnozy, była także partycypacja społeczna, która ze względu na obostrzenia COVID-19, miała ograniczony zasięg i oparta była głównie o wywiady i rozmowy z wybranymi osobami na terenie gminy Niebylec i przeprowadzone badania społeczne. Badania zostały poprzedzone opracowaniem **„Konceptualizacją problematyki badawczej do badań ankietowych dotyczących poziomu rozwoju Gminy Niebylec”** i za pośrednictwem **ankiety**. Na podstawie uzyskanych informacji, opracowane zostały także tabele wskaźnikowe, określające we wszystkich

sołectwach na terenie gminy Niebylec występowanie zjawisk cywilizacyjnych w dwóch obszarach:

OBSZAR PIERWSZY – negatywne zjawiska społeczne, gospodarcze, przestrzenne i środowiskowe,

OBSZAR DRUGI – dostępność do podstawowej infrastruktury i usług publicznych.

W wyniku tych prac, analiz i badań społecznych zespół projektowy przedstawia wnioski i rekomendacje do „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030” w pięciu sferach.

WNIOSKI I REKOMENDACJE:

5. 1. SFERA: LOKALIZACYJNA:

1. Bardzo duże walory przyrody ożywionej i przyrody nieożywionej, czynią gminę Niebylec atrakcyjną turystycznie, umożliwiającą efektywny wypoczynek mieszkańcom nieopodal położonych miast, a szczególnie Rzeszowa, Krosna, Strzyżowa. Walory przyrodnicze wzmocnione dostępnością komunikacyjną i położeniem bezpośrednio przy trasie prowadzącej w Bieszczady, tworzy czynnik naturalny dla rozwoju gminy Niebylec w postaci tzw. **„renty położenia”**, która oddziałuje na wszystkie zjawiska społeczne, gospodarcze i przestrzenne w gminie Niebylec.
2. Fakt ten musi być punktem wyjścia w dziedzinie planowania przestrzennego, gospodarczego i społecznego, a gmina Niebylec traktowana być musi zarazem jako obszar **„strategicznej interwencji” aglomeracji rzeszowskiej**.
3. W kontekście położenia, ujmowane być też muszą wszystkie inne czynniki i funkcje rozwojowe gminy Niebylec, tak by zmaksymalizować korzyści i szanse, jakie się z tym wiążą – maksymalnie wykorzystać ową **„rentę położenia”**. Równocześnie i równolegle analizowane być muszą oraz ograniczane lub neutralizowane zagrożenia i ewentualnie straty z tym związane.
4. Walory naturalne i położenie predestynują wybrane obszary gminy do funkcji mieszkaniowych, rekreacyjnych, usługowych. Funkcje te jednak muszą się rozwijać w sposób zrównoważony i być pod czujną kontrolą z racji dużej presji aglomeracji rzeszowskiej.

5.2. SFERA: LUDNOŚCI I PROCESY DEMOGRAFICZNE:

1. Wobec relatywnie niewielkich potencjałów ludnościowych i demograficznych gminy Niebylec, racjonalne dysponowanie nimi jest szczególnie ważne i pożądane. Szereg zjawisk wzmacnia te potencjały, np. dojazdy do pracy, selekcja demograficzna (głównie migracja zarobkowa), motywacje, zjawiska dezintegracji społecznej, kulturowej i zawodowej, pragmatyczne i utylitarne orientacje życiowe całych kategorii społecznych.
2. Korzystna obecnie struktura społeczna (młody wiek, duży udział w strukturze grup w wieku produkcyjnym, szybki wzrost wykształcenia) musi zostać jak najszybciej wykorzystana dla rozwoju gminy. Za kilka lat sytuacja może ulec zmianie, ze względu na starzenie się społeczeństwa w gminie Niebylec, podobnie jak w całym kraju.
3. Należy dążyć do skierowania wektora potencjału społecznego do wewnątrz gminy. Obecnie jest on ukierunkowany w coraz większym stopniu na zewnątrz, zwłaszcza na Rzeszów. Trzeba zbilansować korzyści i koszty różnych rozwiązań i proporcji w tym zakresie.
4. Umiejętne stymulowanie zjawisk ludnościowych, choć trudne i niepewne, powinno się odbywać poprzez system zachęt: politykę prorodziną, własnościową, budowlaną, podatkową, promocję oraz posiadanie atrakcyjnych programów rozwoju i „magnesów” adresowanych do różnych grup i segmentów zbiorowości mieszkańców.
5. Rekomendujemy przygotowanie odpowiednich („kontrolowanych” planem oraz wytycznymi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego) ofert terenów inwestycyjnych. Należy ograniczyć dalsze rozpraszanie zabudowy i osadnictwa, a nawet dążyć do ich kumulacji i koncentracji ludności w większych formach osadnictwa. Zarówno dla ochrony i zachowania walorów środowiska, jak też specyficznego charakteru i „klimatu” gminy Niebylec.
6. W związku z procesem starzenia się społeczeństwa, należy przygotować i realizować politykę rozwoju usług i świadczeń w tym segmencie. Równocześnie należy wzmocnić rozwój niezbędnych usług przedszkolnych, opiekuńczych. Jednak prognozy w tym zakresie są jeszcze trudniejsze, ze względu na zmianę modelu rodziny, procesy migracji zarobkowej młodych osób i całych małżeństw, zmienne i nieprzewidywalne zjawiska oraz tendencje ludnościowe i kulturowe.

5.3. SFERA: GOSPODARKA I RYNEK PRACY:

1. Gmina Niebylec nie dysponuje, ani bezwzględnie, ani relatywnie dużym potencjałem gospodarczym. Jest on rozproszony w postaci niewielkich firm i wielu branż.
2. Nie wykształciła się też jeszcze wyraźna specyfika, czy specjalizacja, w tym zakresie, chociaż kilka sektorów przemysłowo-usługowych wyraźnie rozwija się najprężniej i systematycznie. Jest to głównie rolnictwo, budownictwo oraz usługi dla ludności, świadczone przez mikrofirmy, często rodzinne.
3. Największą dynamikę wzrostu w latach 2015-2020 wykazały kolejno takie dziedziny jak: budownictwo, rzemiosło, handel i usługi, a także praca najemna. Występujące spadki to przede wszystkim rolnictwo, hodowla bydła, z praktycznego oglądu wnika, iż występuje spadek produkcji roślinnej i zwierzęcej, właściwie stagnacja, co sprawia, że coraz więcej gruntów odługuje i zarasta lasami. Las zbliża się do siedlisk ludzkich, a wraz z nim zwierzyna, która niszczy zasiewy i coraz bardziej zmniejszające się uprawy.
4. W zakresie środowiska operacyjnego gmina Niebylec, poza rolnictwem, stwarza najlepsze warunki rozwoju dla branż przemysłowych oraz sektora BPO/SSC¹.

Kluczowymi czynnikami sprzyjającymi rozwojowi branż usługowych na terenie gminy Niebylec są:

- obecność branż hurtowych, usługowych (zwłaszcza IT) w regionie,
- przynależność do aglomeracji rzeszowskiej,
- dostępność pracowników na lokalnym rynku pracy,
- konkurencyjny na tle kraju i regionu poziom płac,
- dostępność przygotowanych terenów inwestycyjnych typu greenfield² i brownfield³,

¹ BPO (Business Process Outsourcing) to tzw. outsourcing, czyli wyzbycie się przez daną firmę jakiejś części swojej działalności, np. usług IT, księgowości, kadr, telemarketingu. SSC (Shared Services Centers) - centra usług wspólnych. Są to wydzielone ośrodki usługowe pracujące na zlecenie macierzystej organizacji, np. centrali dużej firmy znajdującej się w mieście (tu Rzeszowie, Krośnie,...).

² Inwestycje greenfield – inwestycje realizowane na terenie dotychczas niezabudowanym i bez infrastruktury, najczęściej dotychczas rolniczym, leśnym czy rekreacyjnym.

³ Inwestycje typu brownfield – rodzaj inwestycji realizowanych poprzez ponowne wykorzystanie terenów, budynków lub obiektów infrastruktury przemysłowej (często zdegradowanych), którym nadaje się nowe funkcje.

- możliwość zaproponowania atrakcyjnych (konkurencyjnych) warunków rozwoju firm sektora BPO/SSC oraz budownictwa dla jego kadry (zwłaszcza zarządzającej – tereny budownictwa jednorodzinnego i rezydencjonalnego).

Podstawą rozwoju gospodarczego gminy i źródłem dochodów jej mieszkańców będzie w coraz większym stopniu różnicujący się i specjalizujący sektor usług dla ludności. Rolnictwo, przetwórstwo rolno-spożywcze i obsługa rolnictwa będą nadal stanowiły charakterystyczny i trwały (a co za tym idzie najbardziej stabilny) sektor lokalnej gospodarki. Trzeba te dziedziny tak zmieniać i modernizować by nie tylko były coraz bardziej konkurencyjne i dochodowe, ale wpisywały się w strategię zrównoważonego rozwoju gminy, były elementem jej atrakcyjności dla mieszkańców, dla inwestorów, którzy zechcą zachować klimat i „ludzką skalę” gminy i jej społeczności. Mamy na myśli rolnictwo kładące nacisk na produkcję zdrowej żywności, ekologiczne i specjalistyczne uprawy, poszerzanie funkcji gospodarczych o gospodarkę agroturystyczną, turystykę wiejską, usługi dla ludności.

5. Sytuacja na rynku pracy w gminie Niebylec jest relatywnie dobra. Gmina korzysta w tym zakresie z „renty położenia”, co widoczne jest w skali dojazdów do pracy w Rzeszowie.
6. Drugim sprzyjającym czynnikiem jest korzystna struktura demograficzna populacji: duży procent osób w wieku produkcyjnym w fazie mobilnej.
7. W niedostatecznym stopniu gmina wykorzystuje jednak swoje naturalne potencjały i możliwości (administracyjne, inicjujące) dla zachęcenia własnych mieszkańców do podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej, jak też zewnętrznych inwestorów, stwarzając im system zachęt i warunki przyjazne dla przedsiębiorczości. Wskazywały na to nasze badania ankietowe, jak i przeprowadzone wywiady. Teza ta wymaga oczywiście bardziej analitycznego spojrzenia i rzeczowej podbudowy oraz działań „naprawczych” i „interwencyjnych”, ale przede wszystkim „motywacyjnych” i „pro-przedsiębiorczych”.
8. Potrzebna jest strategia stymulowania rynku pracy w stronę efektywnego wykorzystania posiadanych atutów położenia w obszarze bezpośredniego oddziaływania aglomeracji rzeszowskiej. Punktem wyjścia powinna być właśnie opracowywana „Strategia Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030”. W dalszej kolejności strategiczne programy prowadzące do specjalizacji i uzyskania konkurencyjnej przewagi.

5.4. SFERA: LOKALNY TRANSPORT:

Gmina nie posiada rozbudowanego transportu zbiorowego, który według mieszkańców powinien być rozszerzony. Warto byłoby pozyskać dodatkowe połączenia komunikacyjne do pobliskich miast, oraz zachęcić przedsiębiorców do zaspokojenia niszy, jaką jest niedobór lokalnego transportu.

5.5. SFERA: OŚWIATY:

1. System oświaty na terenie gminy Niebylec patrząc na potrzeby mieszkańców wymaga przede wszystkim zmodernizowania infrastruktury sportowej.
2. Patrząc z perspektywy młodych rodziców istnieje potrzeba zwiększenia ilości miejsc w placówkach przedszkolnych na terenie gminy oraz otworzyć kolejne.
3. Według opinii publicznej, na terenie gminy Niebylec brakuje żłobka z przedszkolem dla najmłodszych dzieci. Wychodząc naprzeciw tym potrzebom, gmina Niebylec, ogłosiła przetarg na budowę nowego zespołu żłobkowo-przedszkolnego.

5.6. SFERA: POMOCY SPOŁECZNEJ:

1. Należy cały czas aktywnie pomagać dzieciom oraz młodzieży, którzy są zagrożeni wykluczeniem społecznym.
2. Sytuacja finansowa mieszkańców, dzięki wsparciu gminy Niebylec w ostatnich latach uległa zdecydowanej poprawie, należy kontynuować systemy pomocowe i starać się zachęcać i informować osoby, które mają problemy i podstawy do korzystania z pomocy, aby ubiegały się o oferowane formy wsparcia.

5.7. SFERA: KULTURY, WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI

I TURYSTYKI:

1. Zgodnie z możliwościami, walorami krajobrazu, terenami jakie posiada gmina Niebylec należałoby ją promować jako miejsce pozwalające spokojnie odpocząć pośród lasów, naturalnego środowiska, czystego powietrza, wraz z lokalnymi specjałami i atrakcjami kulturalnymi.
2. Polecamy rozwinąć bazę turystyczną, w tym: dostępność bazy noclegowej, sieci gastronomicznej i szeroko pojętych usług turystycznych, utworzenie szlaków turystycznych, czy też ścieżek rowerowych, wykorzystując potencjał gminy Niebylec.

W celu organizacji ścieżek rowerowych, złożono wnioski o dofinansowanie, realizacja ma nastąpić w przyszłym roku.

3. Wskazane jest organizowanie większych imprez, festiwali, koncertów, które mają charakter ponadlokalny, zachęcając tym ludzi z całej Polski, aby odwiedzali gminę Niebylec. Oczywiście, kiedy pozwolą na to zalecenia w sprawie przeciwdziałania pandemii COVID-19, oraz pandemia ulegnie zakończeniu.
4. Zalecamy utworzenie infrastruktury rekreacji oraz więcej miejsc kultury.

5.8. SFERA: OCHRONY ZDROWIA:

1. Mieszkańcy licznie w badaniach ankietowych wypowiadali się o konieczności zwiększenia dostępności do lekarzy specjalistów. Należałoby poszerzyć zakres świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych na terenie gminy Niebylec, mimo iż aktualnie dostępność do służby zdrowia oceniana jest jako dobra. Na 11 miejscowości mamy 4 ośrodki zdrowia, w tym w Niebylcu przyjmują specjaliści (prywatnie). W Strzyżowie (miasto powiatowe, oddalone 8 km od Niebylca), znajduje się szpital oraz przychodnie specjalistyczne.
2. Można by opracować i zorganizować program badań profilaktycznych i dodatkowych wizyt u lekarzy specjalistów dla różnych grup wiekowych, który byłby realizowany stopniowo w przestrzeni lat 2021-2030.

5.9. SFERA: SYTUACJA FINANSOWA:

1. Gmina Niebylec ma tylko niewielki kredyt i nie jest gminą zadłużoną.
2. Ogólny obraz finansowy gminy Niebylec pokazuje, iż kondycja finansowa nie jest zagrożona, a wręcz przeciwnie – jest bardzo dobra.

5.10. SFERA BUDŻET I GOSPODAROWANIE MIENIEM KOMUNALNYM

1. Podobnie jak większość niedużych gmin wiejskich, gmina Niebylec nie ma znaczących własnych źródeł dochodów. Struktura dochodów i wydatków gminy jest też typowa i typowa również jest niewielka skala faktycznych oraz możliwych zmian.
2. Tym ważniejsza jest racjonalizacja wydatków, szukanie rozwiązań oszczędnych, alternatywnych, tańszych, ale równie lub nawet bardziej efektywnych.
3. To samo dotyczy gospodarowania mieniem komunalnym. Jego niewielka wartość i zróżnicowanie powinno skłaniać do jeszcze pełniejszego wykorzystania jego zasobów.

4. Gmina, prowadząc aktywną politykę inwestycyjną może jednak pozyskiwać coraz bardziej znaczące środki zewnętrzne. Śmiało też powinna podejść do formuły PPP.
5. Prowadzona ostrożna polityka budżetowa zapewnia stabilizację, ale i blokuje możliwości szybszego rozwoju lub zmiany w danej dziedzinie. Rekomendujemy bieżącą analizę struktury budżetu oraz rozważenie możliwości jej zmiany, w stosunku do tradycyjnego, wieloletniego jej układu. Pozwoli to może dostrzec ukryte możliwości i bariery finansowe, ale także organizacyjne i decyzyjne, a nawet polityczne. Większość budżetów gminnych w Polsce jest zbyt spetryfikowana, za mało elastyczna. Zmiana jest tu zawsze ryzykowana, ale bez niej trudniej rozwiązywać kluczowe kwestie i ograniczenia, osiągnąć zmianę i wykorzystać zmieniające się okoliczności i szanse rozwojowe.
6. Nie zwiększanie budżetu, ale coraz bardziej racjonalne nim dysponowanie oraz umiejętność pozyskiwania środków pozabudżetowych będzie w najbliższych latach kluczem do dobrej kondycji finansowej gminy i jej szans rozwojowych. Wolniejszy, ale systematyczny i stabilny rozwój, bez nadmiernych napięć i obciążeń budżetowych, wydaje się właściwą, a w każdym razie realistyczną strategią. Podstawą do takiego działania winny być Wieloletnie Prognozy Finansowe Gminy do 2030 roku.
7. Gmina umiejętnie i w szerokim zakresie korzystała w poprzednich okresach ze środków zewnętrznych, „pozabudżetowych”, głównie z programów UE. Jest to dobry fundament do kontynuowania tej strategii w nowym okresie finansowania 2021-2027. Mamy na uwadze zarówno programy i projekty inwestycyjne, jak i tzw.: projekty miękkie – społeczne, kulturalne, edukacyjne. gmina musi jeszcze aktywniej aplikować o takie środki, a także zabezpieczyć w budżecie wkład własny oraz „moce przerobowe” samego Urzędu Gminy Niebylec. Jest to działanie strategiczne, aby zapewnić Gminie Niebylec zrównoważony rozwój w perspektywie do 2030 r. oraz pokonać problemy spowodowane obostrzeniami COVID-19. W całym okresie planowania 2021-2030, prócz tradycyjnych środków pochodzących z polityki spójności i znajdujących się w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podkarpackiego, który aktualnie nazywa się **„Fundusze Europejskie dla województwa Podkarpackiego”**, są dostępne także środki pochodzące z **Krajowego Planu Odbudowy 2021-2027**, jest to zatem podwójna możliwość, która winna być przez gminę Niebylec strategicznie wykorzystana.

5.11. SFERA: GMINA NIEBYLEC według DANYCH GUS, NA TLE POWIATU I WOJEWÓDZTWA:

1. Z danych GUS wynika, iż gmina Niebylec w następujący sposób prezentuje się na tle powiatu strzyżowskiego (5 gmin) i województwa podkarpackiego (160 gmin) w oparciu o podstawowe wskaźniki rozwoju cywilizacyjnego:
 - a) ludność na 1 km²
 - 4 miejsce w powiecie
 - 83 miejsce w województwie podkarpackim
 - b) kobiety na 100 mężczyzn
 - 5 miejsce w powiecie
 - 135 miejsce w województwie podkarpackim
 - c) saldo migracji na 1000 mieszkańców:
 - 1 miejsce w powiecie
 - 60 miejsce w województwie podkarpackim
 - d) dochody własne budżetu gminy/ na 1 mieszkańca:
 - 5 miejsce w powiecie
 - 136 miejsce w województwie podkarpackim
 - e) środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych/ na 1 mieszkańca:
 - 2 miejsce w powiecie
 - 18 miejsce w województwie podkarpackim
 - f) wydatki budżetu gminy:
 - 2 miejsce w powiecie
 - 30 miejsce w województwie podkarpackim
 - g) dzieci w przedszkolach na 100 miejsc:
 - 2 miejsce w powiecie
 - 48 miejsce w województwie podkarpackim
 - h) przeciętna powierzchnia użytkowania 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych:
 - 1 miejsce w powiecie
 - 22 miejsce w województwie podkarpackim
 - i) odsetek ludności korzystającej z instalacji wodociągowej:

- 3 miejsce w powiecie
- 120 miejsce w województwie podkarpackim
- j) odsetek ludności korzystającej z instalacji kanalizacyjnej:
 - 5 miejsce w powiecie
 - 146 miejsce w województwie podkarpackim
- k) odsetek ludności korzystającej z instalacji gazowej:
 - 5 miejsce w powiecie
 - 91 miejsce w województwie podkarpackim
- l) podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności:
 - 5 miejsce w powiecie
 - 119 miejsce w województwie podkarpackim

Gmina Niebylec najwyższe wskaźniki cywilizacyjne ma w zakresie:

- 1) saldo migracji na 1000 mieszkańców,
- 2) środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych/ na 1 mieszkańca,
- 3) wydatki budżetu gminy,
- 4) dzieci w przedszkolach na 100 miejsc,
- 5) przeciętna powierzchnia użytkowania 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych,
- 6) odsetek ludności korzystającej z instalacji wodociągowej.

Gmina Niebylec najniższe wskaźniki cywilizacyjne ma w zakresie:

- 1) ludność na 1 km²,
- 2) kobiety na 100 mężczyzn,
- 3) dochody własne budżetu gminy na 1 mieszkańca,
- 4) odsetek ludności korzystającej z instalacji kanalizacyjnej,
- 5) odsetek ludności korzystającej z instalacji gazowej,
- 6) podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców.

5.12. SFERA: DOTYCZĄCA OCENY POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO POSZCZEGÓLNYCH SOŁECTW GMINY NIEBYLEC:

5. 12. 1. OBSZAR PIERWSZY - negatywne zjawiska społeczne, gospodarcze, przestrzenne i środowiskowe

Tabela 19 5. 12. 1. OBSZAR PIERWSZY - negatywne zjawiska społeczne, gospodarcze, przestrzenne i środowiskowe

Lp.	Obszar	Ubóstwo	Bezrobocie	Zagrożenia bezpieczeństwa publicznego	Negatywne zjawiska gospodarcze	Negatywne zjawiska środowiskowe	Negatywne zjawiska przestrzenno-funkcjonalne	Negatywne zjawiska techniczne w obszarze infrastruktury technicznej
1.	Baryczka	niskie	niskie	niskie	średnie	średnie	średnie	średnia
2.	Blizianka	niskie	niskie	niskie	Średnie	średnie	średnie	niskie
3.	Gwoździanka	niskie	Niskie	Niskie	Średnie	średnie	średnie	niskie
4.	Gwoźnica Dolna	niskie	Niskie	Niskie	średnie	średnie	średnie	niskie
5.	Gwoźnica Górna,	Niskie	Niskie	Niskie	średnie	średnie	średnie	niskie
6.	Jawornik	Niskie	Niskie	Niskie	niskie	Niskie	niskie	niskie
7.	Konieczkowa	Niskie	Niskie	Niskie	niskie	Niskie	niskie	niskie
8.	Lutcza	Niskie	Niskie	Niskie	średnie	Niskie	niskie	średnie
9.	Małówka	Niskie	Niskie	Niskie	niskie	Niskie	niskie	średnie
10.	Niebylec	Niskie	Niskie	Niskie	niskie	Niskie	niskie	niskie
11.	Połomia	Niskie	Niskie	Niskie	niskie	średnie	niskie	średnie
Gmina Niebylec		niskie	niskie	niskie	średnie	średnie	niskie	średnie

Źródło: Opracowanie własne.

UWAGA:

Miernik oceny dla algorytmu negatywnego: wysokie, średnie, niskie

Z analizy wskaźników we wskazanych obszarach w poszczególnych sołectwach, występują następujące oceny:

- 1) Ubóstwo – we wszystkich 11 sołectwach jest „niskie”, ten wskaźnik również jako „niski” występuje w odniesieniu do całej gminy.
- 2) Bezrobocie – we wszystkich 11 sołectwach jest „niskie”, ten wskaźnik również jako „niski” występuje w odniesieniu do całej gminy.
- 3) Zagrożenia bezpieczeństwa publicznego – we wszystkich 11 sołectwach jest „niskie”, ten wskaźnik również jako „niski” występuje w odniesieniu do całej gminy.
- 4) Negatywne zjawiska gospodarcze – jako „średnie” występuje w sołectwach: Baryczka, Blizianka, Gwoździanka, Gwoźnica Dolna, Gwoźnica Górna, Lutcza, a jako „niskie” występuje w Jaworniku, Konieczkowej, Małówce, Niebylcu i Połomii. W odniesieniu do całej gminy występuje jako wskaźnik „średnie”.
- 5) Negatywne zjawiska środowiskowe – jako „średnie” występuje w sołectwach: Baryczka, Blizianka, Gwoździanka, Gwoźnica Dolna, Gwoźnica Górna, Połomia a jako „niskie” występuje w Jaworniki, Konieczkowa, Lutcza, Małówka, Niebylec. W odniesieniu do całej gminy występuje jako wskaźnik „średnie”.
- 6) Negatywne zjawiska przestrzenno-funkcjonalne – jako „średnie” występuje w sołectwach: Baryczka, Blizianka, Gwoździanka, Gwoźnica Dolna, Gwoźnica Górna, a jako „niskie” występuje w Jaworniki, Konieczkowa, Małówka, Lutcza, Niebylec, Połomia. W odniesieniu do całej gminy występuje jako wskaźnik „niskie”.
- 7) Negatywne zjawiska techniczne w obszarze infrastruktury technicznej – jako „średnie” występuje w sołectwach: Baryczka, Lutcza, Małówka, Połomia, a jako „niskie” występuje w Bliziance, Gwoździance, Gwoźnicy Dolnej, Gwoźnicy Górnej, Jaworniku, Konieczkowej i Niebylcu. W odniesieniu do całej gminy występuje jako wskaźnik „średni”.

Zatem w żadnym sołectwie, nie występuje najwyższy poziom oceny negatywnej, podobnie taka sytuacja występuje w odniesieniu do całej gminy Niebylec.

5.12.2. OBSZAR DRUGI - dostępność do podstawowej infrastruktury i usług publicznych.**Tabela 20** OBSZAR DRUGI - dostępność do podstawowej infrastruktury i usług publicznych.

Lp.	Obszar	Dostępność do służby zdrowia	Uczestnictwo w życiu publicznym	Dostępność do kultury	Dostępność do edukacji	Dostępność do sportu i rekreacji	Dostępność komunikacyjna
1.	Baryczka	wysoka	średnia	wysoka	wysoka	wysoka	wysoka
2.	Blizianka	wysoka	średnia	średnia	wysoka	wysoka	wysoka
3.	Gwoździanka	wysoka	średnia	średnia	wysoka	wysoka	wysoka
4.	Gwoźnica Dolna	wysoka	średnia	wysoka	wysoka	wysoka	wysoka
5.	Gwoźnica Górna,	wysoka	średnia	wysoka	wysoka	wysoka	wysoka
6.	Jawornik	wysoka	średnia	wysoka	wysoka	wysoka	wysoka
7.	Konieczkowa	wysoka	wysoka	wysoka	wysoka	wysoka	wysoka
8.	Lutcza	wysoka	średnia	wysoka	wysoka	wysoka	wysoka
9.	Małówka	wysoka	średnia	średnia	wysoka	wysoka	wysoka
10.	Niebylec	wysoka	wysoka	wysoka	wysoka	wysoka	wysoka
11.	Połomia	wysoka	wysoka	wysoka	wysoka	wysoka	wysoka
Gmina Niebylec		wysoka	wysoka	wysoka	wysoka	wysoka	wysoka

*Źródło: Opracowanie własne.***UWAGA:**

Miernik oceny dla algorytmu pozytywnego: wysoka, średnia, niska

Z analizy wskaźników dostępności do podstawowej infrastruktury i usług publicznych, we wskazanych obszarach wynika:

- 1) dostępność do służby zdrowia – we wszystkich 11 sołectwach, jest „wysoki”, ten wskaźnik jest również „wysoki” w odniesieniu do całej gminy,
- 2) uczestnictwo w życiu publicznym jako „średnia” występuje w odniesieniu do sołectw: Baryczka, Blizianka, Gwoździanka, Gwoźnica Górna, Gwoźnica Dolna, Małówka, Lutcza, jako „wysoka” występuje do sołectw: Konieczkowa, Niebylec, Połomia. W odniesieniu do całej gminy „wysoka”,
- 3) dostępność do kultury jako „średnia” występuje w odniesieniu do sołectw: Blizianka, Gwoździanka, Małówka, jako „wysoka” występuje do sołectw: Baryczka, Gwoździanka, Gwoźnica Dolna, Gwoźnica Górna, Konieczkowa, Lutcza, Niebylec, Połomia. W odniesieniu do całej gminy „wysoka”.
- 4) dostępność do edukacji we wszystkich 11 sołectwach jest „wysoka”, ten wskaźnik jest również „wysoki” w odniesieniu do całej gminy.
- 5) dostępność do sportu i rekreacji we wszystkich 11 sołectwach jest „wysoka”, ten wskaźnik jest również „wysoki” w odniesieniu do całej gminy.
- 6) dostępność komunikacyjna we wszystkich 11 sołectwach, jest „wysoka”, ten wskaźnik jest również „wysoki” w odniesieniu do całej gminy.

Zatem w żadnym sołectwie nie występuje najniższy poziom wskaźnika oceny, podobnie taka sytuacja występuje w odniesieniu do całej gminy Niebylec.

Podsumowując analizę występowania negatywnych zjawisk, należy stwierdzić, iż w obydwóch przypadkach w żadnym sołectwie, jak również w wymiarze całej gminy, nie występuje największe nasilenie negatywnych zjawisk cywilizacyjnych. Stwarza to dobre warunki wyjściowe do utrzymania, a może nawet zdynamizowania zrównoważonego rozwoju gminy Niebylec w perspektywie czasowej do 2030 r.

Zespół projektowy rekomenduje wzmocnienie działań prorozwojowych we wszystkich objętych diagnozą sferach, przy wykorzystaniu 3 strategicznych okoliczności:

- 1) OKOLICZNOŚĆ PIERWSZA – dotychczasowa odpowiedzialność, komplementarność, transparentność i kompetencja, działania Rady Gminy Niebylec, Wójta Gminy, pracowników samorządowych, sołtysów oraz innych aktywnych obywateli Gminy.
- 2) OKOLICZNOŚĆ DRUGA – „renta położenia” i oddziaływanie aglomeracji rzeszowskiej.
- 3) OKOLICZNOŚĆ TRZECIA – dostępność w zwielokrotnionej postaci funduszy pomocowych, szczególnie podchodzących z UE, z których może być finansowana polityka rozwojowa, a szczególnie zadania inwestycyjne i społeczne gminy Niebylec, które zostaną wypracowane w ramach „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030”. Mowa tutaj o następujących programach:

3.1 Umowa Partnerstwa (UP), dotycząca polityki spójności, która obejmuje następujące programy krajowe⁴:

3.1.1. Fundusze Europejskie na infrastrukturę, klimat, środowisko (FEnIKS) - następca Programu Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ). Program przyczyni się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu. FEnIKS wesprze również inwestycje transportowe oraz dofinansuje ochronę zdrowia i dziedzictwo kulturowe. Planowany budżet to ponad 25 mld euro.

3.1.2. Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) – program jest kontynuacją dwóch wcześniejszych programów: Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (POIG) oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020 (POIR). FENG będzie wspierał realizację projektów badawczo-rozwojowych, innowacyjnych oraz takich, które zwiększają konkurencyjność polskiej gospodarki. Z programu będą mogli korzystać m.in. przedsiębiorcy, instytucje z sektora nauki, konsorcja przedsiębiorstw oraz instytucje otoczenia biznesu, w szczególności ośrodki innowacji. Planowany budżet to ok 7,9 mld euro.

3.1.3. Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) – następca Programu Wiedza, Edukacja, Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program będzie wspierał projekty z zakresu: poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia

⁴ Fundusze Europejskie na lata 2021-2027, to 72, 2 mld EURO, z polityki spójności oraz 3,8 mld EURO środków z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, łącznie to ok. 76 mld EURO, czyli ok. 500 mld PLN.

jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.

3.1.4. Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) – jest następcą programu Polska Cyfrowa (POPC), który w latach 2014-2020 wspierał cyfryzację w Polsce. FERC będzie koncentrował się przede wszystkim na: zwiększeniu dostępu do ultraszybkiego Internetu szerokopasmowego, udostępnieniu zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców, zapewnieniu cyberbezpieczeństwa w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, rozwoju gospodarki opartej na danych, wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe, rozwoju współpracy międzysektorowej na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, wsparciu rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządu terytorialnego (jst) i przedsiębiorców. Planowany budżet FERC to ok. 2 mld euro.

3.1.5. Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW) – nowy program dla makroregionu Polski Wschodniej będzie koncentrował się na czterech głównych obszarach: wzmocnienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, energia i ochrona klimatu, spójna sieć transportowa i zwiększenie dostępności transportowej oraz aktywizacja kapitału społecznego, rozwój turystyki i usługi uzdrowiskowe. Oprócz 5 województw dotychczas objętych wsparciem: lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego, z nowego programu będzie korzystać także województwo mazowieckie bez Warszawy i dziewięciu otaczających ją powiatów. W puli FEPW jest ok. 2,5 mld euro.

3.1.6. Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich – program ma trzy główne priorytety: skuteczne instytucje, skuteczni beneficjenci i skuteczna komunikacja. Środki z Pomocy Technicznej zostaną przeznaczone m.in. na: szkolenia dla beneficjentów korzystających z Funduszy Europejskich, rozwój krajowego systemu informatycznego umożliwiającego aplikowanie i rozliczanie projektów unijnych, działania informacyjno-promocyjne zwiększające wiedzę o Funduszach w Polsce. Budżet programu wyniesie 0,5 mld euro.

3.2. Krajowy Plan Odbudowy na lata 2021-2027⁵, o obszarach wsparcia:

3.2.1. POWER UP – Rozwój czystych technologii i odnawialnych źródeł energii OZE.

3.2.2. RENOVATE – Poprawa efektywności energetycznej budynków.

3.2.3. CONNECT – Rozwój usług szerokopasmowych.

3.2.4. SCALE UP – Zwiększeniu zdolności przetwarzania danych przemysłowych w chmurze oraz rozwoju nowoczesnych procesorów.

3.2.5. RECHARGE and REFUEL – Rozwój zrównoważonego transportu oraz budowa stacji ładowania i tankowania paliwa.

3.2.6. RESKILL and UPSKILL – Rozwój umiejętności cyfrowych i szkolenia zawodowego.

3.2.7. MODERNISE - Cyfryzacja administracji publicznej i usług publicznych.

3.3. Inne dostępne Europejskie i krajowe środki publiczne, a w tym:

3.3.1. Programy Wspólnotowe UE 2021-2027.

3.3.2. Program Operacyjny Ryby 2021-2027.

3.3.3. Program pomoc Obywatelska 2021-2027.

3.3.4. Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

3.3.5. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 2021-2030.

3.3.6. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 2021-2030.

3.3.7. Programy Operacyjne Banku Gospodarstwa Krajowego 2021-2030.

3.3.8. Programy Operacyjne Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego 2021-2030.

⁵ 57,2 mld EURO, z czego 23 mld EURO w formie dotacji i 34,2, mld EURO w formie pożyczek, to jest ok. 250 mld PLN.

ROZDZIAŁ 6

ANALIZA STRATEGICZNA (SWOT) GMINY NIEBYLEC

Analiza SWOT, jako narzędzie pomocnicze pozwoli na pogłębioną ocenę otoczenia planowanych w Strategii kierunków działań. Z oczywistych względów posłuży uporządkowaniu informacji mających kluczowe znaczenie dla polityki społecznej gminy Niebylec.

Zastosowana technika analityczna SWOT oparta została na czynnikach mających wpływ na rozwój sfery społecznej, gospodarczej, przestrzennej, pogrupowanych w cztery kategorie czynników strategicznych:

S (Strengths) – mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obszaru,

W (Weaknesses) – słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obszaru,

O (Opportunities) – szanse: wszystko to co stwarza dla analizowanego obszaru szansę korzystnej zmiany,

T (Threats) – zagrożenia: wszystko to co stwarza dla analizowanego obszaru niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Analiza SWOT, została opracowana na podstawie wniosków z „Diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej dla Gminy Niebylec” oraz wyników ankiet. Analizie poddane zostały następujące strefy:

- strefa społeczna,
- strefa gospodarcza,
- strefa przestrzenna.

Tabela 21 Mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dla strefy społecznej w gminie Niebylec.

STREFA SPOŁECZNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- Funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, - Funkcjonowanie ośrodków zdrowi - bezpieczeństwo publiczne - poszerzanie oferty kulturalnej - wzrost zainteresowania mieszkańców organizowanymi wydarzeniami kulturalnymi i sportowo-rekreacyjnymi, - działalność OSP – i dobre wyposażenie	- emigracja z gminy ludzi młodych i dobrze wykształconych osób - występujące bezrobocie
SZANSE	ZAGROŻENIA
- utworzenie na terenie gminy nowych miejsc pracy - pomocnicze środki finansowe w formie dotacji w nowej Strategii UE 2021-2027 pochodzące z: • Wieloletnich Ram Finansowych UE 2021-2027; • Europejski Instrument na Rzecz Odbudowy i zwiększenie Odporności; • Mechanizmów Finansowych EOR 2022-2028; • I innych dostępnych dla samorządów terytorialnych środków publicznych krajowych i europejskich; - utworzony przetarg na budowę nowego zespołu żłobkowo-przedszkolnego	- rosnące bezrobocie i ubożenie części społeczeństwa - kolejne fale pandemii COVID-19 lub innych podobnych zagrożeń cywilizacyjnych

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 22 Mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dla strefy gospodarczej w gminie Niebylec.

STREFA GOSPODARCZA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- korzystne położenie, umożliwiające łatwiejsze pozyskiwanie inwestorów, - dobre warunki do produkcji ekologicznej żywności - dobre warunki do uprawy roślin i hodowli bydła, - nowoczesne formy komunikowania się: • Poziom telekomunikacji; • Komputery, Internet; • Szybka obsługa interesantów, - wzrost usług w dziedzinie: budownictwa, rzemiosła.	- spadek produkcji roślinnej i zwierzęcej – co sprawia, że coraz więcej gruntów odłoguje i zarasta lasami, - niszczenie przez zwierzynę zasiewów, przez co, coraz bardziej zmniejszające się uprawy, - słaby rynek płodów rolnych, - wysokie koszty produkcji, - brak wydzielonych terenów pod inwestycje,
SZANSE	ZAGROŻENIA
- pomocnicze środki finansowe w formie dotacji w nowej Strategii UE 2021-2027 pochodzące z: • Wieloletnich Ram Finansowych UE 2021-2027; • Europejski Instrument na Rzecz Odbudowy i zwiększenie Odporności; • Mechanizmów Finansowych EOR 2022-2028; • I innych dostępnych dla samorządów terytorialnych środków publicznych krajowych i europejskich; - większe zapotrzebowanie na zdrową/certyfikowaną żywność, - wykorzystanie istniejących terenów pod inwestycje, - promocja gminy w celu pozyskiwania	- kolejne fale pandemii COVID-19 lub innych podobnych zagrożeń cywilizacyjnych, - brak inwestorów, - wzrost podatków, - możliwość wystąpienia klęsk żywiołowych - wysokie koszty stworzenia i utrzymania miejsca pracy,

inwestorów, - współpraca z jednostkami samorządowymi, - otwarcie nowych miejsc pracy,	
---	--

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 23 Mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dla strefy przestrzennej w gminie Niebylec.

STREFA PRZESTRZENNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- dobrze rozwinięta sieć dróg, - oczyszczalnia ścieków, - rozwinięta sieć energetyczna i gazowa,	- brak węzła kolejowego, - brak chodników przy głównych drogach, - słabo rozwinięta sieć kanalizacyjna i wodociągowa,
SZANSE	ZAGROŻENIA
- pomocnicze środki finansowe w formie dotacji w nowej Strategii UE 2021-2027 pochodzące z: • Wieloletnich Ram Finansowych UE 2021-2027; • Europejski Instrument na Rzecz Odbudowy i zwiększenie Odporności; • Mechanizmów Finansowych EOR 2022-2028; • I innych dostępnych dla samorządów terytorialnych środków publicznych krajowych i europejskich; - utworzenie ścieżek rowerowych, - poprawa stanu technicznego dróg oraz budowa chodników, - utworzenie szlaków turystycznych, - uzbrojenie działek pod tereny inwestycyjne,	- kolejne fale pandemii COVID-19 lub innych podobnych zagrożeń cywilizacyjnych,

Źródło: Opracowanie własne.

ROZDZIAŁ 7

STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU

7.1. WIZJA ROZWOJU GMINY NIEBYLEC

GMINA NIEBYLEC, TO OBSZAR KREATYWNEGO, ODPOWIEDZIALNEGO SPOŁECZNIE I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPOŁECZNEGO, GOSPODARCZEGO I PRZESTRZENNEGO, ZAPEWNIAJĄCEGO KOMFORT I WYSOKĄ JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCOM WSZYSTKICH SOŁECTW ORAZ MĄDRZE WYKORZYSTUJĄCA AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKĄ, A TAKŻE SVOJĄ „RENTĘ POŁOŻENIA” I POSIADANE POTENCJAŁY.

7.2. MISJA ROZWOJU GMINY NIEBYLEC

Misją Gminy Niebylec jest wykorzystywanie innowacyjności, przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców Gminy Niebylec do rozwoju Gminy tworzenia nowych miejsc pracy, oraz zwiększania dostępności do podstawowej infrastruktury i usług technicznych oraz w niwelowaniu występujących negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzennych i środowiskowych.

DEKLARACJA MISJI GMINY NIEBYLEC NA LATA 2021-2030:

Gmina Niebylec podejmie zdecydowane działania związane z pozyskiwaniem jak największych środków finansowych z funduszy UE 2021-2027 oraz innych dostępnych krajowych i europejskich środków publicznych na przedsięwzięcia inwestycyjne i społeczne, we wszystkich sferach swojej działalności, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska, rozwoju gospodarczego, infrastruktury i usług publicznych. Będzie prowadzona, także szeroka akcja informacyjna i doradcza dla innych beneficjentów z terenów gminny, którzy mogą samodzielnie aplikować o środki pomocnicze. Dotyczy to głównie przedsiębiorców organizacji pozarządowych, parafii i jednostek samorządu terytorialnego.

7.3. CEL STRATEGICZNY

Innowacyjne, efektywne i odpowiedzialne społecznie – wykorzystanie posiadanych przez Gminy Niebylec zasobów endo i egzogenicznych w celu zapewnienia zrównoważonego, trwałego i równomiernie obejmującego wszystkie sołectwa rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego, służące także zapewnieniu komfortu, wysokiej jakości życia oraz dostępu do usług publicznych wszystkim mieszkańcom Gminy.

ROZDZIAŁ 8

OBSZARY TEMATYCZNE, PRIORYTETOWE, KIERUNKI DZIAŁŃ

8.1. GOSPODARCZY

Cel strategiczny:

Wzmacnianie potencjału lokalnej gospodarki oraz wspieranie i promocja przedsiębiorczości w gminie.

Działania:

1. Tworzenie sprzyjających warunków do rozpoczęcia działalności gospodarczej, zapewnienie wsparcia instytucjonalnego, pomoc i ułatwienie dostępu do informacji o możliwościach pozyskania środków na utworzenie lub rozwój firmy.
2. Uzbrojenie terenów terenu inwestycyjnego w niezbędną infrastrukturę.
3. Pomoc organizacyjno-doradcza lokalnym przedsiębiorcom.
4. Działania promujące przedsiębiorczość wśród młodych ludzi.
5. Wsparcie dla rolnictwa ekologicznego.
6. Działania mające na celu promocję gospodarstw ekologicznych i zdrowej żywności.
7. Doradztwo w zakresie pozyskiwania dofinansowań dla przedsiębiorców lokalnych oraz na rozwój gospodarstw rolnych.

8.2. KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY

Cel strategiczny:

Budowa kapitału ludzkiego i społecznego opartego o społeczeństwo lokalne, jako podstawy do podnoszenia poziomu życia mieszkańców.

Działania:

1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców.
2. Organizacją większej ilości festynów i imprez lokalnych.
3. Organizacja Dni Gminy Niebylec.

4. Modernizacja istniejącego obiektu i dostosowanie go do warunków Domu Seniora.
5. Dokończenie budowy w Niebylcu Zespołu Przedszkolno-Żłobkowego.
6. Rozwój usług szerokopasmowych.
7. Rozwój umiejętności cyfrowych.
8. Cyfryzacja administracji samorządowej usług publicznych.

8.3. GOSPODARKA PRZESTRZENNA, ŚRODOWISKO I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Cel strategiczny:

Rozbudowa infrastruktury przestrzennej oraz dbałość o stan środowiska, krajobrazu przy wykorzystaniu zasobów naturalnych.

Działania:

1. Budowa, a raczej współudział w budowie chodników przy drodze Nr 19 oraz przy drogach powiatowych i wojewódzkich.
2. Budowa i modernizacja dróg gminnych i obiektów mostowych na terenie gminy.
3. Budowa i rozwój sieci kanalizacyjnej dla miejscowości Małówka, Baryczka i Połomia wraz z oczyszczalnią ścieków, dla miejscowości Gwoźnica Górna i Gwoźnica Dolna wraz z modernizacją i oczyszczalnią ścieków w Niebylcu oraz dokończenie kanalizacji w miejscowości Lutcza.
4. Modernizacja istniejącej i ewentualnie budowa nowej sieci wodociągowej w gminie Niebylec.
5. Rozbudowa oświetlenia ulicznego.
6. Budowa ścieżek rowerowych.
7. Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
8. Pozyskiwanie dofinansowań na budowę odnawialnych źródeł energii.
9. Edukacja ekologiczna mieszkańców z każdej z grup wiekowych na temat segregacji odpadów, recyklingu i ochrony środowiska.
10. Promowanie rozwoju alternatywnych źródeł energii w Gminie.
11. Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).
12. Organizacja parku wiejskiego na terenie gminy.
13. Pozyskiwanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe.
14. Rozwój czystych technologii.

15. Poprawa efektywności energetycznej budynków.
16. Rewitalizacja obszarów wiejskich.
17. Organizacja komunikacji wewnętrznej na terenie gminy.
18. Zwiększenie dostępności do podstawowej opieki zdrowotnej i lekarzy specjalistów.

8.4. OŚWIATA, KULTURA I TURYSTYKA

Cel strategiczny:

Udoskonalenie kształcenia połączonego z budową patriotyzmu lokalnego oraz troska o rozwój dziedzictwa kulturowego i turystyki.

Działania:

1. Zwiększenie oferty kulturalnej Gminnego Ośrodka Kultury, poprzez organizację zajęć tanecznych (taniec nowoczesny i taniec klasyczny, zajęcia wokalne dla dzieci i młodzieży, warsztaty malarskie oraz warsztaty grafiki komputerowej).
2. Organizacją kursów dla dzieci, młodzieży oraz nauczycieli.
3. Budowa na terenie gminy boisk sportowych, także ze sztuczną nawierzchnią typu „Orlik”
4. Modernizacją i budowa obiektów sportowo-rekreacyjnych, jak place zabaw, siłownie napowietrzne, altany.
5. Organizacja imprez kulturalnych i sportowych.
6. Organizacja Dożynek Gminnych.
7. Wyznaczenie ścieżek rowerowych.
8. Wykorzystanie potencjału turystycznego gminy Niebylec.
9. Wspieranie dotychczasowych baz noclegowych i gastronomicznych, jak i otwieranie nowych punktów noclegowych i gastronomicznych.
10. Zorganizowanie ścieżek ekologicznych w gminie.
11. Modernizacja budynku Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych gminy, domów strażaka oraz innych obiektów użyteczności publicznej.

8.5. PARTNERSTWO I WSPÓŁPRACA

Cel strategiczny:

Wspieranie aktywności lokalnej rozwój organizacji pozarządowych, wspieranie partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP)

Działania:

1. Organizacja systemu doradztwa dla organizacji pozarządowych w zakresie rozwijania i finansowania ich działalności programowej.
2. Podnoszenie kompetencji obywatelskich liderów i członków organizacji pozarządowych.
3. Stworzenie gminnego systemu finansowego wspierania inicjatyw społecznych i obywatelskich.
4. Integracja społeczności lokalnej.
5. Rozwój przedsiębiorczości społecznej.
6. Wspieranie partnerstwo publiczno-prywatnego /PPP/.

8.6. TABELA WSKAŹNIKOWA DO KIERUNKÓW DZIAŁAŃ**Tabela 24** Tabela wskaźnikowa do kierunków działań

OBSZARY TEMATYCZNE, CELE STRATEGICZNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ			WSKAŹNIKI	WARTOŚĆ DOCELOWA/ WSKAŹNIK
OBSZARY TEMATYCZNE, CELE STRATEGICZNE		KIERUNKI DZIAŁAŃ		
OBSZAR 1 – GOSPODARCZY Cel strategiczny: Wzmacnianie potencjału lokalnej gospodarki oraz wspieranie i promocja przedsiębiorczości w gminie.	1.	Tworzenie sprzyjających warunków do rozpoczęcia działalności gospodarczej, zapewnienie wsparcia instytucjonalnego, pomoc i ułatwienie dostępu do informacji o możliwościach pozyskania środków na utworzenie lub rozwój firmy.	Liczba punktów informacyjnych dotyczących informacji na temat pozyskiwania środków finansowych na utworzenie firmy.	Wartość docelowa: 1 gminny punkt informacyjny dla przedsiębiorców.
	2.	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w niezbędną infrastrukturę.	Liczba nowych terenów inwestycyjnych.	Wartość docelowa: 1 teren inwestycyjny.
	3.	Pomoc organizacyjno-doradcza lokalnym przedsiębiorcom.	Liczba punktów z darmowymi poradami dla przedsiębiorców działających na terenie gminy.	Wartość docelowa: 1 punkt z darmowymi poradami.
	4.	Działania promujące przedsiębiorczość.	Liczba adresatów kampanii promocyjnych.	Wartość docelowa: 603 osób.
	5.	Wsparcie rolnictwa ekologicznego.	Liczba osób korzystających z wsparcia.	Wartość docelowa: 6 gospodarstw rolnych.
	6.	Działania mające na celu promocję gospodarstw ekologicznych i zdrowej żywności.	Liczba adresatów kampanii promocyjnych.	Wartość docelowa: 6 gospodarstw rolnych.
	7.	Doradztwo w zakresie pozyskiwania dofinansowań na rozwój gospodarstw rolnych.	Liczba punktów informacyjnych dotyczących informacji na temat pozyskiwania środków finansowych na rozwój gospodarstwa rolnego.	Wartość docelowa: 11 punktów /w każdym sołectwie/.
	1.	Podnoszenie	Liczba osób	Wartość

OBSZAR 2 – LUDZKI I SPOŁECZNY Cel strategiczny: Budowa kapitału ludzkiego i społecznego opartego o społeczność lokalną, jako podstawy do podnoszenia poziomu życia mieszkańców.		kwalifikacji mieszkańców.	korzystających z działań na rzecz podnoszenia kwalifikacji.	docelowa: 500 osób.
	2.	Organizacja większej ilości festynów i imprez lokalnych.	Liczba zorganizowanych festynów i imprez lokalnych.	Wartość docelowa: 11 festynów i imprez lokalnych (w każdym sołectwie raz w roku).
	3.	Organizacja Dni Gminy Niebylec.	Dzień Gminy Niebylec.	Wartość docelowa: 1 Dzień Gminy Niebylec.
	4.	Modernizacja istniejącego obiektu i dostosowanie go do warunków Domu Seniora.	Liczba osób starszych korzystających z Domu Seniora.	Wartość docelowa: 100 osób.
	5.	Dokończenie budowy w Niebylcu Zespołu Przedszkolno-Żłobkowego.	Liczba dzieci korzystających z Zespołu Przedszkolno-Żłobkowego	Wartość docelowa: Dodatkowych 100 miejsc dla dzieci
	6.	Rozwój usług szerokopasmowych.	Zwiększenie dostępności do Internetu.	Wartość docelowa: 100 mieszkańców gminy.
	7.	Rozwój umiejętności cyfrowych.	Organizacja warsztatów e-rozwojowych dla osób 50+ w każdym sołectwie	Wartość docelowa: 100 osób.
	8.	Cyfryzacja administracji samorządowej usług publicznych.	Liczba użytkowników inteligentnych systemów zarządzania oraz e-usług.	Wartość docelowa: 100 osób.
	1.	Budowa a raczej współudział w budowie chodników przy drodze Nr 19 oraz przy drogach powiatowych i wojewódzkich.	Chodnik przy drodze Krajowej Nr 19 i drogach powiatowych oraz wojewódzkich.	Wartość docelowa: 3 inwestycja.
	2.	Budowa i modernizacja dróg gminnych i obiektów mostowych na terenie gminy.	Liczba modernizacji i budowy dróg gminnych na terenie gminy oraz obiektów mostowych.	Wartość docelowa: 4 inwestycje.
	3.	Budowa i rozwój sieci kanalizacyjnej dla miejscowości	Liczba miejscowości w których będzie rozbudowana sieci	Wartość docelowa: W 6 miejscowościach

OBSZAR 3 – GOSPODARKA PRZESTRZENNA, ŚRODOWISKOWA i INFRASTRUKTURA TECHNICZNA Cel strategiczna: Rozbudowa infrastruktury przestrzennej oraz dbałość o stan środowiska, krajobrazu przy wykorzystaniu zasobów naturalnych.		Małówka, Baryczka i Połomia wraz z oczyszczalnią ścieków, dla miejscowości Gwoźnica Górna i Gwoźnica Dolna wraz z modernizacją i oczyszczalnią ścieków w Niebylcu oraz dokończenie kanalizacji w miejscowości Lutcza.	kanalizacyjna.	rozbudowana.
	4.	Modernizacją istniejącej i ewentualnie budowa nowej sieci wodociągowej w gminie Niebylec.	Liczba istniejących sieci wodociągowych.	Wartość docelowa: W 2 sołectwach rozbudowana.
	5.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego.	Liczba miejsc z oświetleniem ulicznym.	Wartość docelowa: 11 nowych punktów oświetlenia ulicznego.
	6.	Budowa ścieżek rowerowych.	Liczba ścieżek rowerowych.	Wartość docelowa: 1 inwestycja.
	7.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.	Liczba adresatów kampanii dotyczących bezpieczeństwa w ruchu drogowym.	Wartość docelowa: 900 dzieci i młodzieży.
	8.	Pozyskiwanie dofinansowań na budowę odnawialnych źródeł energii.	Liczba osób zainteresowanych do skorzystania z dofinansowania na budowę odnawialnych źródeł energii.	Wartość docelowa: 50 gospodarstw.
	9.	Edukacja ekologiczna mieszkańców z każdej z grup wiekowych na temat segregacji odpadów, recyklingu i ochrony środowiska.	Liczba adresatów kampanii dotyczących edukacji ekologicznej.	Wartość docelowa: 900 dzieci i młodzieży.
	10.	Promowanie rozwoju alternatywnych źródeł energii w	Liczba osób korzystających z alternatywnych źródeł	Wartość docelowa: 1 000 osób.

	gminie.	energii (OZE).	
11.	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.	Wartość docelowa: 1 inwestycja.
12.	Organizacja parku wiejskiego na terenie gminy.	Wyposażenie parku wiejskiego w niezbędne urządzenia i infrastrukturę towarzyszącą.	Wartość docelowa: 1 inwestycja.
13.	Pozyskiwanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe.	Wykorzystanie zasobów gminnych zgodnie z „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego dla Gminy Niebylec” i opracowanymi miejscowymi planami zagospodarowania do wskazania terenów pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne.	Wartość docelowa: 10 terenów inwestycyjnych pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne.
14.	Rozwój czystych technologii.	Opracowanie Gminnego Programu Rozwoju Gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Niebylec.	Wartość docelowa: Zmniejszenie emisji dwutlenku węgla CO ₂ o 20%.
15.	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej.	Przeprowadzenie audytów energetycznych 10 wybranych budynków użyteczności publicznej w celu przeprowadzenia inwestycji związanej z termomodernizacją o poprawą efektywności	Wartość docelowa: 10 inwestycji.
16	Rewitalizacja obszarów wiejskich.	Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Niebylec na lata 2022-2030	Wartość docelowa: 20% powierzchni gminy i 30% mieszkańców.
17.	Organizacja komunikacji wewnętrznej na terenie gminy.	Zwiększenie częstotliwości połączeń komunikacyjnych pomiędzy Centrum Gminy a poszczególnymi miejscowościami.	Wartość docelowa: Wzrost o 25%.

	18.	Zwiększenie dostępności do podstawowej opieki zdrowotnej i lekarzy specjalistów.	Utworzenie nowych ośrodków Zdrowia.	Wartość docelowa: 3 dodatkowe nowe Ośrodki Zdrowia w 3 miejscowościach. (razem 7)
OBSZAR 4 – OŚWIATA, KULTURA I TURYSTYKA Cel strategiczny: Udoskonalenie kształcenia połączonego z budową patriotyzmu lokalnego oraz troska o rozwój dziedzictwa kulturowego i turystyki	1.	Zwiększenie oferty kulturalnej Gminnego Ośrodka Kultury, poprzez organizację zajęć tanecznych (taniec nowoczesny i taniec klasyczny, zajęcia wokalne dla dzieci i młodzieży, warsztaty malarskie oraz warsztaty grafiki komputerowej).	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych.	Wartość docelowa: Ok. 200 dzieci.
	2.	Organizacja kursów dla dzieci, młodzieży oraz nauczycieli.	Liczba zorganizowanych kursów dla dzieci, młodzieży oraz nauczycieli.	Wartość docelowa: Ok. 20 kursów.
	3.	Budowa na terenie gminy boisk sportowych, także ze sztuczną nawierzchnią typu „Orlik”.	Liczba utworzonych boisk sportowych. .	Wartość docelowa: 3 inwestycje.
	4.	Modernizacja i budowa obiektów sportowo-rekreacyjnych, jak place zabaw, siłownie napowietrzne, altany.	Liczba obiektów sportowo-rekreacyjnych.	Wartość docelowa: 2 inwestycje.
	5.	Organizacja imprez kulturalnych i sportowych.	Liczba zorganizowanych imprez kulturalnych i sportowych.	Wartość docelowa: Ok. 85 imprez.
	6.	Organizacja Dożynek Gminnych	Liczba zorganizowanych Dożynek Gminnych.	Wartość bazowa: 1 Wartość docelowa: 1 Dożynki Gminne.
	7.	Wyznaczanie ścieżek rowerowych w gminie.	Liczba nowych ścieżek rowerowych.	Wartość docelowa: 2 inwestycje.
	8.	Wspieranie dotychczasowych baz	Liczba utworzonych punktów noclegowych	Wartość

		noclegowych i gastronomicznych, jak i otwieranie nowych punktów noclegowych i gastronomicznych.	oraz gastronomicznych.	docelowa: 10 nowych punktów noclegowych i gastronomicznych.
	9.	Zorganizowanie ścieżek ekologicznych w gminie.	Liczba ścieżek ekologicznych w gminie.	Wartość docelowa: 1 inwestycja.
	10.	Modernizacja budynku Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych gminy, domów wiejskich, domów strażaka oraz innych obiektów użyteczności publicznej.	Liczba zmodernizowanych obiektów.	Wartość docelowa: 10 inwestycji.
OBSZAR 5 – PARTNERSTWO I WSPÓŁPRACA Cel strategiczny: Wspieranie aktywności lokalnej, rozwój organizacji pozarządowych, wspieranie partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP)	1.	Organizacja systemu doradztwa dla organizacji pozarządowych w zakresie rozwijania i finansowania ich działalności programowej.	Utworzenie i wyposażenie Centrum Doradztwa dla organizacji pozarządowych.	Wartość docelowa: 1 inwestycja.
	2.	Podnoszenie kompetencji obywatelskich liderów i członków organizacji pozarządowych.	Organizacja warsztatów, konferencji, szkoleń dla lokalnych liderów aktywności obywatelskiej.	Wartość docelowa: 4 przedsięwzięcia.
	3.	Stworzenie gminnego systemu finansowego wspierania inicjatyw społecznych i obywatelskich.	Utworzenie funduszu obywatelskiego gminy, dla finansowego wspierania inicjatyw społecznych i obywatelskich.	Wartość docelowa: 1 fundusz.
	4.	Integracja społeczności lokalnej.	Wspieranie integracji społeczności lokalnych ze szczególnym uwzględnieniem integracji poszczególnych sołectw gminy Niebylec.	Wartość docelowa: 11 imprez/festynów w każdym sołectwie.
	5.	Rozwój przedsiębiorczości	Pomoc w organizacji działalności	Wartość docelowa:

		społecznej.	przedsiębiorstw socjalnych.	10 przedsiębiorstw.
	6.	Wspieranie partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP).	Realizacji zadań publicznych gminy Niebylec przy zaangażowaniu Partnerstwa Publiczno-Prywatnego.	Wartość docelowa: Realizacja 5 przedsięwzięć inwestycyjnych w systemie Partnerstwa Publiczno-Prywatnego PPP.

Źródło: Opracowanie własne.

ROZDZIAŁ 9

ZADANIA INWESTYCYJNE I SPOŁECZNE DLA GMINY NIEBYLEC DO REALIZACJI W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH STRATEGICZNYCH W LATACH 2021-2030

ZADANIA INWESTYCYJNE

ZADANIE 1:

L.p.	Zadanie	Informacja o zadaniach
1.	Obszar tematyczny	Obszar gospodarka przestrzenna, środowisko i infrastruktura techniczna
2.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Budowa kanalizacji dla m. Małówka, Baryczka i Połomia wraz z oczyszczalnią ścieków w Połomi
3.	Cel społeczny	Ochrona środowiska
4.	Cel ekonomiczny	Poprawa funkcjonowania gospodarki ściekowej
5.	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Budowa sieci kanalizacyjnej w w/w wsiach oraz oczyszczalni ścieków w Połomi
6.	Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2022-2027
6.1.	Termin rozpoczęcia	2022 r. za zasadzie projektuj-buduj
6.2.	Termin zakończenia	2027
7.	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	Gospodarka wodno-ściekowa jest jednym z najważniejszych zadań Gminy, ponieważ jest czynnikiem wpływającym na poprawę środowiska naturalnego, estetyki obejść, a nade wszystko powoduje obniżenie kosztów wywozu odpadów ciekłych.

ZADANIE 2:

L.p.	Zadanie	Informacja o zadaniach
1.	Obszar tematyczny	Obszar gospodarka przestrzenna, środowisko i infrastruktura techniczna
2.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Budowa kanalizacji dla m. Gwoźnica Górna i Gwoźnica Dolna wraz modernizacją oczyszczalni ścieków w Niebylcu
3.	Cel społeczny	Ochrona środowiska
4.	Cel ekonomiczny	Poprawa funkcjonowania gospodarki ściekowej
5.	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Budowa sieci kanalizacyjnej w w/w wsiach oraz oczyszczalni ścieków
6.	Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2022-2027
6.1.	Termin rozpoczęcia	2022 r. za zasadzie projektuj-buduj
6.2.	Termin zakończenia	2027
7.	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	Gospodarka wodno-ściekowa jest jednym z najważniejszych zadań Gminy, ponieważ jest czynnikiem wpływającym na poprawę środowiska naturalnego, estetyki obejść, a nade wszystko powoduje obniżenie kosztów wywozu odpadów ciekłych.

ZADANIE 3:

L.p.	Zadanie	Informacja o zadaniach
1.	Obszar tematyczny	Obszar gospodarka przestrzenna, środowisko i infrastruktura techniczna
2.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Dokończenie kanalizacji m. Lutcza
3.	Cel społeczny	Ochrona środowiska

4.	Cel ekonomiczny	Poprawa funkcjonowania gospodarki ściekowej
5.	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Budowa sieci kanalizacyjnej w w/w wsiach oraz oczyszczalni ścieków
6.	Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2022-2027
6.1.	Termin rozpoczęcia	2022 r. za zasadzie projektuj-buduj
6.2.	Termin zakończenia	2027
7.	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	Gospodarka wodno-ściekowa jest jednym z najważniejszych zadań Gminy, ponieważ jest czynnikiem wpływającym na poprawę środowiska naturalnego, estetyki obejść, a nade wszystko powoduje obniżenie kosztów wywozu odpadów ciekłych.

ZADANIE 4:

L.p.	Zadanie	Informacja o zadaniach
1.	Obszar tematyczny	Obszar gospodarka przestrzenna, środowisko i infrastruktura techniczna
2.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Modernizacja istniejącej i ewentualnie budowa nowej sieci wodociągowej we wszystkich wsiach gminy Niebylec
3.	Cel społeczny	Poprawa zaopatrzenia mieszkańców w wodę
4.	Cel ekonomiczny	Obniżenie kosztów zaopatrzenie w wodę
5.	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Modernizacja i ewentualnie budowa nowej sieci wodociągowej w gminie wraz ze stacją uzdatniania wody oraz ewentualną przepompownią
6.	Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2025-2030

6.1.	Termin rozpoczęcia	2025 r. za zasadzie projektuj-buduj
6.2.	Termin zakończenia	2030
7.	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	Poprawa zaopatrzenia mieszkańców w wodę, zabezpieczenie ujęć wody przed osobami niepowołanymi, poprawa jakości dostarczanej mieszkańcom wody

ZADANIE 5

L.p.	Zadanie	Informacja o zadaniach
1.	Obszar tematyczny	Obszar gospodarka przestrzenna, środowisko i infrastruktura techniczna
2.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Budowa i modernizacja dróg gminnych we wszystkich wsiach gminy i obiektów mostowych w Gwoźnicy Górnej i Dolnej, Lutczy, Konieczkowej, Połomi i Baryczce
3.	Cel społeczny	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców
4.	Cel ekonomiczny	Ułatwienia w poruszaniu się
5.	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Remonty i budowa dróg gminnych
6.	Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2022-2027
6.1.	Termin rozpoczęcia	2022 r. na zasadzie projektuj-buduj
6.2.	Termin zakończenia	2027
7.	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców

ZADANIE 6:

L.p.	Zadanie	Informacja o zadaniach
1.	Obszar tematyczny	Obszar gospodarka przestrzenna, środowisko i infrastruktura techniczna
2.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Budowa, a raczej współudział w budowie chodników w Połomi, Baryczce, Jaworniku i Lutczy przy drodze krajowej Nr 19 oraz przy drogach powiatowych w Gwoźnicy Dolnej, Konieczkowej i Lutczy
3.	Cel społeczny	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców
4.	Cel ekonomiczny	Ułatwienia w poruszaniu się
5.	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Budowa chodników przy drogach lokalnych
6.	Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2022-2027
6.1.	Termin rozpoczęcia	2022 r. na zasadzie projektuj-buduj
6.2.	Termin zakończenia	2027
7.	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców

ZADANIE 7:

L.p.	Zadanie	Informacja o zadaniach
1.	Obszar tematyczny	Obszar gospodarczy
2.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Budowa Punktu Selekttywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Niebylcu i Lutczy
3.	Cel społeczny	Ułatwienia dla mieszkańców w celu wyzbycia się zbędnych odpadów w okresach między terminami zbiórki

4.	Cel ekonomiczny	Obniżenie kosztów odbioru odpadów
5.	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Budowa obiektu PSZOK wraz z miejscami parkingowymi
6.	Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2022-2027
6.1.	Termin rozpoczęcia	2022 r. na zasadzie projektuj-buduj
6.2.	Termin zakończenia	2027
7.	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	Konieczność wybudowania proponowanego obiektu wraz z niezbędną infrastrukturą

ZADANIE 8:

L.p.	Zadanie	Informacja o zadaniach
1.	Obszar tematyczny	Oświata, kultura, turystyka
2.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zorganizowanie ścieżek edukacyjnych w gminie (Baryczka, Połomia, Niebylec, Blizianka, Gwoźnica, Lutcza, Konieczkowa, Gwoździanka, Jawornik)
3.	Cel społeczny	Budowa patriotyzmu lokalnego oraz troska o rozwój dziedzictwa kulturowego i turystyki
4.	Cel ekonomiczny	Zwiększenie bezpieczeństwa ekologicznego gminy, poprzez pozyskanie dotacji bezzwrotnych z funduszy pomocniczych UE i EOG w alokacji 2021-2027 oraz innych krajowych i europejskich środków publicznych.
5.	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Zorganizowanie ścieżek prowadzących od jednego obiektu zabytkowego do drugiego, sporządzenie opisu zabytku, urządzenie miejsc odpoczynku przy każdym z nich

6.	Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2022-2027
6.1.	Termin rozpoczęcia	2022 r. za zasadzie projektuj-buduj
6.2.	Termin zakończenia	2027
7.	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	Zapoznanie miejscowych oraz osób spoza gminy z lokalnymi zabytkami i przeszłością gminy

ZADANIE 9:

L.p.	Zadanie	Informacja o zadaniach
1.	Obszar tematyczny	Oświata, kultura, turystyka
2.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zorganizowanie ścieżek rowerowych w gminie (Baryczka, Połomia, Niebylec, Blizianka, Gwoźnica, Lutcza, Konieczkowa, Gwoździanka, Jawornik)
3.	Cel społeczny	Budowa infrastruktury dla rekreacji i czynnego wypoczynku
4.	Cel ekonomiczny	Zwiększenie oferty turystycznej dla mieszkańców, aby nie musiano jej poszukiwać w innych gminach i tym samym ponosić większe koszty
5.	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Zorganizowanie ścieżek prowadzących po atrakcyjnych przyrodniczo miejscach gminy
6.	Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2022-2027
6.1.	Termin rozpoczęcia	2022 r. za zasadzie projektuj-buduj
6.2.	Termin zakończenia	2027
7.	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	Zapoznanie miejscowych oraz osób spoza gminy z lokalnymi atrakcjami, krajobrazami i pięknem gminy

ZADANIE 10:

L.p.	Zadanie	Informacja o zadaniach
1.	Obszar tematyczny	Oświata, kultura, turystyka
2.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Budowa w Lutczy boiska sportowego ze sztuczną nawierzchnią typu „Orlik”
3.	Cel społeczny	Budowa infrastruktury dla rekreacji i czynnego wypoczynku
4.	Cel ekonomiczny	Zwiększenie oferty turystycznej dla mieszkańców, aby nie musiano jej poszukiwać w innych gminach i tym samym ponosić większe koszty
5.	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Budowa boisk lub boiska wraz z niezbędną infrastrukturą
6.	Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2022-2027
6.1.	Termin rozpoczęcia	2022 r. za zasadzie projektuj-buduj
6.2.	Termin zakończenia	2027
7.	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	Zaproponowanie mieszkańcom, szczególnie młodzieży oferty zdrowego i interesującego sposobu spędzania wolnego czasu

ZADANIE 11:

L.p.	Zadanie	Informacja o zadaniach
1.	Obszar tematyczny	Oświata, kultura, turystyka
2.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Modernizacja budynku Urzędu Gminy w Niebylcu, jednostek organizacyjnych gminy (Niebylec), domów wiejskich (Baryczka, Blizianka, Gwoździanka, Gwoźnica Dolna, Gwoźnica Górna), domów strażaka (Lutcza, Połomia,

		Konieczkowa) oraz innych obiektów użyteczności publicznej
3.	Cel społeczny	Przystosowanie obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych
4.	Cel ekonomiczny	Poprawa funkcjonalności obiektów, zwiększenie ich atrakcyjności oraz umożliwienie korzystania z usług przez osoby niepełnosprawne
5.	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Modernizacja obiektów, także poprzez budowę wind i podjazdów dla osób niepełnosprawnych
6.	Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2022-2030
6.1.	Termin rozpoczęcia	2024 r. za zasadzie projektuj-buduj
6.2.	Termin zakończenia	2027
7.	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych

ZADANIE 12:

L.p.	Zadanie	Informacja o zadaniach
1.	Obszar tematyczny	Obszar gospodarka przestrzenna, środowisko i infrastruktura techniczna
2.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Pozyskanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe (Niebylec)
3.	Cel społeczny	Podniesienie poziomu życia mieszkańców, stworzenie oferty dla młodych mieszkańców
4.	Cel ekonomiczny	Zwiększenie wpływów do budżetu w myśl zasady, że gmina jest silna zasobnością swoich mieszkańców
5.	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Pozyskanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe oraz przygotowanie pod

		budownictwo
6.	Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2025-2030
6.1.	Termin rozpoczęcia	2022 r. za zasadzie projektuj-buduj
6.2.	Termin zakończenia	2030
7.	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	Pragniemy zaoferować naszym mieszkańcom, ale także osobom spoza gminy pewną ofertę mieszkaniową. Powiększający się Rzeszów powoduje, że atrakcyjne stają się tereny poza Rzeszowem, jako miejsca wypoczynku, ale także do zamieszkania

ZADANIE 13:

L.p.	Zadanie	Informacja o zadaniach
1.	Obszar tematyczny	Obszar gospodarka przestrzenna, środowisko i infrastruktura techniczna
2.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Organizacja parku wiejskiego w Niebylcu
3.	Cel społeczny	Zaoferowanie mieszkańcom sposobu spędzania wolnego czasu i formy odpoczynku
4.	Cel ekonomiczny	Zwiększenie efektywności pracy mieszkańców, po odpowiednim wypoczynku
5.	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Organizacja parku, zbudowanie odpowiedniej infrastruktury, placu zabaw dla dzieci, siłowni napowietrznych itp.
6.	Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2022-2030
6.1.	Termin rozpoczęcia	2024 r. za zasadzie projektuj-buduj
6.2.	Termin zakończenia	2027
7.	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	Poprawa jakości życia osób mieszkańców

ZADANIE 14:

L.p.	Zadanie	Informacja o zadaniach
1.	Obszar tematyczny	Kapitał ludzki i społeczny
2.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Modernizacja istniejącego obiektu i dostosowanie go do warunków Domu Seniora (Gwoździanka)
3.	Cel społeczny	Poprawa życia starszych mieszkańców gminy
4.	Cel ekonomiczny	Obniżenie kosztów i zwiększenie oferty dla osób starszych
5.	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Przystosowanie istniejącego obiektu na Dom Seniora wraz z jego urządzeniem i wyposażeniem
6.	Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2022-2027
6.1.	Termin rozpoczęcia	2022 r.
6.2.	Termin zakończenia	2027
7.	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	Pragniemy poprawy jakości życia osób starszych

ZADANIE 15:

L.p.	Zadanie	Informacja o zadaniach
1.	Obszar tematyczny	Kapitał ludzki i społeczny
2.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Dokończenie budowy Zespołu Przedszkolno-Żłobkowego w Niebylcu
3.	Cel społeczny	Podniesienie poziomu życia mieszkańców
4.	Cel ekonomiczny	Zwiększenie bezpieczeństwa ekologicznego gminy, poprzez pozyskanie dotacji bezzwrotnych z funduszy pomocniczych UE i EOG w alokacji 2021-2027 oraz

		innych krajowych i europejskich środków publicznych.
5.	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Wybudowanie nowego obiektu żłobkowo-przedszkolnego w Niebylcu
6.	Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2022-2023
6.1.	Termin rozpoczęcia	2022 r. za zasadzie projektuj-buduj
6.2.	Termin zakończenia	2023
7.	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	Pragniemy poprawy jakości życia mieszkańców, poprzez zapewnienie opieki nad małymi dziećmi

ZADANIA SPOŁECZNE**ZADANIE 16:**

L.p.	Zadanie	Informacja o zadaniach
1.	Obszar tematyczny	Kapitał ludzki i społeczny
2.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zwiększenie oferty kulturalnej Gminnego Ośrodka Kultury w Niebylcu, poprzez organizację zajęć tanecznych (taniec nowoczesny i taniec klasyczny, zajęcia wokalne dla dzieci i młodzieży, warsztaty malarskie oraz warsztaty grafiki komputerowej
3.	Cel społeczny	Zwiększenie oferty programowej i atrakcyjności zajęć
4.	Cel ekonomiczny	Obniżenie kosztów, jakie ponoszą rodziny na wykształcenie swoich dzieci
5.	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Prowadzenie zajęć, konkursów, warsztatów
6.	Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2022-2030
6.1.	Termin rozpoczęcia	2023 r.
6.2.	Termin zakończenia	2027
7.	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych

ZADANIE 17:

Zadanie	Informacja o zadaniach
Obszar tematyczny	Kapitał ludzki i społeczny
Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Organizacja Dni Gminy Niebylec na stadionie w Niebylcu
Cel społeczny	Kultywowanie tradycji i zapewnienie godziwej rozrywki
Cel ekonomiczny	Uatrakcyjnienie życia mieszkańców i obniżenie kosztów organizacji imprez
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Organizacja świąt gminy, zaproszenie wykonawców z koncertami, występy lokalnych zespołów, zakup namiotów, scen i innych niezbędnych urządzeń
Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2022-2030
Termin rozpoczęcia	2022 r.
Termin zakończenia	2030
Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2027	Jest to zadanie istotne dla integrowania lokalnej społeczności

ZADANIE 18:

Zadanie	Informacja o zadaniach
Obszar tematyczny	Kapitał ludzki i społeczny
Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Organizacja Dożynek Gminnych, corocznie w innej wsi gminy
Cel społeczny	Kultywowanie tradycji i kultury regionalnej oraz zapewnienie godziwej rozrywki
Cel ekonomiczny	Uatrakcyjnienie życia mieszkańców i obniżenie kosztów organizacji imprez

Zakres rzeczowy przedsięwzięcia ekonomicznego	Organizacja świąt gminy, zaproszenie wykonawców z koncertami, występy lokalnych zespołów, zakup namiotów, scen i innych niezbędnych urządzeń
Harmonogram przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje lata 2022-2030
Termin rozpoczęcia	2022 r. za zasadzie projektuj-buduj
Termin zakończenia	2030
Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030	Jest to zadanie istotne dla integrowania lokalnej społeczności

ROZDZIAŁ 10

MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY NIEBYLEC ORAZ USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Gmina Niebylec położona jest na powierzchni 104 km², licząc powierzchnie gminy w hektarach jest to 10 440 ha. Gmina Niebylec obejmuje 11 sołectw tj.: Baryczka, Blizianka, Gwoździanka, Gwoźnica Dolna, Gwoźnica Górna, Jawornik, Konieczkowa, Lutcza, Małówka, Niebylec, Połomia. Geograficznie obszar gminy w całości leży w obrębie Pogórza Dynowskiego, stanowiącego pod względem fizyko-geograficznym część prowincji Karpat Zachodnich Makroregionu Pogórzy Środkowo-Beskidzkich. Teren gminy charakteryzuje się silnie urozmaiconą rzeźbą terenu, na którą składają się rozległe grzbiety tworzące trzy poziomy na wysokościach około 330-360 m, 380-440 m i 450-460 m. Średnie spadki terenu wynoszą 10-20%. Grzbiety górskie są rozciągnięte równolegle do usytuowanych dolin rzecznych dwóch głównych rzek gminy: Stobnicy i Gwoźnicy. Dolina rzeki Stobnicy ma przebieg równoleżnikowy i szerokość 300-600 m, a dolina rzeki Gwoźnicy przebiega osiowo przez obszar gminy w kierunku NW-SE, najpierw o szerokości 100-150 m w górnej części, a w dolnej o szerokości 300-350 m. Główne doliny są płaskodenne, ale łączą się w górnych brzegach z głębokimi jarami swoich bocznych mniejszych dopływów. Północna i centralna część gminy położona jest w zlewni Gwoźnicy, która stanowi oś hydrograficzną tego obszaru, odprowadzającą wody w kierunku północnym do Wisłoka, a południowa część gminy położona jest w zlewni Stobnicy, prawobrzeżnego dopływu Wisłoka, odprowadzającego wody w kierunku zachodnim. Obydwie rzeki mają charakter rzek górskich, o dużych wahaniami poziomu i zmiennych przepływach.

W wymiarze przestrzennym gminę, można przedstawić za pomocą struktury gruntów na terenie gminy Niebylec. Najbardziej powszechnymi podziałami jest podział gruntów na grunty rolne i leśne, grunty zabudowane i zurbanizowane oraz grunty pod wodami. Biorąc pod uwagę powyższe, można przedstawić następującą klasyfikację gruntów w gminie Niebylec, podając ich powierzchnię w hektarach:

- Użytki rolne – 6663,49 ha;
- Lasy – 2967,05 ha;
- Grunty pod wodami – 53,88 ha;

- Grunty zabudowane i zurbanizowane:
 - Tereny budowlane – 8,95 ha;
 - Tereny przemysłowe – 3,1 ha;
 - Tereny inwestycyjne – 20,2 ha;
 - Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe – 8,12 ha;
 - Tereny pod drogami – 270,7 ha;

Pod względem własności struktura gruntów przedstawia się następująco:

- Własność państwowa – 1135,69 ha;
- Własność komunalna – 175,84 ha;
- Własność prywatna – 9116,2 ha;
- Inna – 15,5 ha.

Gmina Niebylec, nie posiada aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, poprzedni plan przyjęty Uchwałą Nr XIX/73/1987 Gminnej Rady Narodowej w Niebylcu z dnia 30 sierpnia 1987r. i ogłoszony w Dz. Urz. Województwa Rzeszowskiego Nr 9, poz. 106, stracił ważność. Gmina posiada natomiast studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” dla całej gminy, uchwalone przez Radę Gminy w 2002r. i przyjęte Uchwałą Rady Gminy Nr XXXVI/185/2002 w sprawie uchwalenia „*Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Niebylec*”. Gmina posiada także:

- Miejscowy plan zagospodarowania gruntów leśnych i gruntów przeznaczonych do zalesienia przyjęty Uchwałą Nr XXV/115/2000 Rady Gminy z dnia 29 listopada 2000r.
- Szczegółowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części m. Jawornik, przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/192/2006 z dnia 7 marca 2002r. z dnia 7 marca 2002r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 1/2001 w Jaworniku Niebyleckim; planem objęto pow. 12,70 ha.
- Szczegółowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części m. Niebylec, przyjęty Uchwałą nr XXXVII/192/2006 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w Niebylcu „Pod Dworem”; planem objęto powierzchnię 6,30 ha, a plan był opracowany na wniosek i na koszt właściciela gruntów objętych planem, tj. Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną „Nowa Droga” w Czudcu.

Brak aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego dla gminy Niebylec, powoduje, że wszelakie inwestycje zarówno kubaturowe, jak i sieciowe, realizowane są na podstawie decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego, a w odniesieniu do inwestycji realizowanych przez osoby fizyczne na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Zaleca się sporządzenie takiego planu dla gminy. Podczas planowania nowej zabudowy na terenie Gminy Niebylec, głównym celem powinno być przede wszystkim racjonalne wykorzystanie przestrzeni. Rozwój i rozrost gminy powinien być uzależniony od potencjału demograficznego danej miejscowości i przebiegać etapowo. Wszystkie przyjęte rozwiązania powinny na pierwszym miejscu zapewnić ochronę ładu przestrzennego, zachowywać przy tym harmonię przestrzenną oraz propozycje w zabudowie.

Gmina Niebylec, powinna również wprowadzić zmiany w „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Niebylec”, powinny one być dostosowane do zadań planowanych w „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030”.

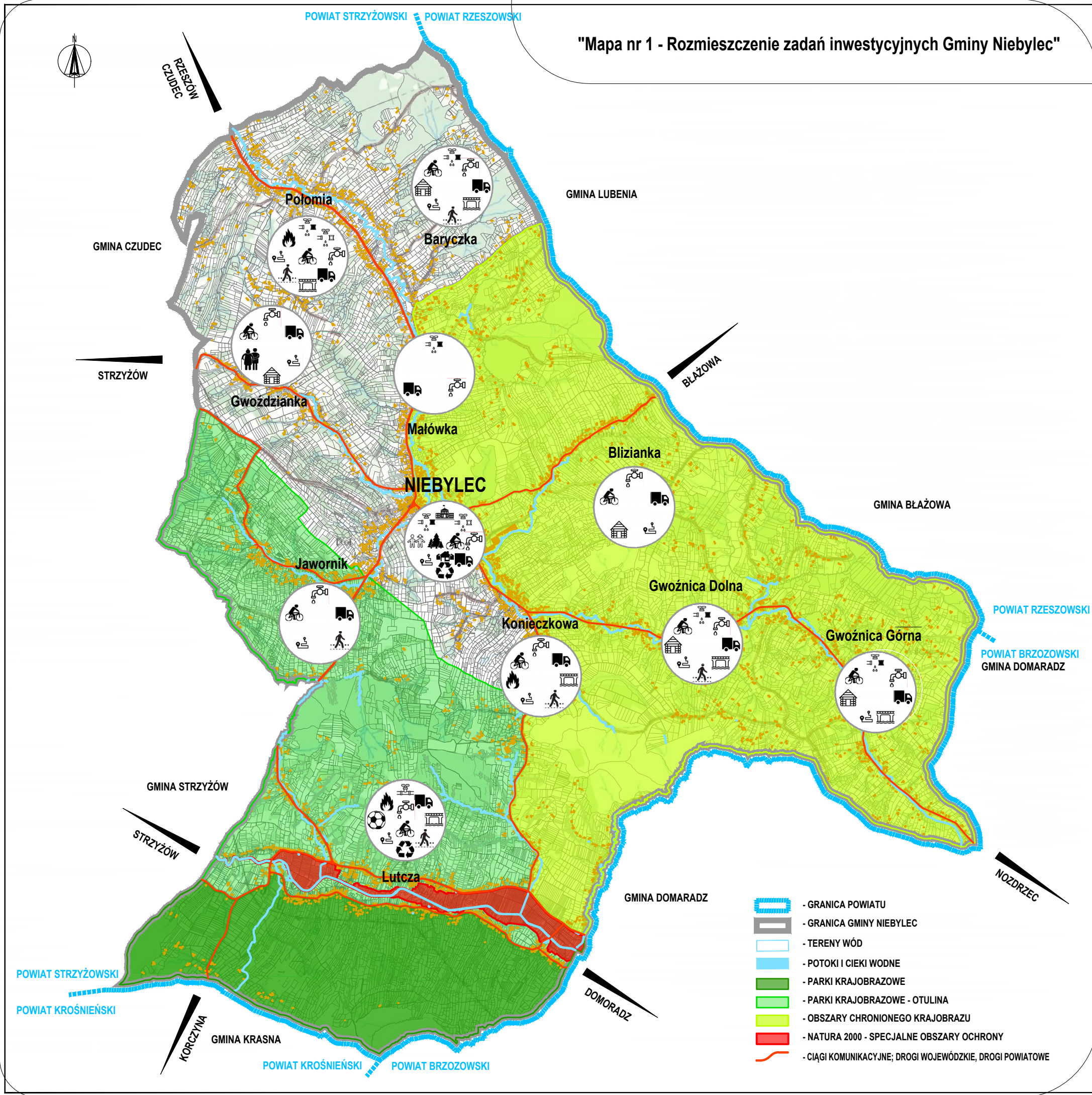
[illegible]

139

Zgodnie z art. 10e ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, „Strategia Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030”, określa w szczególności „model struktury funkcjonalno-przestrzennej”, przedstawiony poniżej w formie:

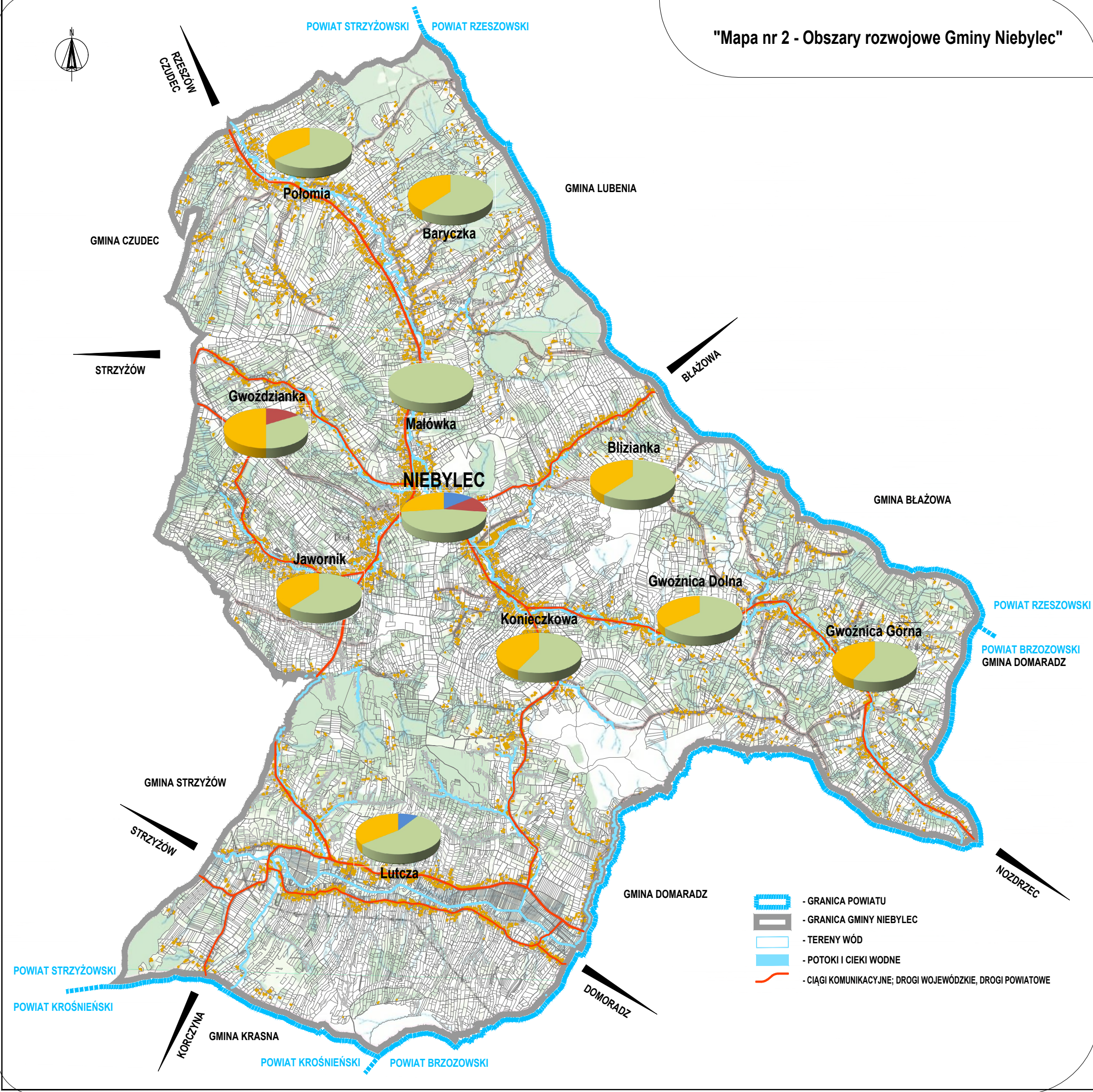
- 1) „Mapa nr 1 - Rozmieszczenie zadań inwestycyjnych w Gminie Niebylec”.
- 2) „Mapa nr 2 - Obszary rozwojowe Gminy Niebylec”.
- 3) „Mapa nr 3 - Struktura przestrzenno-funkcjonalna Gminy Niebylec”.

OZNA-CZENIE	NAZWA ZADANIA
	BUDOWA KANALIZACJI
	BUDOWA/MODERNIZACJA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
	DOKOŃCZENIE KANALIZACJI
	MODERNIZACJA ISTNIEJĄCEJ I EWENTUALNIE BUDOWA NOWEJ SIECI WODOCIĄGOWEJ
 DROGI MOSTY	BUDOWA I MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH
	BUDOWA, WSPÓŁUDZIAŁ W BUDOWIE CHODNIKÓW
	BUDOWA PUNKTU SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW KOMUNALNYCH (PSZOK)
	ZORGANIZOWANIE ŚCIEŻEK EDUKACYJNYCH W GMINIE
	ZORGANIZOWANIE ŚCIEŻEK ROWEROWYCH W GMINIE
	BUDOWA BOISKA SPORTOWEGO ZE SZTUCZNĄ NAWIERZCHNIĄ TYPU „ORLIK”
 URZĄD GMINY DOMY WIEJSKIE DOMY STRAŻAKA	MODERNIZACJA BUDYNKU URZĘDU GMINY, JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH GMINY, DOMÓW WIEJSKICH, DOMÓW STRAŻAKA ORAZ INNYCH OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ
	POZYSKANIE TERENÓW POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE
	ORGANIZACJA PARKU WIEJSKIEGO
	MODERNIZACJA ISTNIEJĄCEGO OBIEKTU I DOSTOSOWANIE GO DO WARUNKÓW DOMU SENIORA
	DOKOŃCZENIE BUDOWY ZESPOŁU PRZEDSZKOLNO-ŻŁOBKOWEGO

"Mapa nr 2 - Obszary rozwojowe Gminy Niebylec"

OZNA- CZENIE	NAZWA OBSZARU
	GOSPODARCZY
	KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY
	GOSPODARKA PRZESTRZENNA ŚRODOWISKO I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
	OŚWIATA KULTURA I TURYSTYKA

"Mapa nr 3 - Struktura przestrzenno-funkcjonalna Gminy Niebylec"

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Niebylec jest zobrazowaniem spodziewanych i zaplanowanych w strategii gminy procesów rozwoju i ich wpływ na kształtowanie na struktur przestrzennych. Zaplanowane zadania inwestycyjne w sferze przestrzennej, które wyznaczają kierunki zmian w strukturze przestrzennej Gminy Niebylec mają dążyć do jej rozwoju, oraz poprawy warunków życia nie tylko w sferze przestrzennej, ale i społecznej i gospodarczej.

Przedstawione zadania inwestycyjne posiadają wyłącznie charakter przestrzenny, jednak stworzone zostały na podstawie szacowanych zadań inwestycyjnych, które gmina chciałaby zrealizować w perspektywie 2021-2030. W ramach najważniejszych zadań można wymienić:

1. Obszar - Gospodarczy:

- Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Niebylcu i Lutczy.

2. Obszar – Kapitał ludzki i społeczny:

- Modernizacja istniejącego obiektu i dostosowanie go do warunków Domu Seniora (miejscowość: Gwoździanka).
- Dokończenie budowy Zespołu Przedszkolno-Żłobkowego w miejscowości Niebylec.

3. Obszar – Gospodarka przestrzenna, środowisko i infrastruktura techniczna:

- Budowa kanalizacji dla miejscowości: Małówka, Baryczka i Połomia, Gwoźnica Górna, Gwoźnica Dolna, dokończenie kanalizacji w miejscowości Lutcza, wraz z oczyszczalnią ścieków w Połomi oraz modernizacją oczyszczalni ścieków w Niebylcu.
- Modernizacja istniejącej i ewentualnie budowa nowej sieci wodociągowej we wszystkich miejscowościach gminy Niebylec.
- Budowa i modernizacja dróg gminnych we wszystkich miejscowościach gminy i obiektów mostowych w Gwoźnicy Górnej, Gwoźnicy Dolnej, Lutczy, Konieczkowej, Połomi i Baryczce.
- Współudział w budowie chodników w Połomi, Baryczce, Jaworniku i Lutczy przy drodze krajowej Nr 19 oraz przy drogach powiatowych w Gwoźnicy Dolnej, Konieczkowej i Lutczy.
- Pozyskanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe (miejscowość: Niebylec).
- Organizacja parku wiejskiego w miejscowości Niebylec.

4. Obszar – Oświata, Kultura i Turystyka:

- Zorganizowanie ścieżek edukacyjnych w gminie (w miejscowościach: Baryczka, Połomia, Niebylec, Blizianka, Gwoźnica Górna, Gwoźnica Dolna, Lutcza, Konieczkowa, Gwoździanka, Jaworniki).
- Zorganizowanie ścieżek rowerowych w gminie (w miejscowościach: Baryczka, Połomia, Niebylec, Blizianka, Gwoźnica, Lutcza, Konieczkowa, Gwoździanka, Jawornik).
- Budowa w Lutczy boiska sportowego ze sztuczną nawierzchnią typu „Orlik”.
- Modernizacja budynku Urzędu Gminy w Niebylcu, jednostek organizacyjnych gminy (miejscowość: Niebylec), domów wiejskich (miejscowości: Baryczka, Blizianka, Gwoździanka, Gwoźnica Dolna, Gwoźnica Górna), domów strażaka (miejscowości: Lutcza, Połomia, Konieczkowa) oraz innych obiektów użyteczności publicznej.

Dla poprawy funkcjonowania gospodarki sieciowej w gminie Niebylec, zaplanowano: budowę kanalizacji dla miejscowości Małówka, Baryczka i Połomia wraz oczyszczalnią ścieków w Połomi, budowę kanalizacji dla miejscowości Gwoźnica Górna i Gwoźnica Dolna wraz modernizacją oczyszczalni ścieków w Niebylcu, dokończenie kanalizacji w miejscowości Lutcza. Gospodarka wodno-ściekowa jest jednym z najważniejszych zadań gminy, ponieważ jest czynnikiem wpływającym na poprawę środowiska naturalnego, estetyki obejść, a nade wszystko powoduje obniżenie kosztów wywozu odpadów ciekłych. Zadania te mają na celu również ochronę środowiska. Gmina Niebylec, zaplanowała również zaopatrzenie mieszkańców w wodę, zabezpieczenie ujęć wody przed osobami niepowołanymi, poprawa jakości dostarczonej mieszkańcom wody, za pomocą modernizacji istniejącej i ewentualnie budowy nowej sieci wodociągowej w gminie Niebylec, głównymi celami tych przedsięwzięć jest poprawa zaopatrzenia mieszkańców w wodę oraz obniżenie kosztów zaopatrzenia w wodę. Aby poprawić sieć komunikacyjną dla komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców, zaplanowano budowę i modernizację dróg gminnych i obiektów mostowych na terenie gminy oraz budowę/współudział w budowie chodników przy drodze krajowej Nr 19 oraz przy drogach powiatowych i wojewódzkich. W celu ułatwienia dla mieszkańców wyzbycia się zbędnych odpadów w okresie pomiędzy terminami zbiórki, gmina wybuduje punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), która spowoduje obniżenie kosztów odbioru odpadów. W celu tworzenia gminy atrakcyjnej dla mieszkańców, inwestorów i turystów, będzie zorganizowanie ścieżek edukacyjnych w gminie, prowadzących od jednego obiektu zabytkowego do drugiego, sporządzenie opisu zabytku, urządzenie miejsc odpoczynku przy każdym z nich, oraz aby zapoznać miejscowych jak i osób spoza gminy z lokalnymi atrakcjami, krajobrazem i pięknem gminy, będzie również budowa infrastruktury dla rekreacji i czynnego wypoczynku, czym będą ścieżki rowerowe w gminie. W celu zaproponowania mieszkańcom, szczególnie młodzieży oferty zdrowego i interesującego sposobu spędzania czasu wolnego, będzie budowa infrastruktury dla rekreacji i czynnego wypoczynku tj. budowa na terenie gminy boisk sportowych, także ze sztuczną nawierzchnią typu „Orlik”. Kolejnym zadaniem realizowanym w wymiarze gospodarki przestrzennej w gminie będzie pozyskanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe w celu zaoferowania naszym mieszkańcom ale i również osobom spoza gminy, pewną ofertę mieszkaniową, ponieważ powiększający się Rzeszów, powoduje, że atrakcyjne stają się tereny poza miastem, jako miejsca wypoczynku, ale także do zamieszkania. W celu poprawy jakości życia mieszkańców, a zwłaszcza rodzin, będzie budowa/organizacja parku wiejskiego na terenie gminy, tj. zbudowanie odpowiedniej infrastruktury, placu zabaw dla dzieci, siłowni napowietrznych itp.

Zadania inwestycyjne zawarte w „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030” są zgodne ze „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Niebylec”. Ich intencjonalny, a nie projektowy charakter w pełni spełnia uwarunkowania wymienione w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, 784, 922, 1211.). Wójt Gminy Niebylec winien, zatem wystąpić do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie z wnioskiem o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla tego dokumentu.

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE

Jednym z wyznaczników świadczącym o zastosowaniu zintegrowanego podejścia w planowaniu rozwoju gminy Niebylec, jest określenie w ramach niniejszego dokumentu strategicznego ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Niebylec wynikają z przyjętego i opisanego wyżej modelu oraz wskazują pożądane działania w dziedzinie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej tj.:

- ✚ Priorytetyzacja działań w zakresie opracowywania kompleksowych dokumentów planistycznych w postaci studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym w zakresie spójności z dokumentami na szczeblu regionalnym.
- ✚ Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią – w szczególności w zakresie przeznaczania terenów pod zabudowę mieszkaniową, rozwój usług wraz z rozwojem zabudowy i przyrostem liczby mieszkańców, a także odwiedzających gminę turystów i gości.
- ✚ Ochrona obszarów o walorach przyrodniczych i krajobrazowych oraz uwzględnienie pozostałych działań ochronnych w zakresie ochrony krajobrazu, sformułowanych w obowiązujących planach ochrony parków krajobrazowych.
- ✚ Przeciwdziałanie degradacji środowiska.
- ✚ Zachowanie i tworzenie kompleksów leśnych i towarzyszących im łąk w dotychczasowym użytkowaniu, uzupełnianie poszerzenia kompleksów leśnych.
- ✚ Zwiększenie udziału zieleni.
- ✚ Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej (układ drogowy, komunikacja zbiorowa, infrastruktura piesza i rowerowa, punkty przejściowe, oświetlenia uliczne).
- ✚ Dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej (przedszkole, szkoła, place zabaw, skwery).
- ✚ Wyznaczanie ścieżek edukacyjnych, szlaków turystycznych itp. Oraz stref rekreacji i wypoczynku wyposażonych w miejsca parkingowe infrastrukturę rowerową, tablice informacyjne).
- ✚ Wyposażenie terenów zabudowy mieszkaniowej/techniczno-produkcyjnej w kanalizację sanitarną.
- ✚ Uzbieranie terenów proporcjonalnie do stopnia zainwestowania i zagospodarowania.

- ✚ Wspieranie rozwoju sieci teleinformatycznych na obszarach problemowych, w których nie występuje infrastruktura telekomunikacyjna umożliwiające świadczenie usług dostępu do Internetu o wymaganej przepustowości.

ROZDZIAŁ 11

ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU GMINY NIEBYLEC NA LATA 2021-2030 Z ZAŁOŻENIAMI DOKUMENTÓW WYŻSZEGO RZĘDU

Prezentowana Strategia jest zgodna z dokumentami strategicznymi na poziomie regionalnym, krajowym i ponadnarodowym.

Dokumenty na szczeblu międzynarodowym:

❖ AGENDA 21

Dokument przyjęty na Szczycie Ziemi – Konferencji Narodów Zjednoczonych "Środowisko i Rozwój" (UNCED) – w Rio de Janeiro, w czerwcu 1992 roku.

Stanowi zbiór zaleceń i wytycznych dla działań dotyczących ochrony i kształtowania środowiska życia człowieka, które powinny być podejmowane na przełomie XX i XXI wieku w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju.

Agenda 21 składa się z czterech części:

- 1) Zagadnienia społeczne i ekonomiczne,
- 2) Problemy ochrony i gospodarowania zasobami naturalnymi w ujęciu eko-rozwoju,
- 3) Kwestie roli głównych grup społecznych i konieczności wzmocnienia ich roli w realizacji Agendy 21,
- 4) Możliwości realizacyjne poszczególnych zadań i zaleceń.

❖ EUROPA 2020 – STRATEGIA NA RZECZ INTELIGENTNEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest długookresową strategią rozwoju społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej w latach 2010-2020. Dokument zastąpił realizowaną od 2000 r. Strategię Lizbońską. Celem nowej strategii jest współpraca państw członkowskich na rzecz wychodzenia z kryzysu, wdrażania reform, które pozwolą na zmaganie się z problemem globalizacji współczesnego świata, starzenia się społeczeństwa oraz racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych.

W celu realizacji tych założeń zaproponowano następujące priorytety:

- wzrost inteligentny (ang. *smart growth*), czyli rozwój oparty na wiedzy i innowacjach,
- wzrost zrównoważony (ang. *sustainable growth*), czyli transformacja w kierunku gospodarki konkurencyjnej, niskoemisyjnej i efektywnie korzystającej z zasobów,
- wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu (ang. *inclusive growth*), czyli wspieranie gospodarki z wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Strategia koncentruje się na pięciu dalekosiężnych celach w dziedzinie edukacji, zatrudnienia, innowacyjności, klimatu i energii oraz w zakresie walki z ubóstwem.

Dokumenty na szczeblu krajowym:

❖ STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 (Z PERSPEKTYWĄ DO 2030 r.) – SOR

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR została przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. SOR jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020. Jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Dokument ten stanowi rozwinięcie i operacjonalizację tzw. Planu Morawieckiego, w którym została sformułowana nowa wizja i model rozwoju kraju będące odpowiedzią na wyzwania stojące przed polską gospodarką. Wyzwania te określono formułą pięciu pułapek rozwojowych: średniego dochodu, braku równowagi, przeciętnego produktu, demograficznej oraz słabości instytucjonalnej. Niezależnie od nich za bariery dla rozwoju Państwa uznano rozwarstwienie społeczne i utrzymujące się zróżnicowania przestrzenne w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego.

Strategia określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w perspektywie roku 2020 i 2030. SOR przedstawia nowy model rozwoju – rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony. Jest on oparty o indywidualny potencjał terytorialny, inwestycje, innowacje, rozwój, eksport oraz wysoko przetworzone produkty. Nowy model rozwoju zakłada odchodzenie od dotychczasowego wspierania wszystkich sektorów/branż na rzecz wspierania sektorów strategicznych, mogących stać się motorami polskiej gospodarki.

Jego fundamentalnym wyzwaniem jest przebudowanie modelu gospodarczego tak, żeby służył on całemu społeczeństwu.

Strategia wyznacza również cele szczegółowe:

- Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną (obszary: Reindustrializacja, Rozwój innowacyjnych firm, Małe i średnie przedsiębiorstwa, Kapitał dla rozwoju, Ekspansja zagraniczna);
- Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony (obszary: Spójność społeczna, Rozwój zrównoważony terytorialnie);
- Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu (obszary: prawo w służbie obywatelom i gospodarce, Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem, E-państwo, Finanse publiczne, Efektywność wykorzystania środków UE).

❖ KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030

Dokument przedstawia cele polityki regionalnej oraz działania i zadania, jakie do ich osiągnięcia powinien podjąć rząd, samorządy: wojewódzkie, powiatowe i gminne oraz pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji tej polityki w perspektywie roku 2030. KSRR 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Strategia ta jest zbiorem wspólnych wartości, zasad współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województw. Dokument określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalne. Odegra on w nadchodzących latach ważną rolę w procesie programowania środków publicznych, w tym funduszy UE.

Dokument wyznacza cel główny oraz trzy cele szczegółowe.

Cel główny: Efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągania zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Cele szczegółowe:

- Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;
- Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;

- Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Dokumenty na szczeblu regionalnym:

❖ Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030

W ramach dokumentu przewidziane są cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań, które zostaną w perspektywie do roku 2020 wdrożone na terenie województwa.

CEL GŁÓWNY STRATEGII:

Odpowiedzialne i efektywne wykorzystanie zasobów endo- i egzogenicznych regionu, zapewniające trwałą, zrównoważony i terytorialnie równomierny rozwój gospodarczy oraz wysoką jakość życia mieszkańców województwa.

Układ obszarów i priorytetów wraz z celami:

1. Gospodarka i nauka

Wzmacnianie potencjału regionalnej gospodarki oraz zwiększanie udziału nauki i badań dla innowacyjnego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa.

1.1. Nauka, badania i szkolnictwo wyższe wspierające gospodarkę

Rozwój szkolnictwa wyższego i sfery badawczo-rozwojowej jako kluczowych czynników stymulujących rozwój gospodarczy regionu.

1.2. Inteligentne specjalizacje województwa

Wdrożenie priorytetów RIS dla utrzymania innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki opartej na trafnie zdefiniowanych inteligentnych specjalizacjach gospodarczych oraz wspieranie sektorów wysokiej szansy.

1.3. Konkurencyjność gospodarki poprzez innowacje i nowoczesne technologie

Zapewnienie dobrych warunków i systemu wsparcia podmiotów gospodarczych i rolnictwa w dostosowaniu do wymagań i potrzeb współczesnej otwartej gospodarki.

1.4. Gospodarka cyrkularna (Gospodarka obiegu zamkniętego)

Dostosowanie procesów gospodarczych do warunków wynikających ze współczesnych standardów środowiskowych.

2. Kapitał ludzki i społeczny

Wzmacnianie kapitału ludzkiego i społecznego jako podstawy umożliwiającej rozwój regionu oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców.

2.1. Edukacja

Podniesienie jakości edukacji i jej dostosowanie do wyzwań społeczeństwa przyszłości.

2.2. Regionalna polityka zdrowotna

Zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez poprawę dostępności i jakości funkcjonowania systemu ochrony zdrowia.

2.3. Kultura i dziedzictwo kulturowe

Rozwój form i instytucji kultury z uwzględnieniem dziedzictwa oraz wymagań nowoczesności.

2.4. Rynek pracy

Wsparcie rynku pracy w zakresie aktywizacji zawodowej oraz tworzenia dobrej jakości miejsc pracy.

2.5. Społeczeństwo obywatelskie i kapitał społeczny

Wzmocnienie podmiotowości obywateli, rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie ich wpływu na życie publiczne.

2.6. Włączenie społeczne

Wzrost poziomu adaptacyjności zawodowej i integracji społecznej w regionie.

2.7. Aktywny styl życia i sport

Kształtowanie postaw prozdrowotnych, promocja aktywności fizycznej i wsparcie sportu kwalifikowanego.

3. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska

Rozbudowa infrastruktury służącej rozwojowi oraz optymalizacja wykorzystania zasobów naturalnych i energii przy zachowaniu dbałości o stan środowiska przyrodniczego.

3.1. Bezpieczeństwo energetyczne i OZE

Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu oraz optymalizacji wykorzystania energii i zwiększenie udziału OZE w bilansie energetycznym województwa.

3.2. Rozwój infrastruktury transportowej oraz integracji międzygałęziowej transportu

Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz zrównoważenie struktury komunikacyjnej na obszarze województwa.

3.3. Poprawa dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwój transportu publicznego

Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej zapewniającej spójność przestrzenną regionu oraz integrację obszarów funkcjonalnych.

3.4. Rozwój infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej w regionie

Rozbudowa wysokiej jakości sieci informacyjno-komunikacyjnej dla zapewnienia możliwości rozwojowych województwa oraz dostępności do usług.

3.5. Rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności gospodarczej i turystyki

Tworzenie miejsc umożliwiających prowadzenie działalności gospodarczej i rozwój usług turystycznych.

3.6. Przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi

Zwiększenie odporności wszystkich struktur regionalnych na zagrożenia wynikające ze zmian klimatycznych.

3.7. Zapobieganie i minimalizowanie skutków zagrożeń antropogenicznych

Ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania rozwoju cywilizacyjnego na stan środowiska.

3.8. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu

Ochrona środowiska oraz zachowanie różnorodności biologicznej w regionie.

4. Dostępność usług

Zwiększenie dostępu obywateli do usług publicznych i podniesienie standardu ich świadczenia dla poprawy jakości życia i wzmacniania procesów rozwojowych

4.1. Poprawa dostępności do usług publicznych poprzez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych

Poprawa dostępności mieszkańców do usług publicznych oraz zwiększenie ich kompleksowości i podniesienie standardu dzięki wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych.

4.2. Planowanie przestrzenne wspierające aktywizację społeczności i aktywizacja obszarów zdegradowanych

Poprawa zarządzania przestrzenią oraz przeciwdziałanie występowaniu wykluczenia osób i obszarów ze względu na ograniczenia ekonomiczne czy infrastrukturalne.

4.3. Wsparcie instytucjonalne i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców

Rozwijanie infrastruktury i integrowanie systemów zapewniających wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego.

4.4. Budowanie i rozwój partnerstwa dla rozwoju województwa

Łączenie potencjałów i budowanie partnerstw oraz praktyczna implementacja rozwiązań organizacyjnych i technicznych wzmacniających procesy służące rozwojowi społeczno-gospodarczemu regionu.

4.5. Współpraca ponadregionalna i międzynarodowa

Rozwój ponadregionalnych i transgranicznych powiązań regionu dla wzmocnienia pozycji konkurencyjnej i wykorzystania szans rozwojowych.

REGIONALNE OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

7.1. Wykorzystywanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego.

- 7.1.1.** Wzmocnienie roli biegunów wzrostu w świadczeniu usług publicznych oraz usług wyższego rzędu, a w szczególności wzmocnianie potencjałów wyróżniających je w skali krajowej – Gmina Gródek nad Dunajcem nie wpisuje się w dany obszar.
- 7.1.2.** Rozwój potencjału gospodarczego miast, ze szczególnym uwzględnieniem biegunów wzrostu wraz z rozprzestrzenieniem trendów rozwojowych na otaczające je obszary funkcjonalne oraz wiejskie – Gmina Gródek nad Dunajcem nie wpisuje się w dany obszar.
- 7.1.3.** Rozwój powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszarów funkcjonalnych biegunów wzrostu – Gmina Gródek nad Dunajcem nie wpisuje się w dany obszar.
- 7.1.4.** Rozwój miast powiatowych i miast mniejszych – Gmina Gródek nad Dunajcem nie wpisuje się w dany obszar.

7.2. Funkcje metropolitarne Rzeszowa oraz jego obszaru funkcjonowania.

- 7.2.1.** Tworzenie korzystnych warunków do trwałego wzrostu gospodarczego w Rzeszowie i jego obszarze funkcjonalnym ROF – Gmina Gródek nad Dunajcem nie wpisuje się w dany obszar.
- 7.2.2.** Wzmacnianie funkcji metropolitalnych realizowanych przez Rzeszów oraz wspieranie rozwoju nowych funkcji zwiększających zakres świadczonych usług wyższego rzędu – Gmina Gródek nad Dunajcem nie wpisuje się w dany obszar.
- 7.2.3.** Zapewnienie dobrej jakości życia i realizacji funkcji publicznych w Rzeszowskim Obszarze Funkcjonalnym (ROF) – Gmina Gródek nad Dunajcem nie wpisuje się w dany obszar.
- 7.2.4.** Rozwój powiązań komunikacyjnych i zintegrowanego systemu transportu publicznego łączących Rzeszów z jego obszarem funkcjonalnym ROF – Gmina Gródek nad Dunajcem nie wpisuje się w dany obszar.
- 7.2.5.** Gospodarka przestrzenna Rzeszowa i obszaru funkcjonalnego – Gmina Gródek nad Dunajcem nie wpisuje się w dany obszar.

7.3. Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju.

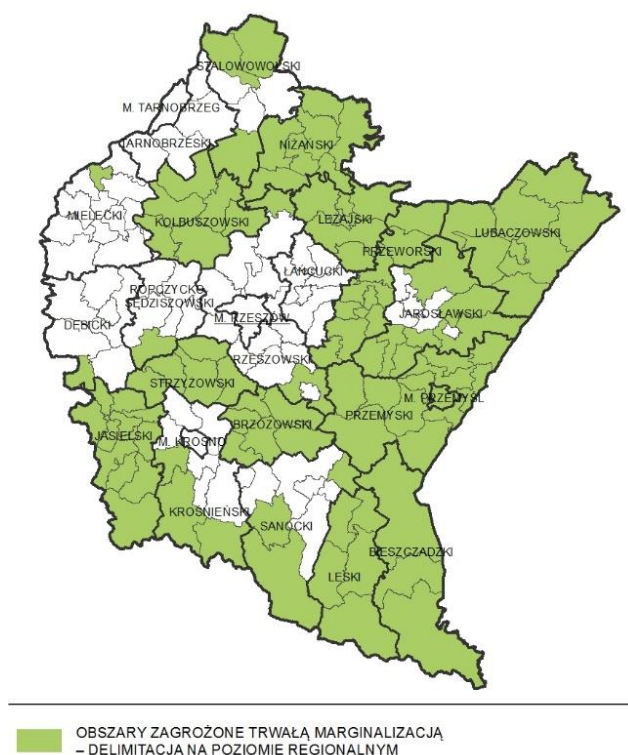
- 7.3.1.** Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją w województwie – Gmina Gródek nad Dunajcem wpisuje się w dany obszar.

Polityka regionu dąży do realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, która obliguje do kierunkowania działań na zapewnienie mieszkańcom pełnego pakietu możliwości

rozwojowych niezależnie od miejsca zamieszkania. Podejmowane działania mają identyfikować i wzmacniać czynniki rozwojowe obszarów o słabszych perspektywach rozwojowych, wynikających ze struktury społeczno-gospodarczej, peryferyjnego położenia bądź utraty dotychczasowych funkcji. Oczekiwanymi celami będzie m.in. zwiększenie zasobów infrastrukturalnych w strategicznych sektorach, zdynamizowanie rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o lokalne potencjały, rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności, poprawa dostępu do podstawowych usług publicznych, zniwelowanie wykluczenia transportowego. Obszary te zostały zidentyfikowane na poziomie powiatów, w oparciu o syntetyczny wskaźnik uwzględniający ich poziom rozwoju społeczno-gospodarczego

Zakładane działania:

- rozwój sektora inwestycji prywatnych w oparciu o lokalne zasoby;
- aktywizacja lokalnych inicjatyw gospodarczych i społecznych, poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów publicznych, prywatnych, organizacji pozarządowych i mieszkańców;
- poprawa atrakcyjności inwestycyjnej poprzez zapewnienie przygotowanych terenów inwestycyjnych;
- pobudzanie procesów rozwojowych poprzez zapewnienie lepszej dostępności komunikacyjnej na zewnątrz, w tym rozwój infrastruktury drogowej łączącej się z węzłami sieci dróg szybkiego ruchu oraz infrastruktury kolejowej;
- włączenie komunikacyjne obszarów o utrudnionej dostępności;
- dostosowanie infrastruktury technicznej (energetycznej, telekomunikacyjnej, wodnokanalizacyjnej) i społecznej warunkującej rozwój gospodarczy i wyższą jakość życia mieszkańców;
- wzmocnienie roli instytucji publicznych jako inicjatora nawiązywania partnerstwa, współpracy z innymi instytucjami publicznymi, społeczeństwem i innymi interesariuszami na rzecz rozwoju regionu;
- ograniczenie skutków peryferyjnego położenia obszarów przygranicznych poprzez wielopłaszczyznowe wykorzystanie potencjału współpracy transgranicznej;
- intensyfikacja działań w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska przyrodniczego.

Mapa 1 Obszary zagrożone trwałą marginalizacją – poziom regionalny

Źródło: Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030.

- 7.3.2. Rozwój i wspieranie obszaru Bieszczad – Gmina Gródek nad Dunajcem nie wpisuje się w dany obszar.
- 7.3.3. Rozwój i wspieranie obszaru gmin „Błękitnego Sanu” – Gmina Gródek nad Dunajcem nie wpisuje się w dany obszar.
- 7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku – Gmina Gródek nad Dunajcem nie wpisuje się w dany obszar.
- 7.4.1. Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich poprzez rozwój infrastruktury technicznej – Gmina Gródek nad Dunajcem wpisuje się w dany obszar.

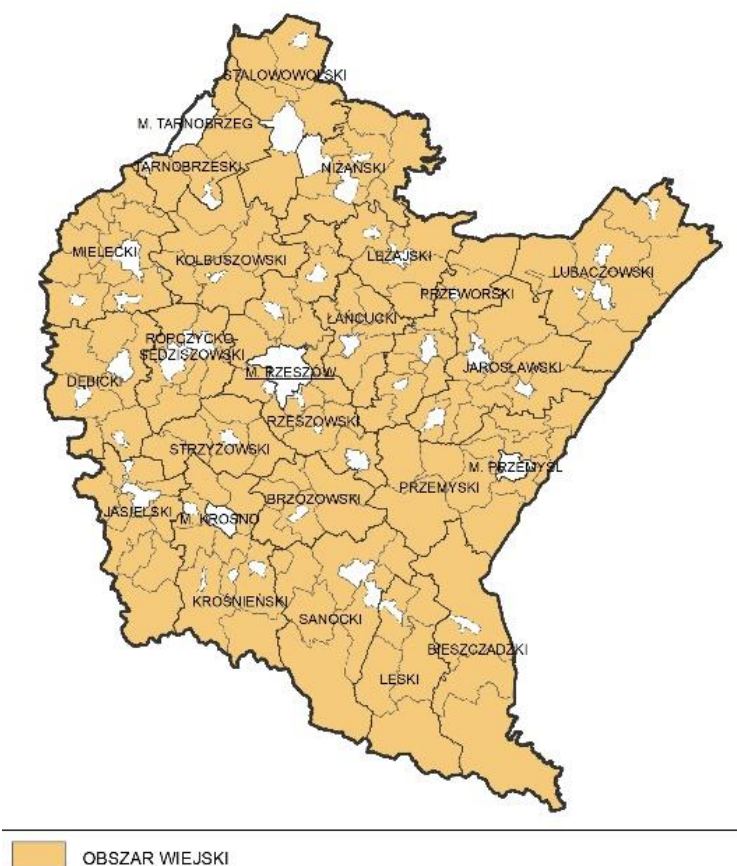
Obszary wiejskie dotyka zjawisko postępującej marginalizacji i niskiego poziomu jakości życia. Kluczową kwestią przeciwdziałającą tym trendom jest rozwój infrastruktury w szczególności: wodno-kanalizacyjnej, energetycznej, teleinformatycznej oraz transportowej. Działania należy tak ukierunkować, aby umożliwiły rozwój gospodarki i przedsiębiorczości w tym powstawanie miejsc pracy w sektorach pozarolniczych,

dostępność do usług publicznych, przekwalifikowanie zawodowe oraz mobilność przestrzenną, przy zachowaniu walorów środowiska przyrodniczego. Realizacja wyzwań regionalnych pozwoli na wielokierunkowy i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

Zakładane działania:

- poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym, w tym w relacji do najbliższego regionalnego bieguna wzrostu;
- zwiększenie dostępności cyfrowej poprzez rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej;
- modernizacja i rozbudowa energetycznych linii przesyłowych jako podniesienie komfortu życia i bezpieczeństwa mieszkańców;
- rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i ściekowej;
- poprawa zarządzania sektorem gospodarki odpadami;
- tworzenie korzystnych warunków w tym kompleksowej infrastruktury technicznej dla rozwoju przedsiębiorczości.

Mapa 2 Obszary wiejskie województwa podkarpackiego

Źródło: Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030.

7.4.2. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich – Gmina Gródek nad Dunajcem wpisuje się w dany obszar.

Rozwój obszarów wiejskich należy oprzeć na wykorzystaniu zróżnicowanych potencjałów rozwojowych, wzmocnieniu sektora rolnictwa, jak również pozarolniczych specjalizacji gospodarczych. Strategicznym działaniem jest również aktywizowanie społeczności do podejmowania działalności gospodarczej wykorzystującej endogeniczne zasoby obszaru jako elementu konkurencyjności i zwiększenia dochodów ludności.

Zakładane działania:

- promowanie lokalnych zasobów (produktów tradycyjnych, regionalnych, ekologicznych) w celu powstawania alternatywnych źródeł dochodów;
- aktywizacja lokalnych społeczności ukierunkowana na rozwój przedsiębiorczości jako element wzrostu dochodów ludności wiejskiej;
- kreowanie postaw przedsiębiorczych i lokalnych inicjatorów działalności gospodarczej;
- wspieranie i profilowanie specjalizacji regionalno-lokalnej oraz centrów produkcyjno-usługowych;
- ukierunkowanie na dywersyfikację specjalizacji w celu podniesienia towarowości gospodarstw rolniczych;
- rozwój funkcji turystycznych, kompleksowo wykorzystujących lokalne zasoby i specjalizacje.

7.4.3. Integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej w aspekcie społecznym i kulturowym – Gmina Gródek nad Dunajcem wpisuje się w dany obszar.

Kluczowym czynnikiem determinującym inicjowanie procesów rozwoju obszarów wiejskich jest wielokierunkowa aktywizacja społeczności lokalnej. Podniesienie poziomu życia zależy od właściwej identyfikacji potrzeb i możliwości danego obszaru, w który to proces należy włączyć lokalną społeczność. Grupy społeczne powinny także współuczestniczyć w zarządzaniu lokalnymi zasobami. Istotne jest również oddolne zaangażowanie się społeczności w partnerstwa regionalne i ponadregionalne, a nawet międzynarodowe.

Zakładane działania:

- wsparcie mieszkańców w realizacji działań wynikających z lokalnych dokumentów strategicznych mających na celu wzmocnienie tożsamości regionalnej;

- podejmowanie współpracy na rzecz integracji społeczności lokalnej w planowaniu wspólnych działań i podejmowaniu wyzwań rozwojowych;
- poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej i usług czasu wolnego opartych na lokalnych zasobach przyczyniające się do zwiększenia poczucia tożsamości mieszkańców obszarów wiejskich, integracji społecznej i aktywizacji, szczególnie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- promocja lokalnej twórczości kulturalnej, rzemieślniczej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa, przyczyniającej się do wykreowania produktów charakterystycznych dla poszczególnych miejscowości w oparciu o istniejące zasoby;
- promocja regionalnych specjalizacji w rolnictwie, jego otoczeniu i rybactwie (winiarstwo, pszczelarstwo itp. oraz usługi socjalne i rzemiosło, handel, przetwórstwo produktów rolnych, rękodzieło itp.);
- upowszechnianie dobrych praktyk przez społeczność lokalną na płaszczyźnie międzyregionalnej i międzynarodowej;
- wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z lokalnymi ośrodkami osadniczymi.

7.4.4. Racjonalizacja przestrzeni wiejskiej – Gmina Gródek nad Dunajcem wpisuje się w dany obszar.

Jakość przestrzeni obszarów wiejskich warunkuje możliwość i efektywność działań prorozwojowych. Dlatego też, gospodarka przestrzenna obszarów wiejskich powinna być określona w opracowaniach urbanistycznych, aby zapewnić racjonalne wykorzystanie przestrzeni i zasobów endogenicznych, przy zachowaniu walorów krajobrazowych i przyrodniczych. Należy również dążyć do zachowania zgodności z dokumentami planistycznymi sporządzanymi dla obszarów sąsiednich.

Zakładane działania:

- dostosowanie przestrzeni wiejskiej do potrzeb gospodarczych i społecznych mieszkańców;
- efektywne wykorzystanie przestrzeni poprzez rozwój funkcji rekreacyjnej, sportowej i społeczno-kulturalnej obejmującej budowę i adekwatne wyposażenie obiektów;
- wykorzystanie potencjału uzdrowiskowego w projektowaniu przestrzeni wiejskiej;
- poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni wiejskiej uzyskana poprzez wspieranie projektów mających na celu urządzenie i porządkowanie terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku;

- budowa oraz modernizacja infrastruktury wspierającej rozwój funkcji kulturowo-społecznych na terenach wiejskich;
- racjonalne wykorzystanie przestrzeni produkcyjnej i osadniczej dzięki wspieraniu działań scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego.

❖ STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE NIEBYLEC NA LATA 2015-2025

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Niebylec na lata 2016-2025 stanowi kompleksową analizę gminy Niebylec w aspekcie polityki społecznej, precyzuje zadania samorządu gminnego w zakresie problemów społecznych i nakreśla pożądane kierunki ich działania.

Strategia nie stanowi zbioru zamkniętego. Wraz z rozpoznawanymi potrzebami możliwe jest projektowanie nowych przedsięwzięć, będących odpowiedzią na aktualne wyzwania. W okresie czasu, który obejmuje Strategia, wdrażane i realizowane będą, w zależności od potrzeb, programy i projekty dotyczące poszczególnych obszarów problemów społecznych, między innymi wspierania osób niepełnosprawnych, aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, wspierania rodzin i dzieci, wzmacniania kapitału społecznego mieszkańców oraz integracji działań wszystkich instytucji.

Strategia jest dokumentem programującym życie społeczności lokalnej, dlatego też w sposób zamierzony została sformułowana na takim poziomie ogólności, aby była elastyczna i stwarzała możliwość dostosowania realizowanych w oparciu o nią działań do zmieniających się zjawisk i problemów społecznych oraz zmian przepisów prawa, które wyznaczają obszary interwencji w polityce społecznej. Dobrze skoordynowana praca i działalność wszystkich osób, instytucji i organizacji działających na rzecz społeczeństwa lokalnego gminy stanowić będzie o sukcesie realizacji Strategii.

Cel główny:

Zapewnienie mieszkańcom wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych oraz podniesienie poziomu ich aktywności społecznej.

Cele szczegółowe:

- 1) Minimalizowanie skutków ubóstwa.
- 2) Wzrost aktywności zawodowej mieszkańców.

- 3) Wspieranie osób starszych, niepełnosprawnych i przewlekle chorych, a także ich rodzin.
- 4) Koordynacja działań na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinach.
- 5) Poprawa funkcjonowania rodzin szczególnie tych, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

❖ PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY NIEBYLEC NA LATA 2017-2023

Program rewitalizacji to inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Kompleksowa rewitalizacja obszarów zdegradowanych powinna zmierzać do pobudzenia aktywności środowisk lokalnych i stymulowania współpracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego, a także prowadzić do przeciwdziałania zjawisku wykluczenia na obszarach zagrożonych patologiami społecznymi. Celem podejmowanych inicjatyw w obszarze rewitalizacji powinna być poprawa jakości życia mieszkańców, zwiększenie ich szans na zatrudnienie oraz ożywienie gospodarcze i społeczne obszaru. Realizacja działań infrastrukturalnych winna być narzędziem niwelowania negatywnych zjawisk związanych ze zdiagnozowanymi problemami społecznymi, a działania inwestycyjne służyć trwałej odnowie rewitalizowanego obszaru poprzez poprawę ładu przestrzennego, stanu środowiska i zabudowy, zastosowanie wysokiej jakości rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych, a także wspierać powstawanie nowych miejsc pracy i inwestycji, w tym także możliwości spędzania wolnego czasu.

Program rewitalizacji został sporządzony z uwzględnieniem zasad planowania rewitalizacji, wskazanych w „Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”.

Głównym celem prowadzenia procesu rewitalizacji jest społeczne i gospodarcze ożywienie zdegradowanych obszarów gminy z jednoczesną poprawą sytuacji środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Cele szczegółowe:**1. Budowanie kapitału społecznego oraz poprawa jakości życia:**

- Aktywne przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego, w tym bezrobociu i ubóstwu, poprzez m.in. aktywizację osób powracających na rynek pracy, wsparcie rodzin, prowadzenie szkoleń i kursów doszkalających, itp.
- Motywowanie i wspieranie mieszkańców do podejmowania działań na rzecz lokalnej społeczności.
- Tworzenie przestrzeni wspólnych, miejsc spotkań, umożliwiających integrację mieszkańców i wzmacnianie spójności społecznej.
- Zapewnienie wysokiego poziomu edukacji.
- Budowanie tożsamości lokalnej w oparciu o kulturę i edukację.
- Aktywizacja zawodowa mieszkańców.
- Wsparcie rozwoju działalności gospodarczej.

2. Poprawa infrastruktury i zagospodarowania obszaru rewitalizacji:

- Poprawa stanu technicznego i jakości wyposażenia obiektów użyteczności publicznej.
- Poprawa jakości infrastruktury i wyposażenia obiektów kulturalnych, sakralnych i sportowych.
- Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej.
- Poprawa stanu technicznego budynków oraz wykorzystanie rozwiązań zwiększających efektywność energetyczną.
- Dbłość o estetykę obiektów budowlanych i małej architektury.
- Poprawa jakości systemu komunikacyjnego, w tym dróg i ciągów pieszo-rowerowych.
- Zagospodarowanie terenów zielonych na potrzeby rekreacyjne mieszkańców.
- Poprawa stanu środowiska.
- Poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców.
- Promowanie porządku w przestrzeniach publicznych.

ROZDZIAŁ 12

SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA, EWALUACJI I AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY NIEBYLEC NA LATA 2021-2030

Bardzo ważnym wymogiem stawianym dokumentom strategicznym na etapie ich wdrażania jest wewnętrzny system monitorowania i ewaluacji postępów w tym wdrażaniu oraz osiągnięciu założonych celów. Poniżej przedstawiona jest procedura monitoringu i ewaluacji Strategii.

1. Pozyskiwanie i dokumentowanie danych	Zakres monitoringu
2. Weryfikacja i gromadzenie danych	
3. Edycja wskaźników i porównanie z wartościami planowanymi	
4. Wykorzystanie badań opinii mieszkańców, opracowanie raportów	
5. Wnioskowanie na podstawie wskaźników monitoringu oraz badań opinii mieszkańców. Ewentualnie przeprowadzenie dodatkowych badań.	Zakres ewaluacji
6. Udostępnianie wyników ewaluacji (analiz wskaźnikowych, wniosków i rekomendacji).	
7. Weryfikacja/aktualizacja.	Wykorzystanie wyników ewaluacji
8. Konsultowanie i akceptacja aktualizacji Strategii.	
9. Realizacja Strategii Rozwoju Gminy	

Założenia wdrożenia Strategii Rozwoju Gminy Niebylec

Strategia Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030 jest dokumentem kierunkowym, opracowanym z udziałem strony społecznej. Pozostałe dokumenty, takie jak plany czy programy niższego rzędu funkcjonujące na terenie Gminy Niebylec powinny być dostosowane do niniejszego dokumentu.

System zarządzania strategicznego można przedstawić na trzech poziomach:

1) Poziom organizacyjny

System zarządzania Strategią musi być sprzężony z pozostałymi planami i programami Gminy, ponieważ w nich zostały uszczegółowione zadania wyznaczone do realizacji zamierzeń Strategii. Zadania realizacyjne wskazane w Strategii dotyczą działań, które będą prowadzone przez lokalne władze, inne instytucje publiczne, sektor prywatny oraz pozarządowy.

Zarządzanie strategiczne jest procedurą koordynowaną przez Gminę. Odpowiedzialnym za przygotowanie projektu Strategii jest Referat Organizacyjno-Gospodarczy i Spraw Społecznych Urzędu Gminy w Niebylcu, który będzie pełnił funkcję głównego koordynatora zarządzania strategicznego na etapie wdrażania.

Wdrożenie Strategii jest zależne od opracowania konkretnych programów i projektów w odpowiedzi na zdefiniowane cele i zadania realizacyjne. Ich przygotowanie, a następnie wdrożenie będzie dokonywać się na podstawie decyzji podejmowanych przez Wójta Gminy Niebylec lub osoby i jednostki upoważnione przez niego.

Do realizacji Strategii niezbędne będzie podejmowanie działań:

- samodzielnych przez Gminę i jednostki podległe,
- samodzielnych przez instytucje publiczne inne niż Gmina,
- samodzielnych przez podmioty sektora prywatnego,
- samodzielnych przez organizacje pozarządowe,
- indywidualnych przez mieszkańców i ich nieformalne grupy i środowiska,
- wspólnych z udziałem partnerów z różnych sektorów: publicznego, prywatnego i pozarządowego.

W okresie wdrażania Strategii władze Gminy będą występowały w różnych rolach, w tym jako:

- bezpośredni samodzielny realizator działań,
- inicjator i animator działań,
- uczestnik działań podejmowanych wspólnie z innymi partnerami instytucjonalnymi i społecznymi,
- wspierający organizacyjnie, technicznie i finansowo działania podejmowane przez partnerów instytucjonalnych i społecznych.

Wdrożenie Strategii przez władze Gminy wymaga stosowania operacyjnych narzędzi planistycznych takich jak np.:

- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- wieloletnia prognoza finansowa
- Budżet Gminy,
- programy i projekty operacyjne Gminy,
- aplikacje o zewnętrzne źródła finansowania,

- zadania wyznaczane pracownikom Urzędu Gminy i jednostkom podległym.

Pozwoli to na określenie przyjętych do realizacji przedsięwzięć wraz z poziomem zaangażowania środków własnych i zewnętrznych.

2) Poziom merytoryczny

Zarządzanie strategiczne na poziomie merytorycznym będzie prowadzone poprzez monitoring wartości wskaźników przypisanych do celów operacyjnych, które pośrednio będą wskazywały na poziom osiągnięcia celów strategicznych. Odpowiedzialność za osiąganie i monitorowanie poszczególnych wskaźników będzie przypisana do poszczególnych referatów i stanowisk wewnątrz struktury Urzędu, przy wzajemnej współpracy referatów. Efekty Strategii poprzez ewaluację będą odnosiły się również do korzyści społecznych i gospodarczych Gminy.

Wskaźniki realizacji Strategii będą pozyskiwane z następujących, istniejących źródeł:

- danych gromadzonych w referatach i jednostkach organizacyjnych Gminy
- sprawozdawczości budżetowej,
- kontroli zarządczej,
- od innych podmiotów,
- statystyki publicznej.

3) Poziom społeczny

Istotny aspektem wspierającym realizację zadań zapisanych w Strategii jest komunikacja pomiędzy zróżnicowanymi partnerami społecznymi, zdolność radzenia sobie z różnicami interesów grup, wypracowywanie wspólnych stanowisk dla realizacji wspólnych przedsięwzięć. Na poziomie społecznym należy wprowadzić do zarządzania strategicznego głównie elementy upowszechniania informacji z realizacji Strategii. Ważne, aby liderzy społeczni uczestniczyli w procedurze ewaluacji Strategii oraz w kolejnych aktualizacjach dokumentu. Dla sprawnego przeprowadzenia procesu upowszechniania Strategii oraz lokalnych planów i programów operacyjnych, dokumenty te będą udostępniane na stronach internetowych Urzędu Gminy Niebylec. Planowanie i wdrażanie Strategii w opisany powyżej sposób daje szansę świadomego wpływania na długookresowe procesy społeczne, gospodarcze, przyrodnicze i przestrzenne oraz zwiększy efektywność zarządzania rozwojem w kolejnych latach i ponad występującymi w środowisku lokalnym naturalnymi konfliktami

interesów oraz będzie ważnym czynnikiem wzmacniającym kapitał społeczny Gminy.

Zasady zrównoważonego rozwoju

Zgodnie z założeniami do strategii ma być ona opracowana i realizowana zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Poniżej prezentowane są te zasady:

- 1) zachowanie szansy dla przyszłych pokoleń na realizację ich potrzeb.
- 2) poszanowanie zasobów ze względu na ich ograniczoność.
- 3) harmonizowanie ekologicznych, społecznych i ekonomicznych celów rozwoju.
- 4) długookresowe podejście do analizowania, planowania i urzeczywistniania celów rozwoju.

Przestrzeganie prezentowanych powyżej zasad ma szczególne znaczenie przy wdrażaniu Strategii i jednocześnie będzie stanowiło trudne merytorycznie oraz praktycznie zadanie.

Monitorowanie i ewaluacja Strategii

Przedmiotem monitoringu jest interwencja publiczna wynikająca z realizacji zapisów Strategii i jej efekty, zaś ewaluacja obejmuje dodatkowo również kontekst społeczno-ekonomiczny w ocenie tych efektów. Motywem przeprowadzania monitoringu jest pozyskanie danych odnośnie realizacji celów operacyjnych i dokonywanie bieżących korekt w procesie wdrażania interwencji, podczas gdy w przypadku ewaluacji chodzi o formułowanie wniosków i rekomendacji mogących posłużyć udoskonalaniu zarówno danej interwencji, jak i innych działań, które będą prowadzone w przyszłości. Ewaluacja dostarcza informacji potrzebnych do rozwiązywania problemów, które nie mogą zostać zdiagnozowane jedynie w oparciu o monitoring.

Ewaluacja to obiektywna ocena rezultatu wdrażania Strategii, której celem jest dostarczenie rzetelnych i przydatnych informacji, służących wsparciu procesu decyzyjnego.

Celem systemu monitorowania i ewaluacji jest:

- ocenianie skuteczności Strategii,
- wczesne ostrzeganie przed zagrożeniami,
- wykrywanie zbliżania się do momentów, w których następuje konieczność zmiany drogi rozwoju Gminy

- dostarczenie informacji niezbędnych do ewaluacji i w konsekwencji podjęcia decyzji o aktualizacji całej Strategii lub niektórych jej części.

Zakres monitorowania i ewaluacji obejmuje:

- realizację Strategii,
- pozyskiwanie informacji do wskaźników oceniających stopień osiągnięcia celów operacyjnych,
- czynniki rozwojowe wewnętrzne i w otoczeniu, które w istotny sposób oddziaływały na dotychczasową realizację Strategii i wpływają na ewentualną potrzebę jej aktualizacji.

Tak więc system monitoringu i ewaluacji będzie składał się z dwóch podsystemów:

1) Monitoringu obejmującego zbieranie i selekcjonowanie informacji, wskazanie jednostek odpowiedzialnych za pozyskiwanie, gromadzenie, przechowywanie i przetwarzanie informacji niezbędnych do wyliczania wskaźników monitoringu. Ważne jest, aby informacje były zawsze aktualne, uporządkowane i dostępne dla zainteresowanych. Monitoring realizacji poszczególnych celów operacyjnych odbywać się będzie w oparciu o przypisane do nich mierzalne wskaźniki.

2) Ewaluacji obejmującego ocenę i interpretację zgromadzonych w podsystemie monitoringu danych. Podstawę ewaluacji stanowią będą dane pochodzące z monitoringu, tj. systematycznego badania procesu wdrażania Strategii oraz efektów podejmowanych działań. Sprawnie funkcjonujący i odpowiednio zaplanowany system monitoringu jest podstawowym warunkiem pozyskania rzetelnych danych umożliwiających dokonanie ewaluacji Strategii.

Monitoring Strategii

Monitoring będzie polegał na prowadzeniu w sposób ciągły obserwacji procesu realizacji Strategii, w tym rezultatów, jakie ona przynosi i będzie ważnym elementem zarządzania rozwojem Gminy. Sprawnie funkcjonujący system monitoringu będzie podstawowym warunkiem pozyskania rzetelnych danych umożliwiających dokonanie oceny Strategii, w której cele strategiczne będą osiągane poprzez cele operacyjne z przypisanymi do nich zadaniami realizacyjnymi. Uzupełnieniem oceny opartej na wskaźnikach może być badanie opinii mieszkańców. Badania mogą być uzupełnione konsultacjami społecznymi.

Sposób prowadzenia monitoringu

Podsystem monitoringu określa:

1) Źródła i częstotliwość pozyskiwania informacji

Niezbędne jest wykorzystywanie różnych źródeł informacji. Część informacji będzie pozyskiwana z istniejących systemów monitoringu i wyspecjalizowanych instytucji, w tym GUS. Ich zasoby informacyjne, zwłaszcza standardowo publikowane, mają jednak ograniczoną przydatność. Celowe będzie pozyskiwanie informacji z innych instytucji lub organizowanie badań (np. ankietowych).

2) Sposób gromadzenia, przetwarzania, porządkowania i przechowywania informacji
Gromadzenie danych dla potrzeb monitoringu będzie dokonywane przez referaty i jednostki organizacyjne Urzędu Gminy odpowiedzialne za prowadzenie monitoringu dla poszczególnych celów operacyjnych. Odpowiedzialność tych jednostek organizacyjnych będzie obejmowała: gromadzenie, weryfikację oraz przetwarzanie i przechowywanie danych odpowiednio do przypisanej grupy wskaźników. Jednostki odpowiedzialne będą wykorzystywały jako źródła informacji cyklicznie przygotowywane w Urzędzie oraz jednostkach podległych dane sprawozdawcze odpowiednio do potrzeb przyjętych wskaźników. W przypadku wskaźników, dla których Urząd nie będzie dysponował danymi, jednostka odpowiedzialna pozyska te informacje ze źródeł zewnętrznych. Opracowanie Raportów z monitoringu należy do Referatu Promocji, Informacji i Strategii Urzędu Gminy Niebylec, który jest głównym koordynatorem zarządzania strategicznego. Badania opinii będą wymagane w przypadku wskaźników, dla których Urząd nie będzie posiadał własnych oraz zewnętrznych źródeł informacji dla ich wyliczenia.

Niezależnie od badań prowadzonych w ramach monitoringu Referat Promocji, Informacji i Strategii Urzędu Gminy Niebylec określi zakres niezbędnych badań dla potrzeb ewaluacji. Badania przewidziane dla potrzeb monitoringu i ewaluacji będą odpowiednio uwzględnione w budżecie Gminy na podstawie wyników analizy rynku.

Odpowiedzialność poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy za monitorowanie celów operacyjnych wraz z wykazem wskaźników będzie określona w dokumencie Strategii.

3) Zakres i częstotliwość sporządzania okresowych raportów oraz ich adresatów

Roczne raporty okresowe

Zakres raportów rocznych będzie obejmował wszystkie cele operacyjne oraz wskaźniki monitorowania. Raporty roczne wykorzystywane będą do bieżącego zarządzania Strategią przez wszystkie jednostki odpowiedzialne za realizację przypisanych im zadań. Raport okresowy będzie przedstawiany na stronie internetowej Urzędu Gminy.

Raporty doraźne

W sytuacji wystąpienia ważnych, niedających się przewidzieć okoliczności zewnętrznych o charakterze społeczno-gospodarczym lub okoliczności wewnętrznych, może być opracowany raport doraźny na podstawie jednorazowej decyzji Wójta Niebylec. Przeglądy doraźne swoim zakresem mogą objąć wszystkie obszary ujęte w Strategii (przegląd pełny) albo mogą mieć charakter przeglądu selektywnego, który będzie obejmował wybrany jeden lub kilka obszarów realizowanej Strategii.

Rezultatem przeglądu doraźnego będzie raport zawierający oprócz części analitycznej wnioski i rekomendacje dotyczące potrzeby i zakresu ewentualnej aktualizacji Strategii. Jednostką odpowiedzialną za opracowanie raportu z przeglądu doraźnego będzie Referat Promocji, Informacji i Strategii Urzędu Gminy Niebylec przy współpracy z pozostałymi jednostkami organizacyjnymi Gminy.

4) Zasady udostępniania informacji z monitoringu

Dane zawarte w raportach okresowych z monitoringu będą udostępniane publicznie poprzez stronę internetową Urzędu Gminy.

Proces monitorowania obejmuje:

- zdefiniowanie wskaźników dla poszczególnych celów operacyjnych Strategii,
- określenie procedury monitorowania,
- wyznaczenie referatów i stanowisk odpowiedzialnych za pozyskiwanie, przetwarzanie i udostępnianie poszczególnych wskaźników,
- koordynowanie przez Referat Promocji, Informacji i Strategii Urzędu Gminy Niebylec procesu monitorowania i administrowania bazą danych.

Ewaluacja Strategii

Ewaluację definiuje się jako badanie społeczno-ekonomiczne, realizowane w celu oceny jakości i efektów wdrażanej Strategii. Ocena taka dokonywana jest w oparciu o wytyczne Komisji Europejskiej, obejmujące następujące kryteria:

- trafność (ang. *relevance*) - czy cele Strategii odpowiadają potrzebom beneficjentów (różnych grup mieszkańców, przedsiębiorców, turystów)?
- efektywność (ang. *efficiency*) - czy działania w ramach realizacji projektu są racjonalne z ekonomicznego punktu widzenia? Czy ponoszone koszty są proporcjonalne do osiągniętych efektów
- skuteczność (ang. *effectiveness*) - czy wdrażanie działań w ramach Strategii przyczynia się do realizacji założonych celów strategicznych
- użyteczność (ang. *utility*) - czy realizacja Strategii przyczynia się do lepszego zaspokojenia potrzeb beneficjentów i rozwiązywania zidentyfikowanych problemów? Czy beneficjenci faktycznie korzystają z efektów działań? Czy pojawiają się niepożądane, negatywne efekty uboczne realizowanych działań
- trwałość (ang. *sustainability*) - czy pozytywne skutki realizacji strategii mają charakter stały? Czy efekty działań będą trwałe?

Ewaluacja będzie polegała na analizie informacji uzyskanych z systemu monitoringu i badań opinii mieszkańców. Kryteriami oceny realizacji Strategii będą:

- osiągnięty poziom wskaźników celów operacyjnych wpływających na realizację celów strategicznych,
- poziom rozwiązywania problemów zidentyfikowanych w Strategii.

W ewaluacji wykorzystane zostaną dane pochodzące z podsystemu monitorowania, uwzględniające wskaźniki odnoszące się do celów operacyjnych.

Badanie ewaluacyjne

Badanie ewaluacyjne będzie prowadzone co 3 lata. Referat Promocji, Informacji i Strategii Urzędu Gminy Niebylec, który odpowiada za jego przeprowadzenie, określi szczegółowy zakres i metodę badania ewaluacyjnego. Badanie ewaluacyjne będzie realizowane na podstawie danych dostarczonych z podsystemu monitoringu.

Raporty z ewaluacji strategii

Na podstawie badań ewaluacyjnych, sporządzany będzie raport z ewaluacji Strategii. Okresowe raporty z ewaluacji będą opisywały stan realizacji Strategii w układzie narastającym. Raporty z ewaluacji będą udostępniane publicznie na stronie internetowej Urzędu Gminy.

Współpraca z partnerami przy realizacji Strategii

Kluczowa dla sukcesu we wdrożeniu zapisów Strategii jest efektywna komunikacja samorządu z partnerami społeczno- gospodarczymi. Poniżej opisano cele, zasady współpracy i propozycje form współpracy. Zadaniem miasta w zakresie współpracy z partnerami jest:

- 1) Prowadzenie internetowej bazy danych o partnerach społeczno-gospodarczych.
- 2) Wsparcie merytoryczne i prowadzenie działalności doradczej.
- 3) Utrzymywanie kontaktu z partnerami społeczno-gospodarczymi.
- 4) Przygotowywanie materiałów do komunikacji z otoczeniem za pośrednictwem mediów.
- 5) Inicjowanie wspólnych przedsięwzięć pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.
- 6) Zapewnianie warunków technicznych i lokalowych do spotkań i konsultacji.
- 7) Przygotowywanie harmonogramów w zakresie komunikacji i wspólnych działań.
- 8) Realizacja działań zgodnie z harmonogramem.
- 9) Opracowywanie wyników spotkań i konsultacji.
- 10) Organizowanie otwartych konkursów dla organizacji pozarządowych na realizację zadań zgodnie z Ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, związanych z realizacją Strategii Rozwoju Gminy.

Cele współpracy z partnerami społeczno-gospodarczymi:

- 1) Zwiększenie udziału społeczności Gminy w działaniach na rzecz realizacji celów Strategii, w szczególności poprawy warunków życia mieszkańców.
- 2) Zwiększenie poczucia tożsamości mieszkańców z Gminą.

3) Zwiększenie poziomu zaufania mieszkańców do działań podejmowanych przez władze Gminy. Współpraca z partnerami społeczno-gospodarczymi odbywać się będzie zgodnie z poniżej wymienionymi zasadami:

- pomocniczości,
- suwerenności stron,
- uczciwej konkurencji,
- efektywności,
- jawności,
- partnerstwa,
- respektowania odmiennych opinii na wspólne sprawy,
- prawa do krytyki,

ROZDZIAŁ 13

RAMY FINANSOWE REALIZACJI I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA „STRATEGII ROZWOJU GMINY NIEBYLEC NA LATA 2021-2030”

Niniejsza „Strategia Rozwoju Gminy Niebylec 2021-2030”, opracowywana jest w okresie dramatycznych przemian społecznych, gospodarczych i cywilizacyjnych. Zarówno w wymiarze lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim, jak również europejskim i światowym. Ta sytuacja spowodowana została obostrzeniami wprowadzonymi w wyniku pandemii COVID-19. Zakończyła się również perspektywa strategiczna Unii Europejskiej, przyjęta na lata 2014-2020. Aktualnie jesteśmy na etapie przygotowywania do wdrożenia nowej umowy Partnerstwa UE na lata 2021-2027, a także wdrożenia Krajowego Planu Odbudowy 2021-2027, który będzie finansowany z nowego instrumentu utworzonego przez Unię Europejską, czyli Europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności 2021-2027. W ramach Umowy Partnerskiej realizowana, będzie Polityka Spójności w ramach, której dla Polski zostało przyznanych z budżetu Unii Europejskiej 72,2, mld EURO (EFRR i EFS+), 4,4, mld euro w ramach Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST), tj.: ok. 25,5 mld euro, tj. łącznie ok. 500 mld PLN. Dodatkowo Polska otrzyma 57,2 mld euro w ramach nowego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności, z czego 23 mld euro w formie dotacji i 34,2 w formie pożyczek tj. ok. 250 mld PLN. Łącznie zatem, na lata 2021-2027 Polska otrzyma z budżetu Unii Europejskiej łącznie ok. 133,8 mld EURO, czyli ok. 770 mld PLN z UE. Mądre wydatkowanie tych funduszy to podstawa wyprowadzenia Polski z kryzysu gospodarczego i kryzysu finansów publicznych, które spowodowały obostrzenia pandemii COVID-19, a także stworzenie mobilnej przestrzeni do dalszego dynamicznego rozwoju kraju, budowania nowoczesnej Gospodarki 4.0. i przede wszystkim wspierania przedsiębiorczości, obywateli i rozwoju małych „ojczyzn” zarządzanych przez samorządy terytorialne. W ramach „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030” wybrano pięć obszarów tematycznych tj.: gospodarczy, kapitał ludzki i społeczny, Gospodarka przestrzenna, środowisko i infrastruktura, Oświata, Kultura i Turystyka, Partnerstwo i współpraca. Dla tych obszarów zostały stworzone cele strategiczne, do których zostały przydzielone konkretne działania, wsparte również już skonkretyzowanymi zadaniami społecznymi i inwestycyjnymi. Jest to oczywiście katalog otwarty - w oparciu o Strategię, samorząd Gminy Niebylec, będzie mógł systematycznie, te zadania inwestycyjne i społeczne rozszerzać, w miarę na bieżąco definiowanych potrzeb i oczekiwań społecznych.

W oparciu o Strategię, gmina Niebylec, jak również inni beneficjenci z jej terenu, a szczególnie: jednostki samorządów terytorialnych, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe czy parafie, będą mogli aplikować o uzyskanie dotacji z Europejskich Funduszy pomocowych w alokacji 2021-2027, jak również krajowych i europejskich środków publicznych na realizację swoich przedsięwzięć inwestycyjnych i społecznych.

Zespół przeprowadził pozycjonowanie dostępnych funduszy dla pięciu obszarów tematycznych oraz wpisanych w nie działań i zadań inwestycyjnych i społecznych, patrz tabela pt. *„Mapa pozycjonowania dostępnych Funduszy pomocowych UE i EOG w alokacji 2021-2027, oraz innych dostępnych funduszy krajowych na finansowanie zadań inwestycyjnych i społecznych, wpisanych w obszary tematyczne „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030”*.

Tabela 25. „Mapa pozycjonowania dostępnych Funduszy pomocowych UE i EOG w alokacji 2021-2027, oraz innych dostępnych funduszy krajowych na finansowanie zadań inwestycyjnych i społecznych, wpisanych w obszary tematyczne „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec

LP	FUNDUSZE CELE/PRIORYTETY	OBSZARY TEMATYCZNE				
		Gospodarczy	Kapitał ludzki i społeczny	Gospodarka przestrzenna, środowiskowa i infrastruktura techniczna	Oświata, Kultura i Turystyka	Partnerstwo i współpraca
I	KRAJOWY PLAN ODBUDOWY NA LATA 2021-2027					
	1. POWER UP – Rozwój czystych technologii i odnawialnych źródeł energii OZE	-	-	+	-	-
	2. RENOVATE – Poprawa efektywności energetycznej budynków	-	-	+	-	-
	3. CONNECT – Rozwój usług szerokopasmowych	-	+	-	-	-
	4. SCALE UP – Zwiększeniu zdolności przetwarzania danych przemysłowych w chmurze oraz rozwoju nowoczesnych procesów	+	-	-	-	-
	5. RECHARGE and REFUEL – Rozwój zrównoważonego transport oraz budowa stacji ładowania i tankowania paliwa	-	-	+	-	-
	6. RESKILL and UPSKILL – Rozwój umiejętności cyfrowych i szkolenia zawodowego	-	+	-	-	-
	7. MODERNISE – Cyfryzacja administracji publicznej i usług publicznych	-	+	-	-	-
	8. Odporność i konkurencyjność gospodarki	+	-	-	-	-
II	FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA PODKARPACIA NA LATA 2021-2027					
	1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa <i>Priorytet I Konkurencyjna i Cyfrowa Gospodarka</i>	+	-	-	-	-
	2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa <i>Priorytet II Energia i Środowisko</i>	-	-	+	-	-

	3. Lepiej połączona Europa <i>Priorytet IV Mobilność i Łączność</i>	-	-	-	-	-
	4. Bardziej inkluzywna Europa o silniejszym wymiarze społecznym <i>Priorytet V Infrastruktura Bliżej Ludzi</i>	-	-	+	-	-
	5. Europa bliżej obywateli <i>Priorytet VI Rozwój Zrównoważony Terytorialnie</i>	+	-	-	+	+
	6. Bardziej inkluzywna Europa o silniejszym wymiarze społecznym <i>Priorytet VII Kapitał ludzki Gotowy do Zmian (EFS)</i>	-	+	-	+	+
III	PROGRAM FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA POLSKI WSCHODNIEJ 2021-2027					
	1. Przedsiębiorczość i innowacje	+	-	-	-	-
	2. Energia i Klimat	-	-	+	-	-
	3. Spójna sieć transportowa	-	-	+	-	-
	4. Kapitał społeczny, turystyka oraz usług uzdrowiskowe	-	+	-	+	+
	5. Pomoc techniczna	-	-	-	-	+
IV	FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ROZWOJU SPOŁECZNEGO NA LATA 2021-2027					
	1. Oś I Lepsze polityki dla rozwoju społecznego	-	+	-	-	+
	2. Oś II Rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi	-	+	-	-	-
	3. Oś III Równe szanse dla wszystkich	-	+	-	-	+
	4. Oś IV Zdrowie	-	+	+	-	-
	5. Oś V Szkolnictwo wyższe i nauka	-	+	-	-	-
	6. Oś VI Innowacje społeczne	-	+	-	+	+
	7. Oś VII Pomoc techniczna	-	-	-	-	+
V	PROGRAM FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA INFRASTRUKTURĘ, KLIMAT, ŚRODOWISKO 2021-2027 (FENIKS)					

	1. Efektywność energetyczna i zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych rozwój ciepła systemowego, OZE, inteligentne sieci energetyczne, systemy magazynowania energii, inteligentna infrastruktura gazowa	-	-	+	-	-
	2. adaptacja do zmian klimatu, gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami, ochrona przyrody, edukacja ekologiczna	-	-	+	-	-
	3. Transport miejski kolejowy, drogowy, morski, wodny śródlądowy, lotniczy	-	-	-	-	-
	4. Infrastruktura ochrony zdrowia, kultury i dziedzictwa kulturowego	-	-	-	+	+
VI	FUDNSUZE DLA NOWOCZESNEJ GOSPODARKI 2021-2027					
	1. Wsparcie dla przedsiębiorców	+	-	-	-	-
	2. Środowisko sprzyjające innowacjom	+	-	-	-	-
	3. Pomoc techniczna	-	-	-	-	-
VII	FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA ROZWÓJ CYFROWY 2021-2027					
	1. Priorytet I – Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego Internetu szerokopasmowego	-	+	-	-	-
	2. Priorytet II – Zaawansowane usługi cyfrowe	-	-	+	-	-
	3. Priorytet III – Pomoc techniczna	-	-	-	-	-
VIII	FUNDUSZE NORWESKIE I EOG 2022-2028					
	1. Edukacja	-	-	-	+	+
	2. Badania podstawowe	+	-	-	-	-
	3. Badania stosowane	+	-	-	-	-
	4. Kultura	-	-	-	+	+
	5. Rozwój przedsiębiorczości i innowacje	+	-	-	-	-
	6. Rozwój lokalny	-	-	+	-	-
	7. Sprawy wewnętrzne	-	-	-	-	+

	8. Środowisko	-	-	+	-	-
	9. Zdrowie	-	-	+	-	-
	10. Sprawiedliwość	-	+	-	-	-
	11. Dialog społeczny – godna praca	-	-	-	-	+
	12. Aktywni obywatele – fundusz krajowy	-	-	-	-	+
	13. Konkurs sektorowy	-	-	-	-	-
IX	NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ NA LATA 2021-2027					
	1. Transformacja energetyczna gospodarki	-	-	+	-	-
	2. Poprawa jakości powietrza	-	-	+	-	-
	3. Adaptacja do zmian klimatu	-	-	+	-	-
	4. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym gospodarowanie opadami	-	-	+	-	-
	5. Działanie na rzecz ochrony przyrody	-	-	+	-	-
	6. Poprawa gospodarki wodno-ściekowej	-	-	+	-	-
X	PROGRAMY OPERACYJNE MINISTRA KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO I SPORTU NA LATA 2021-2030					
	1. Edukacja artystyczna	-	-	-	+	+
	2. Edukacja kulturalna	-	-	-	+	+
	3. Infrastruktura domów kultury	-	-	-	+	+
	4. Infrastruktura kultury	-	-	-	+	+
	5. Literatura	-	-	-	+	+
	6. Muzyka	-	-	-	+	+
	7. Partnerstwo dla książki	-	-	-	+	+
	8. Promocja czytelnictwa	-	-	-	+	+
	9. Taniec	-	-	-	+	+
	10. Teatr	-	-	-	+	+

	11. Wydarzenia artystyczne dla dzieci i młodzieży	-	-	-	+	+
XI	PROGRAM FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH /NOWEFIO/					
	1. Priorytet I – Mikro Inicjatyw	-	+	-	+	+
	2. Priorytet II – Organizacje obywatelskie na rzecz dobra wspólnego	-	+	-	+	+
	3. Priorytet III – Organizacje obywatelskie w życiu publicznym	-	+	-	+	+
	4. Priorytet IV – Wzmocnienie kompetencji organizacji obywatelskich	-	+	—	+	+
	5. Priorytet V – Pomoc techniczna	-	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne.

Z przeprowadzonego pozycjonowania wynika, iż zadania inwestycyjne i społeczne wpisane w 5 obszarów tematycznych „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2021-2030”, mogą być finansowane z 11 programów w ramach, których spozycjonowano 71 celów/priorytetów, i tak:

1. Obszar tematyczny gospodarczy – 5 programów w ramach, których spozycjonowano 10 celów/priorytetów.
2. Obszar tematyczny kapitał ludzki i społeczny – 7 programów w ramach, których spozycjonowano 17 celów/priorytetów.
3. Obszar tematyczny gospodarka przestrzenna – 8 programów w ramach, których spozycjonowano 20 celów/priorytetów.
4. Obszar tematyczny Oświata, Kultura i Turystyka – 7 programów w ramach, których spozycjonowano 20 celów/priorytetów.

Obszar tematyczny Partnerstwo i współpraca – 7 programów w ramach, których spozycjonowano 29 celów/priorytetów.

Tabela 26 Możliwości zewnętrznego finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych i społecznych wpisanych w poszczególne obszary tematyczne Strategii

MOŻLIWOŚCI ZEWNĘTRZNEGO FINANSOWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ INWESTYCYJNYCH I SPOŁECZNYCH WPISANYCH W POSZCZEGÓLNE OBSZARY TEMATYCZNE STRATEGII	
OBSZAR	FUNDUSZE PRIORYTETY/CELE
Obszar gospodarczy	KRAJOWY PLAN ODBUDOWY NA LATA 2021-2027
	SCALE UP – Zwiększeniu zdolności przetwarzania danych przemysłowych w chmurze oraz rozwoju nowoczesnych procesów
	Odporność i konkurencyjność gospodarki
	FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA PODKARPACIA NA LATA 2021-2027
	Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa
	Priorytet I Konkurencyjna i Cyfrowa Gospodarka
	Europa bliżej obywateli
	Priorytet VI Rozwój Zrównoważony Terytorialnie
	PROGRAM FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA POLSKI WSCHODNIEJ 2021-2027
	Przedsiębiorczość i innowacje
	FUNDUSZE DLA NOWOCZESNEJ GOSPODARKI 2021-2027
	Wsparcie dla przedsiębiorców
	Środowisko sprzyjające innowacjom
	FUNDUSZE NORWESKIE I EOG 2022-2028
	Badania podstawowe
	Badania stosowane
	Rozwój przedsiębiorczości i innowacje
Obszar Kapitał ludzki i społeczny	KRAJOWY PLAN ODBUDOWY NA LATA 2021-2027
	CONNECT – Rozwój usług szerokopasmowych
	RESKILL and UPSKILL – Rozwój umiejętności cyfrowych i szkolenia zawodowego
	MODERNISE – Cyfryzacja administracji publicznej i usług publicznych
	FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA PODKARPACIA NA LATA 2021-2027
	Bardziej inkluzyjna Europa o silniejszym wymiarze społecznym
	Priorytet VII Kapitał ludzki Gotowy do Zmian (EFS)
	PROGRAM FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA POLSKI WSCHODNIEJ 2021-2027
	Kapitał społeczny, turystyka oraz usług uzdrowiskowe

	FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ROZWOJU SOŁECZNEGO NA LATA 2021-2027
	Oś I Lepsze polityki dla rozwoju społecznego
	Oś II Rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi
	Oś III Równe szanse dla wszystkich
	Oś IV Zdrowie
	Oś V Szkolnictwo wyższe i nauka
	Oś VI Innowacje społeczne
	FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA ROZWÓJ CYFROWY 2021-2027
	Priorytet I – Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego Internetu szerokopasmowego
	FUNDUSZE NORWESKIE I EOG 2022-2028
	Sprawiedliwość
	PROGRAM FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH /NOWEFIO/
	Priorytet I – Mikro Inicjatyw
	Priorytet II – Organizacje obywatelskie na rzecz dobra wspólnego
	Priorytet III – Organizacje obywatelskie w życiu publicznym
	4. Priorytet IV – Wzmocnienie kompetencji organizacji obywatelskich
Obszar gospodarka przestrzenna, środowiskowa i infrastruktura techniczna	KRAJOWY PLAN ODBUDOWY NA LATA 2021-2027
	1. POWER UP – Rozwój czystych technologii i odnawialnych źródeł energii OZE
	RENOVATE – Poprawa efektywności energetycznej budynków
	RECHARGE and REFUEL – Rozwój zrównoważonego transport oraz budowa stacji ładowania i tankowania paliwa
	FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA PODKARPACIA NA LATA 2021-2027
	Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa Priorytet I Konkurencyjna i Cyfrowa Gospodarka
	Bardziej inkluzywna Europa o silniejszym wymiarze społecznym Priorytet VII Kapitał ludzki Gotowy do Zmian (EFS)
	PROGRAM FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA POLSKI WSCHODNIEJ 2021-2027
	Energia i Klimat
	Spójna sieć transportowa
	FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ROZWOJU SPOŁECZNEGO NA LATA 2021-2027
	Oś IV Zdrowie

	PROGRAM FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA INFRASTRUKTURĘ, KLIMAT, ŚRODOWISKO 2021-2027 (FENIKS)
	Efektywność energetyczna i zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych rozwój ciepła systemowego, OZE, inteligentne sieci energetyczne, systemy magazynowania energii, inteligentna infrastruktura gazowa
	Adaptacja do zmian klimatu, gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami, ochrona przyrody, edukacja ekologiczna
	FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA ROZWÓJ CYFROWY 2021-2027
	Priorytet II – Zaawansowane usługi cyfrowe FUNDUSZE NORWESKIE I EOG 2022-2028
	Rozwój lokalny
	Środowisko
	Zdrowie
	NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ NA LATA 2021-2027
	Transformacja energetyczna gospodarki
	Poprawa jakości powietrza
	Adaptacja do zmian klimatu
	Przejsięcie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym gospodarowanie opadami
	Działanie na rzecz ochrony przyrody
	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej
Obszar Oświata Kultura i Turystyka	FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA PODKARPACIA NA LATA 2021-2027
	Europa bliżej obywateli Priorytet VI Rozwój Zrównoważony Terytorialnie
	Bardziej inkluzyjna Europa o silniejszym wymiarze społecznym Priorytet VII Kapitał ludzki Gotowy do Zmian (EFS)
	PROGRAM FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA POLSKI WSCHODNIEJ 2021-2027
	Kapitał społeczny, turystyka oraz usług uzdrowiskowe
	FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ROZWOJU SPOŁECZNEGO NA LATA 2021-2027
	Oś VI Innowacje społeczne
	PROGRAM FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA INFRASTRUKTURĘ, KLIMAT, ŚRODOWISKO 2021-2027 (FENIKS)
	Infrastruktura ochrony zdrowia, kultury i dziedzictwa kulturowego
	FUNDUSZE NORWESKIE I EOG 2022-2028

	Edukacja
	Kultura
	PROGRAMY OPERACYJNE MINISTRA KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO I SPORTU NA LATA 2021-2030
	Edukacja artystyczna
	Edukacja kulturalna
	Infrastruktura domów kultury
	Infrastruktura kultury
	Literatura
	Muzyka
	Partnerstwo dla książki
	Promocja czytelnictwa
	Taniec
	Teatr
	Wydarzenia artystyczne dla dzieci i młodzieży
	PROGRAM FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH /NOWEFIO/
	Priorytet I – Mikro Inicjatyw
	Priorytet II – Organizacje obywatelskie na rzecz dobra wspólnego
	Priorytet III – Organizacje obywatelskie w życiu publicznym
	Priorytet IV – Wzmocnienie kompetencji organizacji obywatelskich
Obszar Partnerstwo i współpraca	FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA PODKARPACIA NA LATA 2021-2027
	Europa bliżej obywateli
	Priorytet VI Rozwój Zrównoważony Terytorialnie
	Bardziej inkluzyjna Europa o silniejszym wymiarze społecznym
	Priorytet VII Kapitał ludzki Gotowy do Zmian (EFS)
	PROGRAM FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA POLSKI WSCHODNIEJ 2021-2027
	Kapitał społeczny, turystyka oraz usług uzdrowiskowe
	Pomoc techniczna
	FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ROZWOJU SPOŁECZNEGO NA LATA 2021-2027
	Oś I Lepsze polityki dla rozwoju społecznego
	Oś III Równe szanse dla wszystkich
	Oś VI Innowacje społeczne
	Oś VII Pomoc techniczna
	PROGRAM FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA INFRASTRUKTURĘ, KLIMAT, ŚRODOWISKO 2021-2027 (FENIKS)

	Infrastruktura ochrony zdrowia, kultury i dziedzictwa kulturowego
	FUNDUSZE NORWESKIE I EOG 2022-2028
	Edukacja
	Kultura
	Sprawy wewnętrzne
	Dialog społeczny – godna praca
	Aktywni obywatele – fundusz krajowy
	PROGRAMY OPERACYJNE MINISTRA KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO I SPORTU NA LATA 2021-2030
	Edukacja artystyczna
	Edukacja kulturalna
	Infrastruktura domów kultury
	Infrastruktura kultury
	Literatura
	Muzyka
	Partnerstwo dla książki
	Promocja czytelnictwa
	Taniec
	Teatr
	Wydarzenia artystyczne dla dzieci i młodzieży
	PROGRAM FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH /NOWEFIO/
	Priorytet I – Mikro Inicjatyw
	Priorytet II – Organizacje obywatelskie na rzecz dobra wspólnego
	Priorytet III – Organizacje obywatelskie w życiu publicznym
	Priorytet IV – Wzmocnienie kompetencji organizacji obywatelskich

Źródło: Opracowanie własne.

Bibliografia

1. Rozporządzenie ogólne, tj. Rozporządzenie 1303/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 [Rozporządzenie 1303/2013];
2. Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego [Rozporządzenie 480/2014];
3. Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2015/ 207 z dnia 20 stycznia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdania z postępów, formatu dokumentu służącego przekazywaniu informacji na temat dużych projektów, wzorów wspólnego planu działania, sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia”, deklaracji zarządczej, strategii audytu, opinii audytowej i rocznego sprawozdania z kontroli oraz metodyki przeprowadzania analizy kosztów i korzyści, a także zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” [Rozporządzenie 207/2015];
4. Załącznik II do Rozporządzenia 207/2015 (jw.) Format dokumentu służącego przekazywaniu informacji na temat dużego projektu [Załącznik II do Rozporządzenia 207/2015];
5. Załącznik III do Rozporządzenia 207/2015 (jw.) Metodyka przeprowadzania analizy kosztów i korzyści [Załącznik III do Rozporządzenia 207/2015];
6. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 1370/2007 z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu

- pasażerskiego oraz uchylające Rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 [*Rozporządzenie 1370/2007*];
7. Ustawa z dnia 15.07.2020r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw;
 8. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o rewitalizacji (Dz. U. 2020 poz. 802);
 9. Załącznik do Obwieszczenia – Ustawa z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (Dz. U. 2020 poz. 802) ;
 10. Ustawa z dnia 16 października 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842);
 11. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko w tym prognozy oddziaływania na środowisko jako element warunkowy, uzależniony od stwierdzenia przez właściwe organy o konieczności jej sporządzenia. ;
 12. Ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r., (t. j. Dz.U. 2009 poz. 1240 z późn. zm.),
 13. Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r., (t. j. Dz.U. 2013, poz. 330);
 14. Ustawa prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 r. (t. j. Dz.U. 2004 poz. 177),
 15. Ustawa o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 z dnia 11 lipca 2014 r., (Dz.U. 2014 poz. 1146, z p. zm. [*Ustawa Wdrożeniowa*]),
 16. Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych z dnia 15 lutego 1992 r., (t. j. Dz.U. z 2014 r. poz. 851 z późn. zm.),
 17. Zaktualizowane warianty rozwoju gospodarczego Polski, o których mowa w podrozdziale 7.4 – Założenia do analizy finansowej – Wytocznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych (...), jw.;
 18. Lis Stanisław, *Strategia – Rewitalizacja – Pieniądze dla samorządów terytorialnych 2030. Inżynieria finansowa dla inwestycji komercyjnych*, Tarnów, 2015.;
 19. Billert A., 2012, *Miasta w postindustrialnej Europie*, [w:] *Miasto w działaniu. Zrównoważony rozwój z perspektywy oddolnej*, P. Filar, P. Kubicki (red.). Instytut Obywatelski, Warszawa.;

20. Jadach-Sepioło A., 2016, Zakres przestrzenny lokalnych systemów osadniczych jako czynnik kształtujący metodykę diagnozy społeczno-ekonomicznej w programach rewitalizacji. Kon-serwatorium Wiedzy o Mieście;
21. Kłosowski S.R., Adamski J., 1999, Strategie rozwoju gospodarczego miast i gmin, D.C. Wagner (red.). Międzykomunalna Spółka Akcyjna MUNICIPIUM SA LGPP, Warszawa.;
22. Ratajski L., 1989, Metodyka kartografii społeczno-ekonomicznej. PPWK, Warszawa–Wrocław;
23. Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności 2021-2027;
24. Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FENIKS);
25. Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 (Program Polska Wschodnia+);
26. Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027;
27. Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030;
28. Fundusze Europejskie dla Polski Cyfrowej 2021-2027;
29. Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027;
30. Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027;
31. Fundusze Norweskie i EOG 2022-2028;
32. Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego na lata 2021-2027;
33. Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (NOWEFIO);
34. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na lata 2021- 2027;
35. Programy Operacyjne Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu na lata 2021-2030;
36. Umowa Partnerstwa (UP) na lata 2021-2027;
37. Strategia Rozwoju Gminy. Poradnik Praktyczny;
38. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378, z 2021 r. poz. 1038.);
39. Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057.);
40. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, 784, 922, 1211.).

Spis tabel, wykresów, map, rysunków

Tabela 1 Harmonogram prac w gminie Niebylec	9
Tabela 2 Liczba i płeć mieszkańców gminy Niebylec w latach 2017-2020	18
Tabela 3 Przyrost naturalny w gminie Niebylec w latach 2017-2020	18
Tabela 4 Migracje na pobyt stały w latach 2017-2020 w gminie Niebylec	18
Tabela 5 Liczba dzieci w przedszkolach w wieku 3-6 lat w roku 2018 w gminie Niebylec ..	24
Tabela 6 Liczba dzieci w przedszkolach w wieku 3-6 lat w roku 2019 w gminie Niebylec ..	25
Tabela 7 Liczba dzieci w przedszkolach w wieku 3-6 lat w roku 2020 w gminie Niebylec ..	26
Tabela 8 Liczba dzieci w wieku 3 – 6 lat w gminie Niebylec w latach 2018-2020.....	26
Tabela 9 Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2017-2020 w gminie Niebylec	28
Tabela 10. Bezrobotni zarejestrowani wg podziału na gminy na dzień 30.04.2021r.....	29
Tabela 11. Liczba bezrobotnych w Gminie Niebylec na tle innych gmin powiatu Strzyżowice w latach 2019 i 2020	30
Tabela 12 Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w latach 2017-2020 w gminie Niebylec	38
Tabela 13. Dochody w gminie Niebylec na koniec grudnia 2020 r.	53
Tabela 14 Struktura dochodów w gminie Niebylec w 2020 r.	57
Tabela 15. Struktura wydatków w gminie Niebylec w 2020 r.	59
Tabela 16 Harmonogram spłaty zaciągniętego w 2019 r. kredytu.....	62
Tabela 17. Wykonany budżet gminy Niebylec w przeliczeniu na jednego mieszkańca.....	63
Tabela 18 Pytanie nr 9 – Proszę podać, które według Pan/Pana oceny problemy mające charakter ponadlokalnych winny być rozwiązane na terenie Powiatu Strzyżowskiego przy wykorzystaniu środków finansowych UE i EOG w alokacji 2021-2027?.....	80
Tabela 19 OBSZAR PIERWSZY - negatywne zjawiska społeczne, gospodarcze, przestrzenne i środowiskowe	96
Tabela 20 OBSZAR DRUGI - dostępność do podstawowej infrastruktury i usług publicznych.	99
Tabela 21 Mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dla strefy społecznej w gminie Niebylec.	105
Tabela 22 Mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dla strefy gospodarczej w gminie Niebylec.	106
Tabela 23 Mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dla strefy przestrzennej w gminie Niebylec.	107
Tabela 24 Tabela wskaźnikowa do kierunków działań.....	114

Tabela 25 ,,Mapa pozycjonowania dostępnych Funduszy pomocowych UE i EOG w alokacji 2021-2027, oraz innych dostępnych funduszy krajowych na finansowanie zadań inwestycyjnych i społecznych, wpisanych w obszary tematyczne „Strategii Rozwoju Gminy Niebylec	175
Tabela 26 Możliwości zewnętrznego finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych i społecznych wpisanych w poszczególne obszary tematyczne Strategii	181
Wykres 1 Wybrane źródła własnych dochodów bieżących w 2020r. w gminie Niebylec	56
Wykres 2 Struktura dochodów gminy Niebylec w 2020r.	56
Wykres 3 Struktura wydatków Gminy Niebylec wg zadań w 2020r.	60
Wykres 4 Struktura wydatków na realizację zadań własnych w 2020 r.	60
Wykres 5 Podział ankietowanych według płci w gminie Niebylec	64
Wykres 6 Podział ankietowanych ze względu na wiek w gminie Niebylec	65
Wykres 7 Podział ankietowanych ze względu na wykształcenie w gminie Niebylec	65
Wykres 8 Podział ankietowanych ze względu na zatrudnienie w gminie Niebylec	66
Wykres 9 Pytanie nr 1 - Czy według Pani/Pana Gminie Niebylec potrzebna jest strategia rozwoju mająca na celu ożywić jej rozwój społeczny, przestrzenny i gospodarczy?	67
Wykres 10 Pytanie nr 2 – Jak ocenia Pani/Pan dotychczasowe wykorzystanie możliwości rozwojowych Gminy Niebylec?	68
Wykres 11 Pytanie nr 3 część 1 – Ocena komfortu i jakości życia w Gminie Niebylec.	69
Wykres 12 Pytanie nr 3 część 2 – Ocena komfortu i jakości życia w Gminie Niebylec.	70
Wykres 13 Pytanie nr 3 część 2 – Ocena komfortu i jakości życia w Gminie Niebylec.	71
Wykres 14 Pytanie nr 3 część 4 – Ocena komfortu i jakości życia w Gminie Niebylec.	72
Wykres 15 Pytanie nr 4 – Proszę ocenić stopień ważności problemów sfery społecznej w Gminie Niebylec, które powinny być rozwiązane w latach 2021-2030.	73
Wykres 16 Pytanie nr 5 – Proszę ocenić stopień ważności sfery przestrzennej w Gminie Niebylec, które powinny być rozwiązane w latach 2021-2030.	74
Wykres 17 Pytanie nr 6 – Proszę ocenić stopień ważności problemów sfery gospodarczej w Gminie Niebylec, które powinny być rozwiązane w latach 2021-2030.	75
Wykres 18 Pytanie nr 8 – Jaki Wpływ, według Pani/Pana oceny, mogą mieć podane niżej czynniki – atuty Gminy Niebylec na jego rozwój w latach 2021-2030?	79

Rysunek 1. Powiat strzyżowski na tle województwa podkarpackiego	16
Rysunek 2. Powiat strzyżowski z podziałem na gminy	17
Rysunek 3. Gminy Niebylec z podziałem na 11 sołectw	17
Rysunek 4 Zdjęcie ze spotkania konsultacyjnego w dniu 14.07.2021r. w Gminie Niebylec .	84
Rysunek 5 Zdjęcie ze spotkania konsultacyjnego w dniu 14.07.2021r. w Gminie Niebylec .	85
Rysunek 6 Zdjęcie ze spotkania konsultacyjnego w dniu 14.07.2021r. w Gminie Niebylec .	85
Rysunek 7 Zdjęcie ze spotkania konsultacyjnego w dniu 14.07.2021r. w Gminie Niebylec .	85
Mapa 1 Obszary zagrożone trwałą marginalizacją – poziom regionalny	156
Mapa 2 Obszary wiejskie województwa podkarpackiego	157

